

dolenjka, d.d.

NOVO MESTO

JESENSKA PRODAJNA AKCIJA

olje cekin 1 l steklenice 299,00 SIT
napolitanke 1000 g 559,80 SIT
med cvetlični 900 g 799,00 SIT
pralni pršil PERSIL 3,6 kg 899,00 SIT
čistilo INAL FORTE 500 ml 169,00 SIT
NEUTRO ROBERTS gel za tuširanje 250 ml 299,00 SIT

Vabiljeni k nakupu!

V soboto, 17. oktobra 1998, od 7. do 19. ure dejurna trgovina
MARKET LJUBLJANSKA na Ljubljanski 3 v Novem mestu.

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Avto GALANT

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

DOBRNIČ GOSTIL TISOČERO ŽENSK - Dobrničani so se preteklo nedeljo spet izkazali kot dobrati več kot tisoč glave mnogice gostij iz številnih slovenskih krajev. Pozdravili so jih tudi: Marjan Lenarčič v imenu republike borčevske organizacije, zatem trebanjski župan Lojze Metelko in predsednik sveta KS Dobrnič Silvo Prpar. V bogatem kulturnem programu so sodelovali trebanjski godbeniki, moški pevski zbor iz Mokronoga, ženski pevski zbor iz Kočevja, ženski kvartet iz Žužemberka, šolska mladina ter recitatorji Iva Zupančič, Jože Falkner in Jerca Mrzel.

OBLETNICA 1. KONGRESA SPŽZ

Ženske padle najnižje po 55 letih

Tako majhnega deleža žensk v parlamentu, kot je zdaj, še ni bilo, odkar so si ženske pri nas pred 55 leti priborile volilno pravico - S proslave in srečanja žensk v Dobrniču

DOBRNIČ - "Po 55 letih, odkar smo prvič dobile splošno volilno pravico, smo ženske v politiki dosegle svojo, najnižjo točko. V sedanji sestavi parlamenta je le sedem poslank, kar je manj kot 8 odstotkov. Tako malo žensk v vsej 55 letni zgodovini, odkar imamo volilno pravico voliti in biti izvoljene, še ni bilo," je preteklo nedeljo v slavnostnem govoru ob 55. obletnici 1. kongresa Slovenske protifašistične zveze (SPŽZ) v Dobrniču poudarila Vera Kozmik, direktorica Urada za žensko politiko.

Ob letošnjem jubileju 1. konгрresa SPŽZ so namreč posebno pozornost posvetili prav takšni obletnici uveljavitevolilne pravice žensk pri nas. Ko je Kozmikova orisovala zgodovinsko dogajanje po vojni, je dejala, da smo bili nekaj časa priče uveljavljanja nekakšne "skrbniške diskriminacije žensk", ko so zvezne na nižjih ravneh odločanja še upoštevali politično priporočilo, da je "ustrezna" tretjinska zastopanost žensk, bolj proti vrhu pa je bil ta delež vedno manjši.

Eden od zelo pomembnih in razumljivih razlogov, zakaj velikokrat tudi ženske same niso pripravljene vstopiti v politiko in prevzemati še dodatnega dela, je ta, da moški niso prevzemali odgovornosti v zasebnem, družinskem življenju. Kozmikova pa je poudarila, da to še zdaleč ni edini razlog za nizko število kandidatov na različnih kandidatnih listah. Na lokalni ravni je v Sloveniji žensk le za vzorec, saj je med 149 županskimi mestni izvoljenih le 5 županj.

OBLETNICA 1. KONGRESA SPŽZ

1. kongres SPŽZ

Polni sodi in novo vino

Sodi so marsikje polni lanskega vina. Tudi letošnja trgovatev je obilna. Vino, ki je ostalo, in dobra letina sta privedla do tega, da odkupovalci postavljajo pri prevzemu grozja take pogoje, kakršni ustrezajo njim. Kako bi sicer med vinogradniki slišali take besede: "Tako slabo kot letos, ko je potreben dati 2 kg grozja za 1,5 litra ustekleničene navadne vode, še ni bilo." V preteklosti, ko so se ljudje sicer tudi spraševali, kam z grozdom in vinom, je prenekateri liter žlahtne pijače iz slovenskih kleti našel občudovalca in kupca v sosednjem Hrvaški. Zdaj, ko je državna meja, slovenski vinogradniki vse težje prodajo "na drobno" svoj pridelek Hrvatom, saj Slovenijo omejuje količine izvoženega grozja. V posmem vsem, ki so iskreno zaskrbljeni zaradi vinskih zalog in nizkih cen, nekateri slovenski vinari celo uvažajo vino, za katero se ne ve, ali bo našlo pot zgorj v slovenska grla ali mu je usojeno, da ga bodo Slovenci preprodali bolj žejni in manj zahtevnim od sebe. Vsekakor na tržišču vina vse vsaj tako močno kot v kadeh in sodih z novim pridelkom. Zaskrbljeni so lahko zlasti tisti prebivalci Slovenije, ki jim vinogradništvo pomeni glavni vir denarja za preživljvanje. Menimo, da tudi tokratna anketa o vinu, vinskih zalogah in letošnji trgovati, načenja žgoča vprašanja.

STANKA ZALOKAR, delavka iz Dramele na Bizeljskem: "Vina je ostalo še od lani. Letos je tudi dobra letina. Nekateri letos prodajajo kar grozje, zakaj bi ga predelovali, ko je pijače dovolj! V Slovenijo vino tudi uvažajo, lahko pa bi ga odkupili od slovenskih vinogradnikov. Menda uvoženega mešajo z našim. Ampak bizeljsko vino je bizeljsko, ta se ne da primerjati z drugim."

MATEJA KONESTABO, višja medicinska sestra iz Kostanjevice: "Tisti, ki imajo nov vinograd, so sami krivi, če imajo zdaj preveč grozja in vina. Drugače je pri tistih, ki imajo vinograd še iz časov, da je šlo vino dobro v prodro. Če je država spodbujala vinogradništvo, mora zdaj pomagati vinogradnikom. Ne vem, koliko kontrolirajo poreklo vina, prav bi bilo, da ga, saj ga uvažajo."

BERTA GRIMEK, vodja kuhanje v Rogu v Dolenjskih Toplicah: "O presežkih vina bi morala država razmišljati, ko je začela vino uvažati. Prav gotovo so s tem ukrepom kmata ponizali. Slovenci znamo pridelati zelo kvalitetna vina, strategijo tega, kako jih bomo tržili, pa bi morala pripraviti na nivoju države. Manjši vinogradniki pa bi se moralni združiti, da bi bili močnejši."

JOŽE KAPELE, upokojenec z Velikih sel pri Adleščih: "V dveh vinogradih imam okrog 1.100 trt, a grozja ne prodajam. Sorodniki mi pomagajo pri obdelavi, za plačilo pa jim dam vino, del pa ga popijemo sami. Res pa je, da so letos za grozje izredno nizke odkupne cene, vendar tisti, ki ga pač morajo prodati, ne bi smeli obupavati ali trte celo posekati. Bodo že prišli boljši časi!"

FRANC ŠPUHAR, upokojenec iz Bušinje vasi pri Metliki: "Že tri dobre letine grozja zapored so bile, a boljše ko so, slabše je za vinogradnike. Tako slabo kot letos, ko je potreben dati 2 kg grozja za 1,5 litra ustekleničene navadne vode, še ni bilo. Toda ker sem kooperant metliške kmetijske zadruge in sem podpisal tudi pogodbo, moram grozje pač prodati in se sprizniti s pogojem."

MIHAELA JELENC, učiteljica na osnovni šoli v Tržiču: "Starši imajo nekaj presežkov grozja. Mislim, da bi bilo gledati na mizerno odkupno ceno grozja, kakršno ponujajo letos, 'za dušo' bolje podariti grozje ali pa vino sorodnikom in prijateljem, ki jih imamo najraje in največ pomagajo pri raznih vinogradniških opravilih. Tako bi imeli vsaj dober občutek!"

IVAN ŠKARJA, varnostnik v Konskemu na Mirni, doma iz Ravnika pri Šentrupertu: "Imamo 15 arov vinograda oz. okrog 1.500 trt, zvezne bele sorte in doslej smo vino zlahka prodali lastnikom vikendov iz Ljubljane, ki nimajo dovolj svojega vina. Država ne bi smela uvažati cenenega vina iz Makedonije, temveč bi morala odkupiti domače grozje ali vino, čeprav po njihih cenah."

VERA ANDOLJŠEK, Gostilna Andoljšek iz Hrovače pri Ribnici: "Država bi morala imeti več posluha za kmete in vinogradnike. Čeprav medtroginska menjava mora biti, bi morala domače prizvajalce zaščititi. Do takšnih presežkov vina, kot je prišlo, ne bi smelo priti. Prizvajalcem bodo zato močno prizadeti, ker so naša vina kvalitetnejša do uvoženih, pa bodo prizadeti tudi potrošniki."

Bolj samozavestno, ne vdano v usodo trpeče kmečke žene

Ob svetovnem dnevu kmečkih žensk, 15. oktober

Pred tremi leti je bil na 4. konferenci OZN o ženskah v Pekingu izvoljen 15. oktober kot Svetovni dan kmečke ženske in se hkrati nanaša na 16. oktober kot Svetovni dan hrane. Pri vsem tem pa je skupno to, da ima kmečka ženska pomembno vlogo pri pridelavi hrane. Slika kmečkega življenja in kmečkega gospodinjstva se iz desetletja v desetletje občutno spreminja, čeprav še vedno večina kmečkih žensk živi v anonimnosti, sveta plat zanje pa je, da vse več ženskih problemov ni več le njihovih, ampak so stvar vse naše družbe.

Za učinkovito spremjanje razmer je na prvem mestu osveščanje njih samih. Danes je kmečka ženska precej bolj samostojna v svojih opravilih, problem pa je njena ekonomskga neodvisnost in možnost upravljanja. Mlada kmečka dekleta bodo vse manj zapuščala svoje podeželsko okolje in vse bolj znale ceniti prednosti svojega življenja pred mestnim selem tedaj, ko bodo uživate vse dobrane, ki ne sodijo le v okvir zadovoljevanja osnovnih potreb. Kljub želji in trudu, da bi življenje kmečke ženske polno, jo za marsikaj prikrja zgorj, ker nima lastnega dohodka.

Obstajajo tudi dobre rešitve. Mlade kmetnice, poročene na urejene, posodobljene kmetije, niso več vdane in usodo s pristajanjem na garanje in s prepričanjem odločitev drugim. Tista, ki živi od sadov lastnega dela in svoje razgledanosti, si tudi zna poiskati pomoč, nasvet, se izobražuje in prisluženi denar porabi po lastni presoji.

Morda bo po vseh besedah za kmečko žensko spodbuden nasvet, naj se ne primerja z drugimi, saj je vsak človek enkraten. Naj je ne bodo zgled gospodinje iz reklamnih sporočil, ki so s svojo popolnostjo najbogatejši izvir za občutek krive. Naj si ne postavljajo previških ciljev, sicer bodo imela zmern občutek, da premalo naredijo. Nikoli naj ne popustijo pod težo očitkov, raje naj si poščajo svoje dobre lastnosti in jih samozavestno negujejo.

HELENA MRZLIKAR

OBELEŽJE ZAMOLČANIM ŽRTVAM V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - V nedeljo, 18. oktobra, ob 19. uri bodo pri cerkvi v Škocjanu odkrili spominski obeležje zamolčanim žrtvam druge svetovne vojne in povojnih pobojev.

POHOD NA KRVAVEC IN VELIKI ZVON

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v soboto, 17. oktobra, na pohod na Kravec in Veliki Zvon. Odhod izpred Krke v Ločni ob 6. uri zjutraj. Prevoz za krkaše in njihove družinske člane je brezplačen. Prijave in denar za prevoz za ostale odrasle po 1200 tolarjev in za otroke po 500 zbirajo v oddelku za oddih do četrtega, 15. oktobra.

Spominu dveh zasluznih Novomeščanov

Ustanovljena "Fundacija prof. dr. Oton Bajc in mag. ph. Boris Andrijanič"

NOVO MESTO - 7. oktobra je bil v sejni dvorani hotela Krka ustanovni občni zbor združenja neprofitne organizacije civilne družbe, za katero je dal letos pozimi prve pobude predstojnik kirurskega oddelka Splošne bolnišnice dr. Leopold Morela. Predvsem novomeški zdravnik želi nadaljevati življensko delo dveh pokojnih strokovnjakov in velikih humanistov, ki sta posebej zasluzna za razvoj zdravstva na Dolenjskem ter se posebej za povečanje in modernizacijo pokrajinske bolnišnice v Novem mestu. To sta bila prof. dr. Oton Bajc, dolgoletni direktor bolnišnice, in magister farmacie Boris Andrijanič, ustanovitelj in organizator razvoja tovarne zdravil Krka.

Njima v spomin so poimenovali društvo z nazivom "Fundacija prof. dr. Oton Bajc - mag. ph. Boris Andrijanič", ki je zaživel s pribl. 30 ustanovnimi člani. Ustanovni občni zbor novega združenja je začel primarj dr. Željko Ostojič, predsednik novomeške podružnice Slovenskega

energijske. Njeni vplivi na okolje so se gibali v zakonsko dovoljenih mejah. V septembru so uskladiščili v elektrarni 3 sode s srednje- in 6 sodov z nizkoradioaktivnim materialom, s čimer je skupno število sodov v skladisču nuklearne naraslo na 4.070.

Zaradi zalog ustavitev celuloze

180 delavcev bo 14 dni na dopustu ali na čakanju - Kriza na svetovnem trgu celuloze in papirja - Zaloge in proizvodnja do konca leta že prodane - Garancija za ekološki program

KRŠKO - Kot je v petek dopoldne sklenil nadzorni svet družbe ICEC Videm, bodo v Krškem od 19. oktobra do 3. novembra začasno ustavili proizvodnjo celuloze, zaradi česar bo ta čas na rednem letnem dopustu 180 delavcev, medtem ko jih bo 20, ki dopusta več nimajo, na čakanju. V tovarni bodo ta čas izkoristili za vzdrževalna dela. Uprava družbe ne pričakuje nadaljnega slabšanja razmer na trgu celuloze.

Predsednik nadzornega sveta **Josef Horak** je na novinarski konferenci zatrdiril, da je zaustavitev dogovorjena s sindikatom v svetom delavcev, do nje pa je prišlo zaradi splošne recesije na trgu celuloze in papirja. Cena celuloze je od junija do septembra padla za četrtino, zato imajo krški tovarni za 6.500 ton zalog celuloze, kar je trikrat več, kot je običajno. Horak je še poudaril, da imajo vse sedanje zaloge celuloze in tudi predvideno proizvodnjo do konca leta sicer že prodano. Po besedah direktorja tovarne in predsednika uprave **Oldožiča Kettnerja** je tovarna v 8-ih mesecih že proizvedla s pogodbo med vlado in bivšimi lastniki določene količine papirja in celuloze. Natančnejši podatki

Josef Horak, predsednik nadzornega sveta ICEC Videm

začenjajo zbirati sredstva za postavitev prve varne hiše oziroma zatočišča za ženske in otroke, žrtve družinskega nasilja in spolnih zlorab na Dolenjskem.

V ponedeljek, 19. oktobra, ob 19. uri bodo v hotelu Krka odprli razstavo slikarke Veronike Rev, ki bo zapela tudi nekaj sansonov. Predstavila se bo še dramska igralka Deja Volarič. V torek ob 19.30 pa bo prav tam veliki dobrodelni koncert, na katerem bodo nastopili Damjana Golavšček, ansambel Tonja Verderberja, otroški zbor Zarja in sonce, Sultansi in Ž Kovači.

bodo, tako kot naložbeni in finančni načrt, na razpolago novembra, za zdaj pa so povedali le, da so izrazito presegli rezultate lanskega leta.

Vodstvo družbe je ponovno zatrdirilo, da ni odstopanj od načrtovanega programa ekološkega razvoja. Investicijska in poštna banca iz Prage, ki je večinski lastnik ICEC Videm, je dala Ekološkemu skladu jamstvo v višini 2,6 milijona mark za ekološki program v Vidmu, vodstvo podjetja pa je zadovoljno tudi z razgovori s slovenskimi bankami. B. D. G.

- Pametna ženska ima milijone sovražnikov - vse neunime moške (von Ebner-Eschenbach)
- Veliko uspešnih ljudi nima nikakršne vidne kvalitete razen te, da niso ženske. (Virginia Woolf)
- Ženske laže priznajo svoje napake, zato so napake pri njih pogosteje. (Lollobrigida)

uri v studijski knjižnici okrogla miza o nasilju. V četrtek bodo ob 20. uri v Slonu odprtli fotografsko razstavo Tomaja Mežana, nastopila pa bo tudi Alena Pinterič. V petek bo ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine koncert Aleksandra Mežka, v soboto ob 19.30 pa bo prav tam veliki dobrodelni koncert, na katerem bodo nastopili Damjana Golavšček, ansambel Tonja Verderberja, otroški zbor Zarja in sonce, Sultansi in Ž Kovači.

silne poravnave pa je bil sprejet in je stavkovne zahteve obrnil na glavo ter izničil vsa prizadevanja petmesečne stavke. Kdo stoji za to tragikomedijo, bo morda jasno, ko se bodo stvari začele reševati na sodišču. Trenutno propada tudi imetje, ne glede na to, čigavo je, in če odmislimo zapuščene, ponižane in oguljujene delavce, bi nekdo moral odgovarjati tudi za gospodarsko škodo, ki bo lahko usodna za že tako demografsko močno ogroženi kraj. Seveda pa so nekdanji delavci pripravljeni takoj poprjeti za delo. Pravijo, da bi bila edina možna rešitev ustanovitev delniške družbe, le ime Ukmar se mora umakniti.

A. KOŠMERL

zaradi sorazmerno ugodnih namenov v času čakanja na delo ali poklicno rehabilitacijo pri invalidih tudi ni čutiti pretirane interesa za zaposlitev. Strokovna raziskava iz leta 1995 je pokazala, da se skoraj polovica anketiranih brezposelnih invalidov ne želi zaposlititi. Ta delež je še večji med delovnimi invalidi. Delodajalcem pa jih tudi niso pripravljeni zaposlati, ker jim nihče ne povrne večjih stroškov ali manjših delovnih učinkov invalidnih oseb, katerih v primeru presežkov tudi ne smejo odpustiti.

Med brezposelnimi je po podatkih Republikega zavoda za zaposlovanje kar 6.826 delovnih invalidov, od katerih jih več kot 90 odstotkov prejema denarno nadomestilo za čas brezposelnosti ali čas čakanja na zaposlitev. V težnji, da bi tako kot vse druge brezposelne osebe tudi brezposelne invalide preusmerjali k zaposlitvenim možnostim, pa je predvideno, da bi delodajalcem, ki zaposlijo brezposelnega delovnega invalida, ponudili subvencijo v višini polovice denarnega nadomestila. Še pred tem pa bo seveda treba zagotoviti ustrezno usposabljanje invalidov, saj ni moč pričakovati, da bi se delodajalcil "tepli" za neusposobljene invalide zgorj zaradi subvencij.

VINKO BLATNIK

Ljubljansko pismo

Nezaposlenost najteže prenašajo tisoči invalidov

Nekaj upanja zanje

LJUBLJANA - Izguba dela nedvomno najbolj prizadene invalidne. Tudi njihovo število nezaposlenih pri nas naglo narašča. Ob koncu letosnjega maja je bilo v Sloveniji 11.330 brezposelnih invalidnih oseb. V primerjavi z letom poprej se je njihovo število povečalo kar za 22 odstotkov!

Tudi po ustavi imajo invalidi pravico do enakovredne obravnavne na trgu dela, toda pot do enakih možnosti invalidov je dolga. Že leta 1991 je slovenski parlament sprejel koncept razvojne strategije invalidskega varstva, januarja letos pa je bil pripravljen program usposabljanja in zaposlovanja invalidov, ki mu mora zdaj slediti še nova zakonodaja na tem področju. Sedanje razmere in zakonodaja na trgu "delovne sile" pa ne spodbujajo interesa za njihovo zaposlovanje ne pri delodajalcih ne pri invalidih samih. In se:

T. GOŠNIK

SOSE - Za 6-člansko družino iz Šmihela Mercator ni najboljši sošed. Pa ne zato, ker v najbližji Mercatorjevi trgovini ne bi dobili, kar potrebujo, ne, oni dan so doobili še več na blagajni jimi je prodajalka dala še dve kartice, ki sta po njem zagotovila veljali kot 4 vstopnice za ponedeljkov film Zoro v kinu Krka. Mamica je otrok pripeljala pred kino, oči naj bi jih po koncu filma prisel pa iskat. A so otroci morali kar sami v temi in pršenju pripremiti v 3 km oddaljeni dom. V kino jih niso pustili, ker njihove kartice niso veljale kot vstopnice. Izkazalo se je, da je kino Krka dal Mercatorju le 50 kartic-vstopnic za ta film, v Mercatorjevih trgovinah pa so očitno kot vstopnice delili tudi zgolj reklamne, le s svojim žigom. Povrhu vsega od kina Krke do Šmihela niti en Mercatorjeve trgovine, da bi se "popotni" otroci vsaj s cukrom potolazili.

MODRCI - Mesto, kakršno je regijsko središče Novo mesto, bi si zaslužilo boljšo tržnico, kot jo ima. Sedanja ne samo da je povsem neutrenzna, marveč je mestu v smislu. V današnjih časih tržnica pač ne more biti le "babij plac". V tržnih dneh, ob ponedeljkih in petkih, ni okoli tržnice moten le cestni promet, še pač se clovec s težavo prebije skozi tržnico. Kot kakšen avanturnist na poti skozi džunglo se mora prebijati med stojnicami, ovesenimi z najrazličnejšo pisano kramo in cenjenim testilom. Oni dan se je nepreviden možak zapletel v navešene modrice, da se je komaj izmotil. Morda bi bilo dobro, ko bi v to mogoči zapletti koga od odgovornih občinjarjev in komunalcev in ga izsladkega prsnega objema ne bi izpustili toliko časa, dokler se ne bi začela že takoj dolgo obljubljana ureitev nove tržnice.

RAČUNALNIK - Računalnik imajo danes že v vrtcih, ženite posredovalnice pa brez njega sploh ne bi znale "spartiti" pravih partnerjev. Za državo je pa računalnik še marsikdaj tabula rasa. A ne povsod. Medtem ko jih je na sedežu novomeške Upravne enote toliko, da se na njih igrajo tudi računalniške igre, pa ga na krajevnih uradnih celotih, kjer je sedež občine, niso še niti videli. Zato morajo vsi volilci iz šestih občin, ki spadajo pod novomeško Upravno enoto, in iz krajevnih središč novomeške občine, ki hčajo podpreti določenega kandidata za župana ali člana občinskega sveta, izgubljati čas in romati na sedež Upravne enote v Novo mesto. Za neodvisnega kandidata za župana je potrebnih najmanj 50 podpisov, za člana občinskega sveta pa 15. Tako Novo mesto postaja dolenski Rim.

Ena gospa je rekla, da je novomeški odpad, ki že dlje časa ne sprejema starega železa, za na odpad.

Suhokranjski drobiž

RAZSTAVA LETA - Učenci podružnične šole na Dvoru so skupaj z učiteljcami pripravili lepo in zanimivo razstavo domačih živali. Mali ljubitelji živali so v dvorani kulturnega doma na Dvoru razstavili tudi nekaj primerekov polnov in želv, ki jih imajo.

Jo doma. Žal je bila razstava odprtta le nekaj ur.

ALARMINANJE IN OBVEŠČANJE - Gasilci iz sektorja Žužemberk so se dobro pripravili na nedeljsko vojo. Pokazali so sodno znanje in pripravljenost za intervencijo. Žal pa niso bili obveščeni o težki prometni nesreči, ki se je zgodila dan prej na Podlisi, kjer sta bila v vozilu vkleščena dva potnika. S tehniko, ki jo premore PGD Žužemberk, bi gasilci iz Žužemberka gotovo v kraju času rešili ponesrečenca, kot so jih rešili iz razbitin novomeški poklicni gasilci.

S. M.

OBISK ČEŠKE VELEPOSLANICE - Na srednji kmetijski šoli Grm so prejšnji konec tedna potekali dnevi odprtih vrat. Solo so obiskali tudi ugledni tujci gostje, v petek avstrijska delegacija, v soboto pa češka veleposlanica Jana Hybaškova (na fotografiji). Ogleda šole in pogovora z njo pa so se poleg predsednika državnega sveta Toneta Hrovata udeležili še novomeški, ženiterjevski in škocjanski župan ter nekateri dolenski gospodarstveniki. (Foto: J. Dorniž)

ZAHVALA GIMNAZIJE - V petek se je ravnateljica novomeške gimnazije Helena Zalokar na kraji slovesnosti, ki so jo pripravili na šoli, zahvalila vsem, ki so pomagali, da je gimnazija stavba obnovljena in skoraj v celoti tudi opredeljena. Zahvalila se je predstavniku ministra, izvajalcu del, podizvajalcem, sponzorjem in donatorjem, številnim prizadevним posameznikom, pa tudi profesorjem in dijakom, ki so ti dve leti potrneli in klub slabšim razmeram za delo dosegli izjemne rezultate. V imenu pripravljalnega odbora ob 250-letnici gimnazije pa se je Boris Dular zahvalil tudi ravnateljici, ki je v obnovo vložila veliko truda in pozitivnega dela. (Foto: J. Dorniž)

FESTIVAL PROSTOVOLJSTVA - Minulo konec tedna je v Novem mestu potekal že 4. Festival prostovoljstva, ki ga je organizirala Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, v sodelovanju z novomeškim društvom za razvijanje prostovoljnega dela. Vseslovenskega srečanja se je udeležilo več kot 100 dijakov in študentov prostovoljev. Na uvodni prireditvi, od koder je posnetek, jih je pozdravil tudi dr. Tone Starc, podpredsednik novomeškega društva za razvijanje prostovoljnega dela, ki je poudaril, da je pomembno, da si kdaj vzamejo čas tudi zase. Sledile so številne družabne igre, v nedeljo pa so Novomeščani gostom predstavili tudi svoje projekte. (Foto: J. Dorniž)

O kandidiranju in izvedbi volitev

Posvet v Novem mestu je vodil tajnik Republike volilne komisije Marko Golobič

NOVO MESTO - Lokalne volitve se naglo bližajo. Rok za različne postopke kandidiranja za župane, člane občinskih svetov in člane svetov krajevnih skupnosti, se je začel 23. septembra, zaključil pa se bo 28. oktobra ob 19. uri zvečer. Podrobnejše o poteku volilnih opravil v zvezi s postopkom kandidiranja in izvedbo glasovanja je na posvetu v večnamenski dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu minuli petek spregovoril tajnik Republike volilne komisije Marko Golobič.

Letošnje lokalne volitve bodo potekale v 192 občinah, za občinske svetnike pa bo kandidiralo okrog 20.000 ljudi. V majhnih občinah, kjer imajo sedem- do dvanajstčlanski občinski svet so volitve večinske, v drugih občinah pa bodo volili po proporcionalnem volilnem sistemu. Marko Golobič je opozoril, da volilne komisije niso servis za izobraževanje in podučevanje, ampak so dolžne zakonito izpeljati volitve.

"Kandidat mora imeti stalno prebivališče v občini, kjer kandidira, če je občina ena volilna enota. Če se pojavi na dveh listah in sta obe vlogi zakoniti, je veljavna tista kandidatura, ki je bila prva določena," je pojasnil Golobič. Za volitve v večinskem sistemu določijo posamezne kandidate po volilnih enotah. Predlagajo jih lahko politične stranke v skladu s svojimi pravili ali skupine volilcev, ki morajo za vsako kandidaturo zbrati najmanj petnajst podpisov. Eni in drugi lahko predlagajo toliko kandidatov, kolikor

občinskih svetnikov bo treba izvoliti v določeni občini.

Pri proporcionalnem volilnem sistemu lahko stranke ali skupine volilcev predlagajo za svetnike toliko kandidatov, kolikor se jih voli v določeni volilni enoti oz. občini ali manj. Tako stranke kot

Marko Golobič

POMOČ SPONZORJEV

Igrišče v Ločni za vse generacije

KS Ločna-Mačkovec je dokončala igrišče - V načrtu gradnja kanalizacije

NOVO MESTO - V mestni krajevni skupnosti Ločna - Mačkovec so zelo ponosni, da jim je letos uspelo dokončati športno igrišče za Unionovim skladiščem v Ločni, ki so si ga predvsem krajani naselja Pod Trško goro že zelo dolgo želeli. Igrališče sta 6. junija letos, na njihov krajevni praznik, slovesno predala svojemu namenu baletniki Pia in Pino Miklar.

"Vendar takrat igrišče še ni bilo povsem dokončano, naknadno smo montirali igrala, zamenjali smo koše in igrišče tudi označili," je povedal predsednik KS Ločna - Mačkovec Franc Rodič. V letosnjem letu so v omenjeni krajevni skupnosti namenili za investicije okrog 9,5 milijona tolarjev, samo za izgradnjo igrišča pa so porabili okrog 5,7 milijona. Pri gradnji so jim pomagali tudi sponzorji: Krka, Termotehnika, Slavko Kastelic, Plankar, Mercator Dolenska, Dolenska, Dolenske pekarni, Bistro Jaka in Total, ki so že ali pa še bodo prispevali okrog 3 milijone tolarjev, ostalo bo dala krajevna skupnost. "Pohvaliti moram Miloša Dularja iz sekretariata za okolje in prostor na novomeški občini, ki se je kot predstavnik občine zelo prizadeval, da nam je

ta projekt uspel," je povedal Rodič.

Sicer pa so v krajevni skupnosti Ločna-Mačkovec letos obnovili tudi javno razsvetljavo v

PREDSTAVITEV KNIGE O ŠKOFU ROŽMANU

NOVO MESTO - Pisatelj Ivan Jan iz Kranja bo v torek, 20. oktobra, ob 19. uri v sejni dvorani hotela Krka predstavil svoje najnovejše delo Škof Rožman in kontinuiteta. O novi knjigi bo govoril zgodovinar prof. Ivan Križnar iz Ljubljane, ki bo predvsem ocenil tudi avtorjevo prizadevanja, da bodo bralci iz številnih v knjigi navedenih dejstev, dokumentov in fotografij sami znali izluščiti resnico o dejanskem vlogi ljubljanskega škofa med fašistično zasedbo domovine in NOB.

J. DORNIŽ

Šola kot trening center

Na Srednji kmetijski šoli Grm dnevi odprtih vrat

SEVNO NA TRŠKI GORI - Srednja kmetijska šola Grm je edina kmetijska šola na Slovenskem, ki ima biotehnični program. Kaj vse se na šoli dogaja, so dijaki skupaj s profesorji poskušali pokazati od 8. do 10. oktobra na dnevnih odprtih vrat. Solo so med drugimi obiskali avstrijski veleposlanik dr. Gerhard Wagner, predsednik avstrijskega državnega senata Alfred Gerstl in češka veleposlanica Jana Hybaškova.

Srednjo kmetijsko šolo Grm obiskuje okrog 550 dijakov v različnih programih, od 2,5-letnega programa pomočnik kmetovalca do 4-letnega programa kmetijski in vrtnarski tehnik in programa biotehničke gimnazije, s katerim so začeli letos in imajo 2 oddelka. S tem dajejo dijakom možnost, da zaključijo šolanje z maturo in nadaljujejo šolanje na fakulteti. "Potreba po znanju je vse večja, zato si prizadevamo tudi za višjo strokovno kmetijsko managersko šolo," je povedala v. d. ravnateljice Vida Hlebec. Dijakov imajo dovolj, počasi pa jim zmanjkuje prostora. Tako kot ostalo izobraževanje je tudi kmetijsko v prenovi. Skupaj z mednarodno organizacijo FAO - Srednja kmetijska šola Grm je namreč koordinatorka priprav na prenova - bodo v Sloveniji raziskali obstoječe stanje, potrebe v kmetijstvu in na podlagi tega ugotoviti, kajšne spremembe so potrebne v izobraževanju. "Želimo si, da bi naša šola postala trening center oz. razvojnoizobraževalno središče za to območje in da bi pri nas pridobil razna znanja tudi drugi, ne le dijaki," je razložila Hlebec.

Na kmetijski šoli Grm so se odločili, da pripravijo dneve odprtih vrat v jesenskem času, ko se zaključuje večina kmečkih del. Svoje delo so pokazali na več razstavah, od poljedelske, razstave krav, telic in mladega pitanega goveda do čebelarske in kulinarične razstave.

J. DORNIŽ

tovili, kakšne spremembe so potrebne v izobraževanju. "Želimo si, da bi naša šola postala trening center oz. razvojnoizobraževalno središče za to območje in da bi pri nas pridobil razna znanja tudi drugi, ne le dijaki," je razložila Hlebec.

Na kmetijski šoli Grm so se odločili, da pripravijo dneve odprtih vrat v jesenskem času, ko se zaključuje večina kmečkih del. Svoje delo so pokazali na več razstavah, od poljedelske, razstave krav, telic in mladega pitanega goveda do čebelarske in kulinarične razstave.

J. DORNIŽ

Priznanje Suhokranjem

Za delo v turizmu

V sredo, 7. oktobra, je Turistična zveza Slovenije v Mariboru podelila več posebnih priznanj, ki so ga med drugimi prijeli tudi člani Turističnega društva Suha krajina. "Lansko leto je bilo razglašeno za leto kulture v turizmu. Turistična zveza Slovenije, ki je ocenjevala delo posameznikov, društev in organizacij, je imela težko delo, saj je bilo za to priznanje veliko kandidatov, med njimi pa smo ga prejeli tudi mi, kar je za nas nedvomno veliko priznanje," je povedal predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevec.

Bili so edini iz Dolenske, ki so prejeli priznanje za organiziranje poletnih grajskih prireditvev, oživljjanje turizma hkrati s kulturo in za medijsko odzivnost in

promocijo Suhe krajine. Začetki oživljavanja gradu s kulturnimi prreditvami segajo v leto 1996 in so se v letu 1997 dodobra razmehnile. V društvu se zavedajo, da je to priznanje hkrati tudi spodbudna in obveza za delo v prihodnjem. S. M.

Zakaj ženske nočejo v politiko?

Na to vprašanje bi si po mnenju direktorice vladnega urada Vere Kozmik morali najprej odgovoriti moški - V Beli krajini od 54 svetniških mest le 4 zasedajo ženske

METLIKA - Koordinatorica Ženske mreže za Belo krajino Minka Kočevar je pretekel teden pripravila v Metliki razgovor o tem, kako omogočiti, da bi bilo na volitvah izvoljenih več žensk. Čeprav je poleg sklicateljice in gostje Vere Kozmik, direktorice Urada za žensko politiko, na razpravo prišlo le še 12 ljudi, pa so bili ti toliko bolj polemični.

Ne gre prezreti podatka, da v črnomaljski občini od 23 mest v občinskem svetu le 3 zasedajo svetnice, v Metliki od 18 zasedajo svetniško mesto ena ženska, v semiškem svetu pa so le moški. Očitno je torej, da so se na zadnjih lokalnih volitvah še tiste redke ženske, ki so kandidirale, na kandidatnih listah znašle tako nizko, da niso imele nikakršnih možnosti, da bi bile izvoljene. Kaže pa, da tudi na letosnjih lokalnih volitvah ne bo veliko drugače.

Iz moških ust je bilo v razpravi slišati, da doslej ni bilo tradicije - in to še zlasti velja za Belo krajino - da bi bile ženske v politiki, da pa bo čas prinesel spremembe. Problem je tudi, ker menda ženske nočejo, da bi bile na kandidat-

ni listah napisane na prvih mestih, a da tudi ženske v glavnem niso pripravljene voliti žensk, ker jim ne zaupajo. Poleg tega se ženske, ki niso izvoljene, naslednjiče nočejo več izpostavljati na volitvah. Po moškim mnenju so metliške intelektualce, ki jih je več kot intelektualcev, tudi preveč zaprte.

Iz ženskih ust pa so prihajale drugačne pripombe. Po njihovem bo država dobro delovala le, če bo v politiki ravnotežje med moškimi in ženskami, saj odsotnost žensk v politiki pomeni tudi odsotnost po mnenju nekaterih bolj "ženskih" tem. Ena od razpravljaljk pa

M. BEZEK-JAKŠE

OBNOVA KOLODVORSKE CESTE - V Črnomlju naj bi do 20. novembra končali obnovno Kolodvorske ceste od "bele hiše" do hotela Lahinja. Sedaj polagajo cevi za elektroinstalacije za javno razsvetljavo, vodovod, kanalizacijo, kar bo občina odšla 41 milijonov tolarjev. Iz državnega proračuna pa bo prišlo 60 milijonov tolarjev za gradbeno dela, asfalt, se-mator. V prihodnjem letu pa bodo nadaljevali še z drugim delom obnove od hotela Lahinja po Belokranjski cesti do železniškega nadvoza. Tudi za ta dela je v državnem proračunu že zagotovljenih 60 milijonov tolarjev, medtem ko bo občinski prispevek 8 milijonov tolarjev. (Foto: M. B.-J.)

M. B.-J.

TUDI V METLIKI KOMUNALNI NADZORNIK

METLIKA - Tukajšnji svetniki so na seji v začetku oktobra sprejeli odlok o komunalnem nadzoru v metliški občini. Komunalni nadzor je sicer v pristojnosti občinskega organa za varstvo okolja, urejanje prostora in prometa, lahko pa ga s koncesijo zaupajo tudi pravnim osebi. Komunalni nadzornik bo moral biti v uniformi, imel pa bo tudi izkaznico.

PRIKAZ GAŠENJA

ADLEŠIČI - Prostovoljno gasilsko društvo Adlešiči vabi krajanje, da si v nedeljo, 18. oktobra, ob 11. uri (po sestanku zborna volilcev) ogledajo v tukajšnjem gasilskem domu prikaz gašenja z ročnimi gasilniki, ki jih bodo lahko preizkusili tudi sami.

KANADČANI SPET V ČRНОMLJU

ČRНОMELJ - Mladinski kulturni klub Bela krajina bo jutri ob 20. uri privedil retrospektivo filmske produkcije metliških "holivudarjev" in pogovor z ustvarjalci, naslednji dan, v soboto, 17. oktobra, pa bo ob 22. uri nastopila etno (pop)rock skupina Terror of Tiny Town iz Vancouvera, ki je že lani ogrela črnomaljsko publiko. Nastopili bodo tudi vrhniški Dražšponarji.

Oračeva zahvala

Ob uspešno končani tekmovalni sezoni v oranju se iskreno zahvaljujem sponzorjem: generalnemu pokrovitelju A Cosmos, d.d., iz Ljubljane,

občinam Črnomelj, Metlika in Semič, Kmetijskemu zavodu Ljubljana, KMS, Stanetu Malleriu iz Podloga pri Dragatušu, Adriatic, d.d., enoti Novo mesto, KGM Jože Miklič z Gorenjih Kamenc, T.J.T., družinske podjetje Burazor iz Črnomlja, Agroemoni iz Ljubljane in Müller, d.o.o., Avtomobili iz Črnomlja. Posebej sem hvaljen vsem prijateljem navijačem, ki so prišli na Bašvarško iz vse Bele krajine in dosti naredili za promocijo Slovenije. Hvala tudi vsem podjetjem in zasebnikom, ki so kakorkoli pomagali mojim navijačem.

ANTON FILAK
Griblje

Svetnik Anton Škof se je obregnil ob odstopanja pri proračunu. Menil je, da je pri županu umanjala pripravljenost, da bi občinski svet obveščal predvsem o večjih odstopanjih bodisi pri prihodkih ali odkodkih. Zdelo se mu je, da so v občinski upravi na proračun preprosto pozabili, s čimer pa se ni strinjal svetnik Tone Kralj, prav tako pa sta oporekala župan Andrej Fabjan in Mojca Stjepanovič z občinske uprave.

Stjepanovičeva je poudarila, da je prvo stvarno podobo porabe v občini moč dobiti šele ob koncu prvega polletja. Še bolj realna pa je konec avgusta, čeprav še vedno niso dobili odgovorov z vseh ministerstev, na katerih so kandidirali na razpisih. Priznala je, da bi spremembu odloka o proračunu lahko pripravili tudi prej, vprašanje pa je, kakšno uporabno vrednost bi imel brez podatkov o tem, koliko denarja nameravajo za določene naložbe zagotoviti ministrstva.

PREDSTAVITEV KNJIGE MAG. KRAMARIČA

METLIKA - Danes, 15. oktobra, bo ob 19. uri v čitalnici metliške Ljudske knjižnice literarni večer. Mag. Janez Kramarič iz Črnomlja bo skupaj z urednikom Dolenjske založbe Francijem Salijem, Matjažem Rusom in Andrejo Kopinčem predstavil svojo knjigo "Na spolki brvi".

140 LET DRAGATUŠKEGA ŠOLSTVA

DRAGATUŠ - V petek, 16. oktobra, bo ob 12. uri v počastitev 140-letnice dragatuškega osnovnega šolstva v tukajšnji šoli slovesnost, na kateri se bodo spomnili tudi številnih učencev, učiteljev ter uspehov in težav na 14 desetletij dolgi poti.

ANTON FILAK

Griblje

Ne le dim, tudi ogenj

Minister Bandelj zagotovil, da je bojazen odveč

ČRНОMELJ - Na seji črnomaljskega občinskega sveta koncem septembra je bilo, kot smo že poročali, slišati vprašanje, ki se je oblikovalo na osnovi govoric. Po načelu "kjer je dim, je tudi ogenj", je svetnike zanimalo, koliko je resnice v goricah, da nameravajo v črnomaljski begunske center, v katerem je bilo zadnje čase okrog 150 ljudi, pripeljati novih beguncov, celo okrog 600.

Ker je stavba na Majerju, v kateri je begunski center, last ministrstva za obrambo, je črnomaljski župan in poslanec Andrej Fabjan, postavil poslansko vprašanje na izredni seji DZ. Poudaril je, da si v Črnomlju nikakor ne predstavljajo tolikšnega števila beguncov na istem dvorišču (tam je tudi obrtna cona in vrtec!) skupaj z otroki, delavci in podjetniki. Ker že imajo izkušnje, kako je živeti s številnimi begunci, saj jih je bilo pred dobrimi šestimi leti v begunkem centru več kot tisoč, ne pristaajo, da sredi mesta brez vednosti lokalne skupnosti nekdo načrtuje morebitne moteče zadeve.

Na vprašanje, ali je res predvideno povečanje števila beguncov v begunkem centru ali morda celo prehodni dom za tujce in kakšne načrte imajo s stavbo v prihodnje, je minister za notranje zadeve Mirko Bandelj dejal, da je težko natančen odgovor. Priznal je, da prihaja v našo državo vedno več ilegalnih pribankev, za katere iščijo prostor. Ena od možnosti je bil po njegovem tudi črnomaljski begunski center, vendar je zagotovil, da bodo, preden bi se za karkoli odločili, upoštevali mnenje lokalne skupnosti.

M. B.-J.

PO ASFALTU - Za prebivalce Velikih sel pri Adlešičih je asfaltna cesta skozi vas, na začetku katere sta prezelata trak šef kabine ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Boris Grabrijan in črnomaljski župan Andrej Fabjan, velikega pomena. Se bodo zaradi nje vaščani tudi manj izseljevali? (Foto: M. B.-J.)

Bodo posodobljene ceste zadržale izseljevanje?

Denar z ministrstev

ČRНОMELJ - V črnomaljskih občinih se lahko pohvalijo, da bodo letos dobili vsaj šest cest na demografsko ogroženih območjih, za katere so poleg krajanov in občine denar prispevali še ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter ekonomsko odnose in razvoj. Sicer pa je bilo prvo ministrstvo letos za projekte na demografsko ogroženih območjih v občini 6,5 milijona tolarjev, drugo pa 28 milijonov tolarjev (slednje lani 19 milijonov tolarjev). Seveda je šlo za nepovraten denar, pogoj pa je bil, da polovico denarja za naložbe zagotovi občina.

Preteklo soboto so, potem ko so pred 20 leti dobili asfalt do Velikih sel, prebivalci končno dočakali še slab kilometer asfaltne prelepe vo sasi. Upajo, da bo morda prav ta pridobitev zadržala doma katerega od vaščanov, ki so se množično izseljevali, saj jih je bilo nekdaj več kot 80, danes pa jih je le še 26. Za cesto, ki je v lejala 8 milijon tolarjev, so po pol drugi milijon tolarjev prispevali krajanji in ministrstvo za kmetijstvo, ostalo pa občina.

V soboto pa bodo prerezali trak na skoraj 3 kilometre dolgem odseku vinske turistične ceste od Otočca skozi Talčji Vrh do Nakla. Naložba je veljala kar 28 milijonov tolarjev. Ministrstvo za ekonomsko odnose in razvoj je prispevalo 7 milijonov tolarjev, kmetijsko ministrstvo 3,2 milijona, krajanji 2 milijona, Zavod za gozdove 1,5 milijona tolarjev, ostalo pa črnomaljska občina. Če bo ugodno vreme, bodo še v oktobru preplasti 2 kilometra lokalne ceste od Vinice do Učakovcev, za kar bodo morali odšteti 10 milijonov tolarjev. Polovico denarja bo dalо ministrstvo za ekonomsko odnose in razvoj, drugo polovico pa občina. M. B.-J.

Sprekod po Metliki

V MÜLLERJEVI GOSTILNI v Črnomlju so se srečali na letnem občnem zboru člani Društva pesnikov slovenske glasbe. Med dvajsetimi udeleženci sta bila tudi Črnomaljka in Metličan, ki sta med nekajurno razpravo pozabila na lokalne razprtje in sta se raje družno z drugimi pritoževala nad neplačevanjem avtorskih pravic ter nad mačehovskim odnosom države do glasbe, ki nemoljat ponese ime Slovenije po svetu. Ta primer nas pouči, da so lahko Metličani in Črnomaljci složni, ko jih kdo ogrozi od zunaj.

V TEDEM OTROKA SE JE vključila tudi policija, ki je osnovnošolski mularji priprljala pokazat vozila ter jih v sproščenem pogovoru povedala, kako se je treba obnašati v prometu. Otroci so obljubili, da bodo med vožnjo opozarjali starše na nepravilnosti, ki jih počno, ko hočejo priti čimprej na cilj. Še posebej kritični so bili do postankov v gostilnah.

DRŽAVNA ADMINISTRACIJA - Na Trgu svobode sell v novi prostore v poslovno-trgovskem centru mesta. Staro mestno jedro se tako prazni in izgublja svoj dopoldanski živž. Praznjenje prizadene najbolj gostilnicarje, saj so ljudje po opravljenem poslu navadno zavili na kozarček močnega, da so si ohladili jezo ali si dali duška.

Črnomaljski drobir

MOMLJANJE - Prikupni fokster Momljač se priljubi vsakemu gostu, ki obiše domačijo Raztresenovih v Jankovičih. Peski, ki zna oponašati celo znanega pasjega detektiva z enakim imenom iz risank, je postal že prava maskota turistične kmetije Raztresenovih. Ob otvoritvi asfaltne ceste na bližnjih Velikih selih pa je gospodar Boris opazil, da poskušajo tamkajšnji vaški cucki oponašati njihovega Momljača. Ce bi bil zraven Momljač, bi jih gotovo v pasjem jeziku dopovjeval, da je enkraten in neponovljiv in naj se nikar ne trudijo, da bi ga posnemali. Ker pa je bil na Velikih selih le njegov gospodar, jih je pač po človeško povedal, da jih sicer razume, da bi radi kopirali Momljača, a da jih gotovo ne bo uspel. Psi se ga seveda niso razumeli, zato se trudijo naprej. Vendar pri Momljaču se ni opaziti, da bi se bal konkurenco.

ODER - Mnogi, nazadnje pa tudi občinski svetniki, so se spoznali ob nekakšen oder, postavljen že pred dolgimi meseci na pločniku pred hišo v Ulici Stante Rozmana 28 (na fotografiji). Mimočodi se nameč sprasujejo, čemu je oder namenjen. Pričakovati so, da so ga postavili zato, da bodo popravili že precej padlo hišo, a adaptaciji ni ne duha ne slaha. Najbolj nestrnpm

svetujemo, naj počakajo do prvega večjega snega, ko bo hiša gotovo popustila pod bremenom. Takrat jih bo najbrž jasno, čemu oder. Nekaj mesecov pred zimbo pa so ga postavili iz povsem preventivnih razlogov: znano je namreč, da sneg navadno vedno presesti, pa četudi zapade za božič.

Semiške tropine

V ZRAKU - Ko kdo brez uspeha v semiškem župnišču isče župnika Janka Štamparja, mu ponuditi odločko občinskih cestah prebrali, da občina krije del stroškov za ureditev deročih rek, ki grozijo, da bi poškodovale občinske ceste. Svetniki se nikač niso mogli spomniti, kje v občini je kakšna deroča reka. Še pa se spominjajo časov, ko so v takratnih organizacijah združena dela prepisovali različne samupravne sporazume, pri tem pa marsikdaj niso spremenili niti imena delovne organizacije, pri kateri so si "sposodili" sporazum.

VODE - Semiški svetniki so bili precej začuden, ko so v osnutku odločke o občinskih cestah prebrali, da občina krije del stroškov za ureditev deročih rek, ki grozijo, da bi poškodovale občinske ceste. Svetniki se nikač niso mogli spomniti, kje v občini je kakšna deroča reka. Še pa se spominjajo časov, ko so v takratnih organizacijah združena dela prepisovali različne samupravne sporazume, pri tem pa marsikdaj niso spremenili niti imena delovne organizacije, pri kateri so si "sposodili" sporazum.

MUZEJSKA VREDNOST - Mirko Kambič in sin Bogdan ob poldragu stoletje starem sodu, ki je imel, ko ga je pred sto leti kupil Mirko ded, lesene obroče. (Foto: M. B.-J.)

M. BEZEK-JAKŠE

VEBER PONOVNO KANDIDIRA - Po včerajšnji predstavitvi kandidata ZLSD za župana ni nobenega dvoma več, da si je sedanj župan in državni poslanec Janko Veber po štirih letih izpostavljen prestopenjem kritikam s strani nekaterih občinskih poslancev, pridobil tako trdo kožo, da mu nič ne more več do živega. V začetku svojega župovanja je namreč razočarano ugotovljal, da če bi vedel, kaj vse ga čaka, ne bi nikoli kandidiral za župana; še ne tako dolgo nazaj pa tudi ni kazal niti najmanjše pravljivosti, da bi se ponovno potegoval za izpostavljen županski stolček. Pa vendar bo Veber ponovno kandidiral!

KUPON ZA PREHRANO - Med reklamimi prospectki, letaki in lističi, ki jih je skoraj vsak dan moč dobiti v poštini nabiralnikih, se je pred dnevi znašel tudi listič okrepčevalnice Berač, s katerim starše kočevskih otrok pozivajo, naj poskrbjajo, "da njihovi otroci ne bodo lačni". Starši so lahko zagotovijo z nakupom kupona za prehrano, ki ga okrepečevalnica Berač nudi z 10-odstotnim popustom. Prednost nakupa kuponov naj bi bila, da bodo starši vedeli, da njihov denar ne bo porabljen za druge namene, otroci pa bodo, kot piše na lističu, "siti in zadovoljni".

Ribniški zobotrebci

PRAVILA LEPEGA VEDE - Kočevski župan in poslanec Janko Veber je prišel na otvoritev Škrabčevo rojstne hišek pred začetkom prireditve. Ribniški župan Jože Tanko, ki je pred tem že sedel, je takoj, ko je opazil Vebra, vstal, stopil do njega, ga s stiskom roke pozdravil in ga povabil naj sede. Županova gesto - seveda ne tisto, ko je z roko Vebru pokazal, naj sede, kamor pač hoče! - so nekateri izmed navzočih ocenili kot izraz lepega vedenja, ki bi se ga mnogi, še posebno v Kočevju, lahko zato učili kar pri ribniškem županu. Tanko bi jih lahko naučil veliko, vendar pa je minister Školč že takoj na začetku prireditve dokazal, da bi jim lahko bil še boljši učitelj. Bil je namreč edini, ki je, ko so ga predstavili, vstal in se tistim, ki so ga s ploskanjem pozdravili, narahlo prikljal!

PREVIDNOST NI ODVEČ! - Odločitev je sprejeta! Ribniški Inles bo zopet kmalu sklical tiskovno konferenco. Zato pa se tudi morajo vsi v Inlesu začeti lepo obnašati do novinarjev! Pa naj ne, da bi bil kdo dosedaj z njimi v sporu, ampak previdnost pač ni nikoli odveč!

Mirtovski šratelj:

"Civilno gibanje je vabilo krajanе na okoli dveurni pohod v neznan po osilniški občini, udeležbe pa ni bilo in je pohod odpadel, saj za prebivalca osilniške občine celo tisto, za kar je potreben pet ali deset ur hoda, ni nici neznane."

Kostelski rižni

ZAKAJ RIŽNI? - Vsaka občina ima v našem listu svojo občinsko kroniko, se pravi zbir zanimivih kratkih novic, ki so včasih tudi zbadljive. Zdaj je tudi Kostel samostojna občina, zato dobiva svojo komunsko kroniko, ki bo objavljana občasno, imenuje pa se Kostelski rižni. In kaj so rižni? To so narezana in posušena jabolka, ki jim sicer pravimo kralji, v Osilnici in okolici jim pravijo blečki, v Dobrepolju uhlji, v Kostelu pa rižni, in prav rižne je domač turistično športno društvo spet začelo uvajati, saj z njimi goste udeležence raznih turističnih, kulturnih in športnih prireditiv.

REKORDEN OBISK - Minuli petek in soboto je obiskalo grajski kompleks Kostel kar sedem avtobusov izletnikov. Za prisrčen sprejem in dobro vodenje so se predstavniki gimnazije iz Nove Gorice pisno zahvalili Turistično-sportnemu društvu, vodič pa tudi obdarili.

NOV KOZOLČEK - V naselju Žaga pod gradom Kostel je te dni postavilo Planinsko društvo Kočevje še svoj kozolček z maketo kočevskih planinskih peš poti. Prav na Žagi pa je križišče kar treh peš poti, in sicer kostelske Grajske, obkolpske (Osilnica-Metlika) in planinskih poti, ki imajo svojo najnižjo točko (200 m nadmorske višine) prav na Žagi, kjer so v gostišču Samsa pohodnikom na voljo tudi žigi vseh treh peš poti.

V SOBOTO NA MARATON - Obkolpski maraton od Fare do Dol (22,5 km) se bo začel 17. oktobra ob 11. uri v Fari.

Gовори Јоže Lavrič

Gasilci so vse bolj reševalci

120 let PGD Kočevje

KOČEVJE - S svečanim miromodrom gasilcev in njihovih vozil po Ljubljanski cesti se je v soboto dopoldan na mestni ploščadi v Kočevju pričela osrednja slovenska občina ponovno srečali. Zaradi številno močnejše kočevske ekipe je na strani kolegov poslancev nastopil tudi kočevski župan Janko Veber. Skupaj z dr. Cirilom Ribičičem, Romantom Jakičem in poslancem Jeričem so ekipo Kočevja, za katero so nastopili Janez Pezdirc, Vinko Zajc, Lado Škulj, Franc Bartolome, Jože Lindič in Nace Karničnik, premagali s 4 : 2. Vendar poražencem teniškega srečanja minula nedeljo v Kočevju zmaga poslancev ni skalila dobre razpoloženja. (M. L.-S.)

KJE SE SKRIVA RANJENI MEDVED?

TURJAK - Člani lovske družine Škofljica so po dvo-dnevnom iskanju prenehali slediti medvedu, ki je v ponedeljek, 5. oktobra, zjutraj na magistralni cesti Kočevje-Škofljica trčil v osebni avtomobil Zastava. Medved je bil ranjen in je pobegnil v gozd. Ranjeno žival je brezuspešno iskal več lovcev in lovskega psov. Pri tem jih je oviral dež, ki je spral medvede sledi, posom pa so povzročale velike težave gobe, ki jih je pod Turjakom, kjer so iskal medveda, veliko. Če je bil medved huje ranjen, je v tem času najverjetnejše že poginil.

POSLANCI PREMAGALI KOČEVJE - Prvi teniški dvoboje med poslanci državnega zbora in ekipo Kočevja so v Kočevju organizirali ob 50-letnici zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda pred petimi leti. Na željo poslancev so se ob letnem prazniku kočevske občine ponovno srečali. Zaradi številno močnejše kočevske ekipe je na strani kolegov poslancev nastopil tudi kočevski župan Janko Veber. Skupaj z dr. Cirilom Ribičičem, Romantom Jakičem in poslancem Jeričem so ekipo Kočevja, za katero so nastopili Janez Pezdirc, Vinko Zajc, Lado Škulj, Franc Bartolome, Jože Lindič in Nace Karničnik, premagali s 4 : 2. Vendar poražencem teniškega srečanja minula nedeljo v Kočevju zmaga poslancev ni skalila dobre razpoloženja. (M. L.-S.)

PRIZIDEK K ŠOLI IN NOVI VRTEC - V petek je minister za znanost in tehologijo dr. Lojze Marinček odpril prizidek pri dobrepoljski šoli in v pritličju novi vrtec. Nova pridobitev za natanko 400 učencev meri 1400 kvadratnih metrov, in bo omogočila nemoten razvoj predšolskih in šolskih dejavnosti. V prizidku bo namreč šest učilnic za predmetno stopnjo in računalniška učilnica. Naložba je vredna okrog 200 milijonov tolarjev; 94 milijonov tolarjev bo zagotovilo ministrstvo za šolstvo in šport, kjer je doslej plačalo le 24 milijonov tolarjev, razlik pa občina. (Foto: M. Glavonjčić)

POBUDE CIVILNEGA GIBANJA

Osilniška dolina ne sme umreti

Zahtevati mlade in jim omogočiti delo, da se bodo po šolanju vrnili v domačo občino

OSILNICA - "Osilniška občina bo morala nameniti več pozornosti, da se v zapuščene hiše povrne otroški smeh. Tudi šola mora ostati tu ne glede na število otrok, saj bi z njeno ukinitev naša dolina preveč izgubila," je v poročilu na konferenci Civilnega gibanja za osilniško dolino poudaril tajnik gibanja Jože Ožura. Konferenca je bila 4. oktobra, od preko sto članov gibanja pa se je udeležilo le 14. Podobno slaba udeležba je bila na okrogli mizi z naslovom "Osilnica 2000", ki je bila prejšnji večer.

Predsednica hibanja Vesna Klavora in drugi udeleženci konference so zato namenili posebno pozornost vprašanju, kako pritegniti k delu več domačinov, predvsem mladih. Menili so, da je interes upadel predvsem zato, ker je velika večina zastavljenih nalog gibanja uresničena, in da so zdaj potrebe nove ideje in novi cilji.

Med njimi pa je eden glavnih, da je potrebno več delati z mladimi in jih pritegniti k delu gibanja. Zato bodo na naslednjem sejtu vodstva povabili tudi mlade. Sklenili so tudi, da bodo skušali preizkusene oblike druženja spet oživeti na tako imenovanih "Večerih na vasi", in to najprej v Bosljivi Loki in na Selih, kjer je še največ ljudi.

Opozorili so, da so nekdanji šoli v Papežih in Bosljivi Loki zgradili ali kupili domačini. Ko je bilo več dovolj učencev, so jih predali brezplačno Trgoprometu oziroma Mercatorju, ta pa zdaj šolo

v Papežih prodaja za 50.000 DEM, kar so ocenili kot nemoralno. Menili so, naj bi te prostore brezplačno

Vesna Klavora, predsednica Civilnega gibanja za Osilniško dolino.

Vesna Klavora, predsednica Civilnega gibanja za Osilniško dolino.

Dokončanje koče je prednostno

Kočevski planinci lokalni skupnosti veliko dajejo, zato so deležni tudi pomoči

KOČEVJE - Planinsko društvo Kočevje je eno največjih, obenem pa tudi najbolj dejavnih društev v kočevski občini. Z nedavno otvoritvijo pet dñih dolge Kočevske planinske poti so zaključili obsežno dveletno delo, čaka pa jih še dokončanje pred tremi leti začete razširitev in posodobitev postojanke pri Jelenovem studencu.

Samostojno društvo so ustanovili leta 1951. Ob ustanovitvi so imeli le malo članov, danes pa jih imajo preko 400, pa še številni podmladek. Planinske krožke in planinsko šolo v vrtcih in šolah je dosedaj obiskovalo 100 otrok, uspešno pa jih je zaključilo 63. Za predšolske otroke so že dvakrat organizirali tudi planinski tabor v Vratih, osnovnošolski otroci pa so

veliko pridobili z novo plezalno potjo na Fridrihstajn.

Pomoč Planinske zveze Slovenije je, kot pravi predsednica kočevskih planincev Milena Vlašič, precej skromna. "Denar namenjava jo za visokogorje, za nas in nam podobna društva pa ne ostane skoraj nič," pravi. Brez prizadevanja dela članov, ki so letos opravili že preko 800 ur prostovoljnega dela, ter velikega razumevanja kočevske občine, bi zato lahko naredili le zelo malo. Predvsem zaradi podpore župana Vebera so tudi pridobili idejni projekt in kmalu nato tudi lokacijsko dovoljjenje za razširitev in posodobitev koče pri Jelenovem studencu.

"Obisk v gorah in hribih se je v zadnjih letih zelo povečal, pri nas pa nimamo niti toliko ležišč, da bi lahko sprejeli avtobus turistov," pojasnjuje Vlašičeva pred tremi

Milena Vlašič, predsednica PD Kočevje

leti sprejeto odločitev o dozidavi prizidka. Pred dnevi so zasteklili okna na koči in končali vsa potrebna zemeljska dela, ko bo prizidek zgrajen, pa bodo prenovili tudi obstoječi objekt, ki jim zaenkrat dovoljuje sprejem le 20 govorov.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PRITOŽBE ŠOFERJEV

RIBNICA - Šoferji, ki hodijo na carinjenje blaga v Ribnico, se najbolj privitojujo nad visoko(!) parkirino, ki jo zaračuna železničica, znaša namreč 1000 tolarjev na dan, ter na neprimerne sanitarije v njeni lasti. Stranišče in umivalnica v prostorih železniške stavbe sta premajhna, pa še po 15. urji jih zaklepajo. Ker v Ribnici se nima urejenih parkirišč, so v težavah predvsem vozniki (na dan povprečno deset), ki na carinjenje prihajajo od daleč, tako da so primorani nov delavnik pričakati na parkirišču ob železniški proggi, seveda brez zagotovljene minimalne osebne higiene.

R-KANAL V SODRAŽICI

RIBNICA - Do konca leta naj bi v novi občini Sodražica na kabelsko omrežje R-kanala priključili prvih sto naročnikov. Ta zasebna televizija je doslej pokrila že večji del Ribnice in okolice, tudi KS Dolenja vas, zdaj pa bosta po telefonskem "tunelu", podzemem kablu, slika in ton prišla iz Ribnice v Sodražico (12 km).

"Občin je preveč!"

Tako meni samostojni podjetnik Jože Avžlakar iz Velikih Lašč

VELIKE LAŠČE - "Občin je zdaj najmanj trikrat preveč, te dni pa ustanavljajo še nove," pravi velikolaški krajjan Jože

SEKRETAR BUT NA OKROGLI MIZI V LOŠKEM POTOKU

LOŠKI POTOK - Okroglo mizo, ki je bila v četrtek, 8. oktobra, sta pripravili SLS in občina Loški Potok z namenom, da se kmetje seznanijo s prepotrebo reformo, ko se Slovenija pripravlja za vstop v ES. Predvsem je udeležence zanimal štartni položaj okolja, v kakršnem je Loški Potok, ki ni nikoli imel znatnih tržnih presežkov, sama kmetijska pridelava pa strmo pada zaradi vse večje demografske ogroženosti. Poslušalci so podrobno zvedeli za pogajalska izhodišča, nujne reforme kmetijstva in za sprecite obveznosti, ki bi se morale uvesti takoj ali vsaj do leta 2000, kot predvstopne obveznosti in hkrati ugodnosti. Naj na kratko povzamemo besede Buta: liberalizacija trgovine, uvajanje tržno cenovnih načel, odpiranje slovenskega trga in prilaganje makroekonomski politiki. Za to pa je nujno, da se uvede praksa neposrednih plačil, splošna podpora posejenosti in kultivaciji krajine ter izravnavna stroškov zaradi težjih razmer pridelave.

A. K.

ZAPRTA PODRUŽNIČNA ŠOLA

SODRAŽICA - Zaradi pomajanja učencev so pred leti tudi v občinah od Turjaka do Kolpe zaprli številne podružične šole. Mnoge je doletela kruta usoda, saj še naprej propadajo, in ne kaže, da bi jih lahko kmalu zopet odprli. Podružično šolo na Gori nad Sodražico so začasno zaprli že pred 15 leti in ne ukinili, saj pričakujejo, da se bo v šolske klopi od 1. do 4. razreda usedlo vsaj 12 učencev, kar je pogoj, da se ponovno začne pouč.

J. P.

Odškodnina začasno v šolstvo

225 milijonov s strani DARS-a za odškodnino ob izgradnji avtoceste - Največji primanjkljaj pri gradnji OŠ Višnja Gora - 12 milijonov tolarjev škode po julijski toči

IVANČNA GORICA - Svetniki so na zadnjem, 40. seji sprejeli predlog odloka o spremembni Odloku o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 1998, župan Jernej Lampret pa je obrazložil reballans in glavne spremembe. "V tem letu smo dobili 225 milijonov tolarjev odškodnine od DARS-a, zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča in gozda v zvezi z gradnjo odseka avtoceste Višnja Gora-Bič. Zaradi tega denarja lahko peljemo stvari hitreje naprej, prihodnje leto pa ga bomo vrnili v kmetijstvo."

In kam bodo dali ta denar? Največji primanjkljaj se kaže pri gradnji višnjegorske osnovne šole, ki bo zgrajena do 31. decembra, pouk v njej pa se bo pričel 1. septembra 1999, kot je v programu, ki so ga načrtovali, ko so videli, da bo država v tem letu dala le 72 milijonov tolarjev, in ne še enkrat toliko. "Ko bomo v prihodnjem letu dobili ostala sredstva za kritje investicije v šolstvu, bomo sredst-

va namenili za kmetijsko dejavnost, če bodo programi pripravljeni," je dejal župan Lampret, ki je tudi eden izmed kandidatov za

Jernej Lampret

samo središče ni naredilo nič, naštrel nekaj pomembnejših pridobitev v tem letu. Za novo ivanško šolo se je namenilo okrog 50 milijonov tolarjev, kupili so prostor v TRAIG-u, več kot 20 milijonov je stal prostor za izgradnjo novega vrtca, dela se tudi projekt vrtca ter vsi ostali projekti za stvari, povezane z gradnjo avtoceste (pločniki proti Stični, Radovohi vasi, Višnji Gori), sprememba se uporabnost Sinoresa itd.

Občinski tajnik Vinko Blatnik je pojasnil posledice neurja s točo, ki je konec julija prizadelo tudi del ivanške občine. Komisija je ocenila škodo na okrog 12 milijonov tolarjev, sredstva pa se bodo vzela iz postavke o izredni intervenciji. Kot je zagotovil Blatnik, so na ministrstvo za promet in zvezne poslali dopis z čimprejnejšo asfaltno ceste Ambrus - Žvirče, ki je postala regionalna cesta, pomembna pa je tudi zato, ker povezuje tri občine: poleg ivanške še dobrepolsko in novomeško oziroma bodočo žužemberško.

L. MURN

SPOMINSKA SLOVESNOST NA KORINU

VELIKI KORINJ - Prvo oktobrsko soboto je bila na Velikem Korinju tradicionalna spominska slovesnost ob spomeniku padlih italijanskih partizanov garibalducov, ki so ga pripravili domači gasilci in prebivalci Korinja in Krke. Na letošnjem 14. srečanju so se zbrali preživeli italijanski bojevni proti fašizmu in naši udeleženci NOV. V kulturnem programu so sodelovali učenci podružnične šole Krka in domači pevci.

V ZAGRADCU POSIJAL "SONČEK" - VVZ Vrtec Ivančna Gorica in KS Zagradec sta v soboto, 10. oktobra, priredila otvoritev novega oddelka vrtca v delu zagraškega zdravstvenega doma z imenom Sonček, ki pomeni za krajane veliko pridobitev. "Do sedaj so starši otrok vozili v Ljubljano, Grosuplje, Višnjo Goro ali se glede varstva znašli kako drugače. Od 5. oktobra pa je poskrbljeno za 24 otrok v starosti od 3 do 6 let, nekaj pa so jih morali celo odkloniti. Neutemeljena je bila tudi bojazen, da bo zato okrnjeno deloval zdravstveni dom," je zadovoljno dejala predsednica KS Zagradec Marija Zaletelj. Veliko prostovoljnega dela so z navdušenjem opravili domačini, saj so vrtec želeli že dolgo časa, finančni zalogaj pa je v glavnem pripadel ivanški občini. Otvoritev, na kateri sta spregovorila tudi župan Jernej Lampret in ravnateljica ivanškega vrtca Branka Kovaček, so s prisrčnim nastopom popestili otroci domačega in ivanškega vrtca Marjetica, zagraški osnovnošolci in folkloristi. (Foto: L. Murn)

MLADI IN MEDIJI - Ob tednu otroka je sevniška osnovna šola Sava Kladnika pretekli petek pripravila okroglo mizo Mladi in mediji. Učencem različnih starosti je uvodoma novinarka dela Jasna Kontler p. Salomon izčrpno pojasnila vlogo in pomen medijev ter novinarsko delo. Učenci (na posnetku) pa so zatem predstavili izsledke anket v svojih razredih. Večina ima televizijo (POP TV ali A Kanal) za najpomembnejši medij, vsi pa se jezijo nad številnimi reklamami, s katerimi prekinjajo filme oz. epizode različnih nanizank. (Foto: P. P.)

PROMETNA VARNOST ŠE DOKAJ ŠIBKA - Krmeljčani bi radi pločnik od pošte do banke, Sevnici pa upočasnjen promet mimo šole in red pri parkiranju, so med drugim povedali učenci (na posnetku) s teh šol na pogovoru z županom, učinke tega pa bodo spet merili ob letu osorej. (Foto: P. Perc)

KONCERT DVEH PEVSKIH ZBOROV

VIŠNJA GORA - Turistično KUD Višnja Gora vabi v nedeljo, 18. oktobra, ob 16. uri v mestno cerkev sv. Ane na koncert dveh pevskih zborov. Poleg domačega cerkevnega pevskega zborja pod vodstvom prof. Milana Jevnikarja bo nastopila še vokalno-instrumentalna skupina mladih Zarja in sonce iz Šmihela pri Novem mestu pod vodstvom Irene Rešeta.

SREČANJE IZGNANCEV IN BEGUNCEV

VRHEK - Ob 57. obletnici begunstva in izgnanstva ter 53. obletnici vrnitve na svoje domove vabi pripravljalni odbor (Anica Janežič, Fani in Franci Simeonovi) vse begunce oz. izgnance in njihove svojice iz vasi Zgornje Vodale na srečanje, ki bo v soboto, 17. oktobra, ob 11. uri v gostišču Majcen na Vrhku.

Za škodo zaradi neurja več pomoči

Škoda na približno 1000 ha - 238 oškodovancev prijavilo za 46,4 milijona tolarjev škode - Največ škoda v vinogradih - Občina bo dala okrog 7,3 milijona

TREBNJE - Trebanjski občinski svetniki so še izboljšali ukrepe v prid oškodovancev, ki jih je za odpravo posledic, nastalih ob neurju s točo 25. julija in 24. avgusta letos, pripomnila občinska komisija za oceno škode. Iz proračunske rezerve bodo tako zagotovili za povračilo škode okrog 7,3 milijona tolarjev.

Za škodo v vinogradih bodo priznali nadomestilo za nabavo sredstva za varstvo rastlin, krmila, krmna žita ali gnojila v trgovinah na območju trebanjske občine, in sicer v višini desetine prijavljene in ocenjene škode. Za škodo, nastalo na krmnih rastlinah in drugem, lahko upravičenci v enaki višini kot vino-

gradniki nabavijo sredstva za varstvo rastlin, krmila, krmna žita ali gnojila. Za škodo na gospodarskih in infrastrukturnih objektih pa bodo oškodovancem priznali nadomestilo v višini 30 odstotkov prijavljene škode.

"Škodo, nastalo v kmetijstvu in kmetijski infrastrukturi, kolikor bo dodeljena, bomo prijavili v okviru prijave na javni razpis za sofinanciranje ukrepov za pospeševanje kmetijstva v občinah, ki ga

OTVORITEV DOMA KULTURE V ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT - Kulturno društvo in Turistično društvo Šentrupert vabi v soboto, 17. oktobra, ob 16. uri na svečano odprtje obnovljenega Doma kulture v Šentrupertu.

STISKE ZDRAVSTVENEGA DOMA

TREBNJE - Zdravstveni dom Trebnje si zmanj prizadeva, da bi pridobil zdravnike, bodisi za delo na področju splošne medicine, ginekologije, pulmologije ali zobozdravstva. Ob kadrovski je pereča tudi prostorskova problematika, kajti soočajo se s prostorskovo stisko in dotrajanočnostjo objekta. Še letos bodo zamenjani okna, za kar bodo potrebovali vsaj 20 milijonov tolarjev.

KRVODAJALSKA AKCIJA V TREBNJEM IN NA MIRNI

TREBNJE - Območno združenje Rdečega križa Slovenije Trebnje vabi krvodajalcem in druge zdrave občane, da se udeležijo krvodajalske akcije, in sicer bodo lahko darovali kri v ponedeljek, 19. oktobra, od 7. do 14. ure v trebanjskem gasilskem domu, in tork, 20. oktobra, med 7. in 14. uro pa v osnovni šoli na Mirni.

je objavilo kmetijsko ministrstvo; to namreč razpisuje tudi refundiranje vlaganj občine za elementarne nezgodne v kmetijstvu. Ta razpis predvideva refundacijo vlaganja do višine, ki jo je občina vložila v odpravo posledic naravnih nezgod, "je pojasnil župan Lojze Metelko. Trebanjci bodo predlagali davčni upravi tudi odpis prispevkov in davkov za leto 1998 vsem, katerih škoda presegajo polovico vsega katastrskega razreda.

Škoda je nastala na približno 1000 ha kmetijskih zemljišč in gozdov. Potem ko je občinska komisija takoj pregledala in okvirno ocenila prizadeta območja, je pozvala oškodovance, da prijavijo škodo, ki je v drugem navalu dobila razšernost, ki presegajo okvire normalne sanacije. Prispelo je 238 prijav, za škodo na 322 ha površin v višini okrog 46.390.000 tolarjev.

P. P.

Prometne varnosti ni nikoli preveč

V tednu otroka temeljiti pogovor učencev osnovnih šol v sevniški občini z županom, kaj bi morali še postoriti za večjo požarno varnost - Nevarne šolske poti, slabe ceste

SEVNICA - Ob dnevu prometne varnosti, ki sovpada s tednom otroka, je sevniški občinski odbor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pripravil srečanje učencev z vseh osnovnih šol v sevniški občini s sevniškim županom Jožetom Peternelom.

Predsednik odbora Zvone Tuhatar je pozval učence, naj prosijo svoje najdražje, posebej še starejše, naj ob slabši vidljivosti nosijo kresničke, svetla oblačila, ali imajo ob sebi ročno svetilko. "Voznik temno oblečenega pešca opazi na 26 m, svetlo oblečenega na 38 m, pešca s kresničko ali odsevnim trakom pa na 136 m. Seveda morate biti v svojem okolju tudi zgled, da kresničke nosite tudi sami. Na boljše čase kaže tudi novi zakon, ki zahteva tudi ureditev prometne signalizacije," je povedal Tuhatar.

Blančani so povsem konkretno opozorili na pomanjkljivo in neustrezno signalizacijo, da je cesta Boštanj-Grahovica, posodobljata pa naj bi začeli še cesto Lazete-Telče. Za varno pot otrok v boštan-

njsko šolo mimo obrtne cone je še najcenejša rešitev organiziran prevoz, je soglasil Peternel.

P. P.

TRŽIŠKI GASILCI V ZLATI SREDINI NA DP

KRANJ - Na državnem prvenstvu oz. tekmovanju članskih gasilskih desetin v hitri mokri vaji so v Krancu prikrali sodelovali tudi tržiški gasilci in se med 60 ekipami uvrstili v zlato sredino, na 30. mesto, medtem ko so bili Sevnčani 25. PGD Tržič se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so jim omogočili, da so preizkusili svoje znanje v Krancu: krajevni skupnosti Tržiče, gradbeni mehanizaciji Janeza Pungerčarja, govtinama Ulčnik in Malus, okrepčevalnici Na mlinu, prodajalni Jurček in gasilski zvezi Sevnica.

Krjavljeve iskrice

ŠTIRIDESETIČ IN ZADNIC - Čeprav tri mesece ni bilo seje občinskega sveta, je bila udeležba na 40. seji po vrsti prejšnji teden slab, kar je po svoje odraz bližnjih lokalnih volitev. Jasno vprašanje, ali je to zadnje srečanje svetnikov v tem mandatu ali se bodo še stestali, saj bi delo še imeli, je zastavil vedno odkriti Milan Jevnikar, toda odgovor ni bil preveč jasen. Morda ja, morda ne. No, prav zato je on storil to, kar bi moral župan. Vsem se je lepo zahvalil za sodelovanje in dejal, da je bil svet zelo nepolitičen in da upa, da bo njevo glavno vodilo, narediti čimveč dobrega za ljudi, ostalo tudi v novem mandatu. Situacija je bila nerodna, saj župan ni imel povzetki kaj novega, sploh pa ne, ali bo še kakšna poslovilna seja.

NEPRIJETNA VPRAŠANJA - Da te seje morda ne bo, je "kriva" Ana Praznik (LDS), ki je ob koncu že tako živahnega druženja svetnikov na župana in tajnika naslovila nekaj neprijetnih vprašanj: o tajnem razpolaganju in gospodarjenju z občinskimi poslovnimi objekti v Crikvenici in na Kaninu ter ob zaključku mandata na finančni obračunu prejemkov najvišjih funkcionarjev občine. "Vprašanje je umestno, ker znaša indeks postavke v proračunu občine za letošnje leto za plačo funkcionarjev 139, imamo pa le enega poklicnega funkcionarja - tajnika, indeks postavke za nagrade nepoklicnih funkcionarjev pa 147 - gre za župana in podzupana," je bila odločna.

Trebanjske iveri

ŽUPAN ZA VREME - Na srečanju žensk v Dobrinci je župan Lojze Metelko zbrani množici zaupal, da ima očitno dobre zveze s tistim(i) nad nami v nebesih, kajti Metelko je rekel, da se po lepem vremenu, ki jem ga je "zrhal", vidi, kako iskreni so bili njegovi prisrčni pozdravi ženskam. Župan je nastopal množico, se bolj pa moderatorka kulturnega programa Zvonka Falkner, ki je pripomnila, da župan vsaj to zna. Falknerjeva in predsednica odbora za tradicionalna ženska srečanja žensk v Dobrinci Angelca Žiberna sta namreč prisili trebanjske občinarje, da bi financirali kulturni program v višini 200.000 tolarjev. Obe tovarši lahko le upata, da bo gospod župan dokazal svoje dobre zveze, ko naj bi ta denar "zvrtal" vsaj pri reballansi proračuna...

TITOVA SLIKA - Znana govtinica je v svojem zasebnem prostoru sprejela nekaj trebanjske politike. Ta se je takoj zgoril, ko je opazil na steni Jakšev reproducijo Josipa Broza-Tita. Gostilničarka mu je odločno rekla: "Nič ne bom tele slike snemala. Ko je bil še on živ, je bila moja blagajna polna denarja, da je nisem mogla zapreti, zdaj pa lahko pljunem vanjo!"

ZUPANOV BLOK - Na pondeljkovem pomembnem kulturnem dogodku v Šentjurški soli je pisatelj Tone Partljič sprožil slavo smeha s takole čestitko neutrudnemu ravnatelju Jožetu Zupanu ob predstavitvi njegovih Srečevanj: "Če pravijo, da mora vsak človek napisati knjigo, narediti otroke in sezidati hišo, mislim, da bo ti zgradil še blok!"

Sevniški paberki

NOVA KOALICIJA? - Veliko različnih komentarjev so spodbudile še ne docela potrjene informacije, da bo za sevniškega župana kandidiral direktor Goštinskega podjetja Sevnica Kristijan Jane, in se bolj, da naj bi ga podprli SLS in ZLSD. Doslej je bil edini (ob deserterici papirnatih kandidatov) uradni kandidat za župana Andrej Štricelj, prvak sevniške LDS. Zdaj bodo končno morali priti s kartami in pravbaro na dan tudi drugi

NAKLJUČJE 1. - Tisti, ki so opazili na Korenovi hiši na Glavnem trgu v Sevnici napisno tablo, da ima tam sedež Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, in so prebrali, da ta projekt podpira tudi Republiški zavod za zaposlovanje, so se malec nasmihali, kako to, da je center dobil prostor ravno v hiši direktorja območne enote taistega zavoda.

NAKLJUČJE 2. - Podobno naključje je tudi to, da nas lastnike avtomobilov obveščajo, kako lahko zavarovalnica Slovenica ve, kdaj jim poteka kasko zavarovanje, ki so ga sklenili pri konkurenči - Tilia. Naključja pa ni ve

Seminar o slovenščini in Sloveniji

Seminar slovenskega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške - Pohvala organizatorju - "Ohranjanje vezi do jezikovnega zaledja v Sloveniji"

KRŠKO - "Seminar, ki smo ga doživeli v Krškem, je bil vsebinsko izredno bogat. Mnenje udeležencev je bilo, da je bil ta seminar nek vrhunec v nizu dolgoletnih izobraževalnih prireditev te vrste v Sloveniji." Tako je med drugim zapisal Tomaz Ogris, vodja oddelka VII za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu za Koroško, v pismu Jožetu Skufci, predstojniku novomeške območne enote Zavoda Republike Slovenije za Šolstvo.

Dogodek, o katerem piše Ogris, je bil nedavni seminar slovenskega knjižnega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške v Krškem. Sodeč po koroških odzivih, je organizator, novomeška enota zavoda za šolstvo, izbral pravi delovni način. "Hospitacije v OŠ Jurija Dalmatinca ter v Srednji ekonomski in trgovski šoli v Brežicah so bile strokovno zanimive, pomembne pa predvsem zato, ker so neposredni stiki med pedagoško osnovno in latinskoameriškimi plesih, ki ga je organiziral PK Devže. Predavanja so vedno znova pomembeni prispevek za poglobitev strokovnosti vzgojno-izobraževalnega dela dvojezičnih učiteljev ter učiteljev slovenskega jezika na Koroškem. Spoznavanje Slovenije z geografskimi, zgodovinskimi in kulturno-literarnimi poudarki pomaga ohranjati živo vez koroških

Slovencev do jezikovnega zaledja v Sloveniji," je poudaril Ogris.

Udeleženci seminarja, ki je bilo 44, so v okviru seminarja obiskali

LUKA VODLAN IN MAJA BROMŠE DRUGA

KRŠKO - V nedeljo je bil v Murski Soboti državni kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih, ki ga je organiziral PK Devže. Tekmovanja so se udeležili tudi trije plesni pari PPK Lukec Krško, izmed katerih je par Luka Vodlan-Maja Bromše dosegel 2. mesto v obeh plesih.

SLOVENSKI IZGNANCI, PRISILNI DELAVCI!

KRŠKO - Društvo vzdrževalcev Slovenije, ki ima zelo dejavnost podružnico v Krškem, bo organiziralo 22. in 23. oktobra v hotelu Planja na Rogli 8. srečanje vzdrževalcev Slovenije in tehnično posvetovanje. Udeležence bosta nagovorila predsednik države Milan Kučan in predsednik Evropske federacije nacionalnih društev vzdrževalcev - EFNMS Arjo Klijn. Srečanje bo potekalo pod pokroviteljstvom družbe Petrol, Ministrstva za znanost in tehnologijo in Gospodarske zbornice Slovenije. V času srečanja bo na ogled razstava opreme.

G. K.

Novo v Brežicah

REGIJA, REGIJICA - Bolj ko si Brežičani prizadevajo postati najpomembnejši Posavju, bolj jim stvari polzijo iz rok. Po že večkrat omenjenih izgubah nekaterih regijskih ustanov, za katere so naivneži verjeli, da bodo same po sebi ostale v brežiški občini, jih sedaj zapušča še Petrolova vleprodaja. Ta se bo z upravo in skladišči avtomobilskih delov in maziv vred odselila v dolensko metropolo. V Šentlenartu bo ostalo samo še skladišče goriv, ki se ga Novomeščani zaradi možnega nevarnega in nezdravega vpliva na okolje branijo. Mimo: pred dnevi smo na neki seji slišali, da Krško postaja gospodarsko in upravno središče bodoče regije Posavje. Kaj torej sploh se ostane Brežicam? Ustanovitev lastne regije?

SE ELEKTRIKA BEŽI IZ BREŽIC - Prebivalci Brežic vedo, ko se pripravlja k nevihtu, imajo vedno pri roki sveče in vžigalice, kajti že po prvem blisku ostancjo brez električne energije. Sveča je ponovno torej vsaj za silo dobro sredstvo za premostitev nekaterih težav, podnevi pa povsem odpove. Mnogo gospodinj, ki pri kuhi prisegajo na električni štedilnik, so dostikrat znajde na robu obupa, ko jim navadno sledi nedeljskega dopoldneva ugasne kontrolka na peči in jim pačno pritiškanje na stikala vseh luči v stanovanju nedvoumno pove, da je elektrika odšla neznanom kam. In to sredi belega, sončnega dne! Dežurni elektrikar jih takem primeru navadno potolaže, da popravilo okvare, ki jo je povzročila višja sila, ne bo trajalo do večera. Toda izpuščenih las in pogriženih nohtov jim ne more nadomestiti nobena tolažba. Čudno, da višje sile tako pogosto vplivajo samo na električne vode pri nas, drugod po razvitem svetu pa ne.

Verjame, da je v Brežičanih zadosti moči

**Demokratska stranka
Brežice predstavila
županskega kandidata**

BREŽICE - "Analizirati moramo obstoječe stanje v občini Brežice in na tej podlagi predlagati razvojne usmeritve. Vsi si moramo prizadevati za dobro občino in nikogar ne smemo podcenjevati. Prav bi bilo, če bi imeli v občini ustanovo, ki bi bila študijsko in razvojno jedro." Tako je na nedavni konferenci za novinarje dejal Vlado Deržič, kandidat za župana občine Brežice v Demokratski stranki Slovenije v Brežicah.

Po Deržičevem mnenju ni bojnati, da bi bile Brežice v zadregi pri snovanju razvoja. "Imamo

je drsko elektrarno v Krškem, Posavski muzej v Brežicah, Bizeljsko in Pišce. Ce so ob že omenjenem obisku na Bizeljskem koroški Slovenci le od daleč opazovali trgatev, ki so jim jo predstavili tamkajšnji učenci, so zadnji seminarski dan trgali tudi sami. To je štiridnevnu studijskemu delu seminaristov dodalo svojevrsten etnološki pečat, saj večina udeležencev pred tem še ni bila v trgovici.

L. M.

OPRAVIČILO

Podpisani Ivan Curhalek se opravičuje za vse žaljive besede, ki sem jih dne 24. aprila 1998 izrekel na rovaš Slobodana Ninoviča na protestnem javnem shodu sredи Brežic in kateri so bile objavljene v 17. številki Dolenskega lista na str. 7 pod naslovom "Konec maja začetek kmečkega punta?" in se mu zahvaljujem, ker je odstopil od kazenskega prepona.

IVAN CURHALEK

TEČAJ RADIESTEZZJE - V zadnjem času očitno raste zanimanje za radiestezijo, dokaz tega so tudi tečaji o tej mejni znanosti. Nedavno je bil tak tečaj v Krškem. Na fotografiji: organizator omenjenega krškega tečaja Dane Mižigoj (drugi z leve) izroča pred znanimenito lekarno v Olimiju še zadnjim slušateljem spričevala o uspešno opravljenem tečaju radiestezije. (Foto: A. Z.)

DANIELA NASTOPI NA SENOVEM

KRŠKO - V športni dvorani osnovne šole na Senovem bo 30. oktobra ob 20. uri koncert pevke Daniele s skupino, ki ga organizira Agencija Lukec Krško. Vstopnice za prireditev so na voljo vsak dan in v pisarni agencije na Cesti 4. julija 38 a v Krškem, v fitness klubu Požun Senovo in ŠPC Dovško Senovo.

• S svobodo je tako kot s svetlobo in soncem: izgubiti jo moraš, da bi razumel, da brez nje ne moreš živeti. (Matteotti)

• Človek se ne spotika ob svoje napake, spotika se zmeraj ob svoje sovražnike, ki izkorisčajo njegove napake. (Tucholsky)

HRUŠKA DEBELUŠKA - To res velja za hruško, ki je zrasla na drevesu na Perkovi turistični kmetiji v Dobrovici nad Senovim. Sadežu je med rastjo očitno zelo prijal čisti bohorski planinski zrak, saj je zdaj, ko so jo odtrgali z 19 let starega drevesa, tehtal 95 dekagramov. Da je omenjena hruška res dosti večja od običajnih, kaže tudi fotografija, na kateri sta Milan in Kristina Perko. (Foto: L. M.)

VOSNOVNI ŠOLI ARTIČE - Zamisel Šola brez ključev lažje zaživi v razmeroma majhni ustanovi, kakršna je tudi OŠ Artiče, kjer je 250 učencev v šoli in 74 varovancev v vrtcu. Nekatere izmed učencev vozi šolski kombi, ob katerem je nastala tudi fotografija. Desno je ravnatelj Miha Haler. (Foto: L. M.)

Krška delegacija v slovaškem veleposlaništvu

Sodelovanje s Slovaško

KRŠKO - Delegacija predstavnikov krške občine se je na veleposlaništvu Slovaške v Ljubljani nedavno pogovarjala o gospodarskem sodelovanju med občino Krško in Slovaško. Skupaj z županom Danilom Siterjem in načelnikom oddelka za gospodarske dejavnosti Francem Černelijem, ki sta srečanja organizirala, so bili v krški delegaciji še predstavniki podjetij Steklarstvo Resnik iz Leskovca, SOP IKON iz Kostanjevice, IVJE Krško, Evrosad Krško, Trsnicaštvost Jarkovič Brod v Podbočju in VIG Dobrava pri Podbočju. Predstavniki občine so na pogovorih predstavili z reklamnim materialom tudi druge podjetnike, ki bi poslovno sodelovali s Slovaško, a se niso mogli udeležiti razgovora v slovaškem veleposlaništvu.

Ob prazniku Kostanjevice več prireditev

Začetek že v petek

KOSTANJEVICA - V spomin na 21. oktober leta 1943 praznuje krajevna skupnost Kostanjevica svoj krajevni praznik. Tistega dne so namreč v Kostanjevici artileriji 70 moških in nekaj otrok ter jih 25 na Malencih ustrelili kot talce. V spomin na ta dan, eden najbolj črnih v kostanjeviških zgodovini, bo tudi letos več prireditev.

Že ta petek bodo ob 18. uri v Lamutovem likovnem salonu odprli fotografsko razstavo "Kostanjevica v objektivu" Društva ljubiteljev fotografije, predstavljena pa bo tudi oblikovna zasnova 570-letnice mesta avtorja Mleta Liculja. V soboto, 17. oktobra, ob 14. uri bo na kopališču Otok športno-zabavna prireditev "Jesen na ta malem plac". V sredo, 21. oktobra, ob 11. uri bo na pokopališču komemoracija v spomin padlih talcev, v petek, 23. oktobra, ob 17. uri pa bodo v osnovni šoli Jožeta Gorjupa odprli prenovljeno Gorjupo galerijo. Naslednjega dne bo od 10. uri rekreativni spust po Krki od kampa na Otočcu do Kostanjevice, ob 15. uri bodo odprli cesto v Orehovcu, v nedeljo pa ob 10.30 regata okoli kostanjeviškega otoka. V petek, 6. novembra, ob 16. uri bo otvorjen novi postavljenega Terčalskega mosta, uro kasneje pa bo slavnostna seja sveta krajevne skupnosti, na kateri bodo podelili priznanja krajevne skupnosti, del prireditev pa bo posvečen veliki novi pridobjitvi - vodovodu. V novembру bo predstavljena tudi monografija domačina, akademškega slikarja Jožeta Marinča.

T. G.

"Vzgajamo in mislimo, da prav"

OŠ Artiče nadaljuje s projektom Šola brez ključev - Otrok se mora naučiti zaupanja in odgovornosti - Zgled za druge šole - M. Haler: "Ne sprejemam škofovskega pisma"

ARTIČE - Pri osnovni šoli v Artičah gradijo od leta 1998 telovadnico, ki jo bodo sezidali v nekaj mesecih po položitvi temeljnega kamna. V osnovni šoli Artiče "gradijo" že več let način dela in življenja, čemur so dali obetavno ime Šola brez ključev in česar ne bodo zaključili ne ob izteku leta 2003.

"Temeljni cilj take učno-vzgojne usmeritev je, pravi ravnatelj OŠ Artiče Miha Haler, "res Šola brez ključev, kjer lahko vsakdo v lepem in urejenem okolju, v prijetnih odnosih in zaupanju živi in dela in drugimi, brez posebnih ovir uporablja sva sredstva in ob večjih pravilih prevzema tudi večjo odgovornost: Bistvo tega je, da se počutimo v šolski stavbi sproščeni. Zaključena vrata so ovira."

"Pre ravnateljev besedah imajo učenci dostop do vsega, kar je v šoli, seveda skladno z dogovorenim načinom. Haler meni, da se otrok mora naučiti takega dela in življenja, in pravi, da ga kot ravnatelja ne skrbi, da v šoli kaj ni pod ključem. Da s tako gradnjo odgo-

vnosti in medsebojnega zaupanja misli šola resno, sporoča tudi prečrtni ključ na vhodnih vratih, kar pomeni simbolno sporočilo ne le šoli, ampak tudi njenim zunajim obiskovalcem.

Šola brez ključev uspeva v Artičah ne zato, ker bi se otroci bali kazni zaradi morebitnega prekrška, ampak zato, kot je prepričan ravnatelj, ker živijo za Šolo brez ključev. Šola brez ključev je bil artiški način dela že več let, potem so vso stvar poimenovali projekt. Tega so prijavili na zavod za šolstvo, kjer je bil sprejet med inovacijske projekte za leto 1996.

Ravnatelj Haler priznava, da je Šola brez ključev kot vzgoja nikoli dokončano delo in da tega torej ni

L. M.

Kmečki turizem kot gostilna na kmetih

Gostinci se jezijo zaradi nereda v turizmu na kmetih - Nujni predpisi in ostrejši inšpekcijski nadzor - Dejavnost napreduje - Izobraževanje in register turističnih kmetij

Gostinci, ki se združujejo v Obrtni zbornici, že dalj časa opozarjajo, da se kmečki turizmi z velikimi olajšavami in materialnimi vzpodbudami, ki jih daje država, širijo in nekoljuno konkurirajo klasičnim gostincem na podeželu.

Gostincev seveda konkurenca ne bi smela motiti, a tovrstna jih, saj gre, kot pravijo, za neenake možnosti za poslovanje. Pri tem navajajo primere, ko tako imenovani "kmečki turizmi" ponujajo

REZIKA ŠTINGL, predsednica sekcije gostinice pri OOO Brežice: "Moti me nered na področju kmečkega turizma. Če greš na tak kmetijo, pričakuješ, da boš jedel domače reči, ne pa posebne salame. Ni prav, da so razlike v pogojih poslovanja, če se na drugi strani ne zahteva, da je kmečki turizem res tisto, kar naj bi bil. Kmetije naj prodajajo svoje, domače proizvode!"

enako hrano in pičo kot gostilne ali restavracije, hkrati pa nimajo takih obveznosti kot le-te.

Gostinci poudarjajo, da so sami pod nenehnim nadzorom različnih inšpekcijskih, ki pa po drugi strani na turističnih kmetijah nimajo prave podlage za ukrepanje. Hkrati zakonodaja pred gostinstvo postavlja vse večje zahteve. Nove obveznosti jim tako nalagajo zakon o pospeševanju turizma, zakon o gostinstvu, pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov ter še davek na dodano vrednost in trošarina. Tako so na primer številni gostinci zaradi neizpolnjevanja pogojev za okrepčevalnico že registrirali bare.

Vroča tema okrog dogajanj na "kmečkih turizmih" je pogosto na dnevnem redu, saj v Obrtni zbornici ocenjujejo, da na tem področju vladata nered in neupoštevanje predpisov. Še posebej jih motijo velike olajšave in materialne vzpodbude. Gostinci trdijo, da po-

deželje niso samo kmetije, saj tam delujejo tudi številni obrtniki, med katerimi so mnogi, ki tudi krepijo turistično ponudbo. Finančne vzpodbude za razvoj podeželja se jim zato zdijo krivično razdeljene.

Ker tako stanje poslabšuje stanje gostinstva, hkrati pa dolgoročne nikarok ne koristi niti razvoju turizma na kmetijah, se zavzemajo se, da bi država čimprej uredi

JANI LESKOVAR, lastnik gostilne Marinšek v Škocjanu: "Smisel turizma na kmetijah je, da tisti, ki ima kmetijo in domače pridelke, to tam proda. V tem smislu bi lahko prodajali vino, jabolčnik ali žganje, ne pa tudi piva, konjaka, stocka in drugega, kar kupiš v prostocarskih prodajnah. Pri nas je kmečki turizem vse prepogosto gostilna na kmetijah - to imam pa tudi jaz. S to razliko, da nimam nobenih davčnih olajšav in ne morem ponuditi tako nizkih cen kot oni. Če so predpsi, bi se jih morali držati, inšpekcijske pa narediti svoje."

la področje te dejavnosti. S predpisi in nadzorovanjem njihovega uresničevanja naj zagotovi, da bo turizem na kmetijah res tak, kot je bilo prvotno zamišljeno. Vsak, ki se tega ne bo držal, naj se registrira na gostinsko dejavnost.

Dejavnost še ni ustrezno urejena s predpisi, saj za zdaj obstaja zgolj osnutki pravilnika o turistični dejavnosti na kmetijah, za katerega v ministrstvu za kmetijstvo trdijo, da bo kmalu sprejet. Tako sanitarno-tehnični in drugi pogoji, ki jih mora izpolnjevati turistična kmetija, še niso določeni. Dejavnost je zdaj nadzorovana, kolikor dopuščajo obstoječa pravila. Večina, ki se ukvarja s to dejavnostjo, je registrirana kot samostojni podjetnik, le nekaj je dopolnilih dejavnosti na kmetiji - ti plačujejo dajatve iz katastrskega dohodka.

Kljub neustrezni pravni urejenosti tega področja pa turizem na kmetijah postopoma le dobiva pravo podobo. Na Dolenjskem, v Posavju in v Beli krajini za to skrbi med drugimi tudi svetovalka pri novomeški enoti Kmetijskega zavoda Helena Mrzlikar. Lani se je v Sloveniji oblikovala Zveza turističnih kmetij, na našem območju pa na nastaja društvo. K pospešenemu razvoju turizma na kmetijah v pravi smeri svoje prispeva tudi turistični projekt Po potek dediščine Dolenjske in Beli krajine.

"Prava turistična kmetija ni konkurenca klasični gostilni. Lahko je v različnih oblikah, na primer kmetija odprtih vrat ali kmetija z nastanitvijo. Zanjo je značilno, da je odprta konec tedna, da nima šanka ter da ne toči in ne streže kupljene pičahe in hrane," pravi Mrzlikarjeva. Tisti, ki se povezujejo preko Kmetijskega zavoda, so v posebnem registru in

se tudi izobražujejo. Po mnenju svetovalke Mrzlikarjeve je večina od njih pod kontrolo, seveda pa so tudi izjeme. A ker njihova služba lahko le svetuje in izobražuje, bi morala tu odločneje nastopiti tržna inšpekcijski, ki v sodelovanju s svetovalno službo edina lahko napravi red.

Ceprav, kot že rečeno, pravil še ni, pa svetovalna služba poskuša z izobraževanjem prepričati tiste, ki računajo, da bodo služili s turizmom na kmetiji, da se držijo zamišljene, ker jim bo tudi pomagalo pri trženju. V zadnjih petih letih je kljub vsemu na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja zaznati velik napredok pri razvoju turizma na kmetijah. Napredok je še izrazitejši v zadnjih treh letih, odkar se na tem področju intenzivneje dela in izobražuje. Območje, ki je bilo do nedavnega še bela lisa v tej dejavnosti, je zdaj

Dejavnost je na našem območju lepo porazdeljena, dobro je razvita v Beli krajini, še najslabše pa v brežiški občini. Na celem območju je 26 kmetij, ki se ukvarjajo z izletniškim turizmom (221 ležišč) in 36 kmetij odprtih vrat s 2080 sedeži. Na tem območju ni oseme, je pa 5 registriranih vinotev z 270 sedeži. Obstaja še več kmetij, ki so v razvoju, in tudi na teh je na razpolago še 630 sedežev. Kar nekaj je tudi prestopov iz gostil in bifejev v kmečki turizem.

po oceni Mrzlikarjeve med boljšimi v Sloveniji. Pred njim je le Celje z razvitim turizmom na kmetijah na možirskem koncu ter Gorenjska z območjem škofjeloškega hribovja in Kranjske Gore.

BREDA DUŠIČ GORNİK

Inkos ne bi želel pogoreti na pogorišču

Težave z nakupom prostora in opreme iz stečaja

KRMELJ - Krmeljski Inkos, ki je nastal na ruševinah nekdajne Metalnine tovarne, že pet let na dražbah, v tem času jih je bilo 9, neuspešno kupuje opremo in prostor, v katerih posluje. Drugih resnih kupcev za celotno tovarno doslej ni bilo, neuspešno pa je bila tudi zadnja dražba sredi septembra, ko je stečajni upravitelj postal ceno 2,3 milijona mark. Direktor Rudi Bec pravi, da je Inkos pripravljen plačati za 25 do 30 odst. nižjo ceno.

V Inkusu, kjer varijo in delno tudi montirajo in opremljajo konstrukcije transportnih sredstev, trdijo, da morajo probleme s proizvodnimi prostori rešiti do konca leta, sicer jih kupci ne bodo obravnavali resno. Tri četrti proizvodnje namreč prodajo v tujino, največ v Nemčijo in nekaj še v Italijo in Avstrijo. Z delom na podvozjih avtovdigval in težkih transportnih vozil ter delno tudi na metalurški in procesni opremi podjetje lahko shaja 5 do 10 let. Podjetje se namerava v naslednjih letih preusmeriti na tehnološko zahtevnejši in s tem donosnejša dela, medtem ko bi najenostavnnejša (varjenje) prenesli na območja, kjer je delo cenejše. O tem se dogovarjajo tudi s kupci. Ti želijo v prvi vrsti sodelovati s trdnim podjetjem, ki ima rešene probleme z lastnino proizvodnih sredstev.

Za 200 zaposlenih v Inkusu, ki je na območju Krmelja edino podjetje, ki daje delo moškim, bi bila razprodaja opreme in prostorov nekdajne Metalne po delih usodna. Trenutno se pogovarjajo z bankami o najemu kreditov, že lep čas pa se potegujejo tudi za državna sredstva, vendar doslej še

Direktor Inkosa Rudi Bec je v začetku septembra v razgovoru s predsednikom vlade dr. Drnovškom poudaril, da so delavci sedanjega Inkosa v preteklosti izdelovali bojna vozila, znane bove, zato bi se zeleni vključili v tovorno proizvodnjo, če je zamišljena v strategiji države. Te pripombe predsednik ni komentiral.

na nobenem razpisu niso uspeli Obljub, tudi od najvišjih državnih funkcionarjev, je bilo v tem času že veliko, vendar za podjetja, ki so ozivela na pogorišču stečajev, ni pomoci, še posebej ne pri nakupu prostorov.

B. D. G.

MALI DELODAJALCI

KRŠKO - Upravni odbor Združenja podjetnikov Posavja je v ponedeljek skupaj z gosti razpravljal o tem, kako bi naša država moral zaščiti male delodajalce, ter o razpisih za malo gospodarstvo. V razgovoru je sodeloval tudi državni sekretar za to področje Jože Smole.

morda zgodilo, da bomo imeli presežek prostorov in tudi delavcev. V minih dveh letih je bilo že precej storjenega. Jamstvo za obstoj pa naši tovarni in trenutno 139 delavcem lahko prinese le nadaljnji razvoj lastnih izdelkov in lastnega trga, vendar je treba vedeti, da so usodne odločitve v rokah lastnika," pravi direktor Franc Lapuh, ki je v podjetju še le poletja.

B. DUŠIČ GORNİK

Vse več ročnega dela

Proizvodnja se je po osamosvojitvi zmanjšala, tržni delež pa ostal enak - Konkurenca in trg narekujeta kakovostnih

KRŠKO - Pekarni Krško očnjujejo, da je biti v sistemu, kakršen je Žito, prednost, še posebej pri razvojnih možnostih in v kriznih časih. Pekarna v Krškem, pekarna in slavičarna v Brežicah ter prodajalna Ajda v centru Krškega še vedno skupaj oskrbuje okrog 70 odst. trga na krškem in brežiškem območju. Oba obrata na dan spečeta 5 do 6 tisoč ton različnih vrst kruha in peciva, vendar je treba povedati, da se je proizvodnja po letu 1991 zelo zmanjšala. Pekarni ob mejih sta izgubili hrvaški trg, v Brežicah se je poraba kruha precej zmanjšala zaradi odhoda številnih družin po osamosvojitvi Slovenije, v Krškem so propadla velika podjetja, ki so bila hkrati tudi veliki porabniki kruha.

Resnici na ljubo povedano, se je prodaja Žitovega kruha in peciva zmanjšala tudi zaradi konkurenčne, ki pa nekdajno družbeno pekarno hkrati sili h kakovosti, poslovnosti in prilaganju izdelkov trgu. Direktorka Pekarne Krško Kristina Blatnik Fuchs pozorja na težave zaradi neplačil in meni, da imajo manjši pekarne tudi drugačne možnosti za poravnavanje plačil, manj pa so podvržene tudi inšpekcijskim kontrom.

Kristina Blatnik Fuchs

Za 55 zaposlenih se je delo v pekarni v zadnjih letih močno spremenilo, saj so se od peke velikih količin dveh ali treh vrst kruha preusmerili na vse bolj ročno delo. "Nekdanja tovarna je bila za sedanje zahteve trga predimenzionirana, zato smo morali nabaviti nekaj novih strojev in ustaviti stare ter za razvoj porabititi manjše avtomobile. Trd boj za stranke prinaša dodatne stroške, ki jih ne moremo pokriti s ceno, ampak le z notranjimi rezervami," pravi direktorka.

B. D. G.

Mercator bo na Cikavi zgradil hipermarket

Kupili prostore Iskre - 20 milijonov mark

NOVO MESTO - Trgovski podjetje Mercator Dolenjska je z nedavnim nakupom nekdajne Iskrine poslovne stavbe in okrog 3 ha zemljišč na Cikavi pridobilo lokacijo za novi hipermarket, podoben že zgrajenemu v Kopru ali še nastajajočim v Ljubljani, Mariboru in na Ptuju.

Nakup je podjetje stal 395 milijonov tolarjev, za bodoči veleni center, ki bo dvainpolkrat večji od centra Cash and Carry na Livadi v Novem mestu, pa bo družba Mercator Dolenjska potrebovala še 20 milijonov nemških mark. Napovedujejo, da bodo 2000 do 2500 kvadratnih metrov samopostežnih površin in velik parkirni prostor na Cikavi odprli do sredine prihodnjega leta.

V enotah družbe na Dolenjskem, Beli krajini in Posavju je zdaj skupno zaposlenih že okrog 1000 delavcev. Naložba na Cikavi je v duhu Mercatorjeve usmeritve v gradnjo velikih prodajnih centrov, zaradi katere tudi že Mercator Dolenjska prodaja in oddaja v najem ali v francizo 40 manjših lokalov na Dolenjskem, Beli krajini in Posavju. V bodočem nameravajo podobne prodajne centre zgraditi še v Krškem, Sevnici in Metliki. B. D. G.

PODGETNIKI IN OBRTNIKI NA LISTI

ZUŽEMBERK - Pred tednom dni so se na pobudo OOO Novo mesto, območne GZ Novo mesto ter Združenja podjetnikov Dolenjske in Beli krajini zbrali v Zužemberku obrtni in podjetniki. Omenjena tri združenja so že zelela informirati prisotne in jih vzpodbuditi, da bi predlagali kandidate, ki bodo v žužemberškem občinskem svetu zastopali 150 obrtnikov in podjetnikov v Suhini krajini. Udeleženci so se odločili za nestranskarsko, o kandidatih pa bodo spregovorili na naslednjem sestanku.

S. M.

NARAVA IN ZDRAVJE

LJUBLJANA - Od jutri, 16. oktobra, do torka, 20. oktobra, bo na Gospodarskem razstavišču potekal sejem Narava - zdravje, na katerem se bo s ponudbo izdelkov, dejavnosti in idej za zdravo življenje predstavilo 160 podjetij in večina slovenskih naravnih zdravilišč.

Na razstavi bo predstavljenih 100 eksponatov, ki kažejo načine, kako zdraviti in preprečiti razne bolezni.

Nekaj zanimivih novosti tega tedna sodi prihod vseh treh Ateninov investicijskih skladov v borzno kotacijo. Skupaj so zbrali skoraj 29 milijard certifikatov, kar jih uvršča med največje tovorne ustanove pri nas. V ponedeljek, prvi dan trgovanja, se je cena oblikovala pri vseh treh okrog vrednosti 330 tolarjev za delnico. Tudi promet z njimi je bil dokaj izenačen, približno 4 milijone tolarjev z vsakim. Ali je 330 tolarjev resnično začasna ravnotežna cena, bo

negotove razmere na skoraj vseh svetovnih borzah, ki jih je pretekli teden dodatno pretreslo razredotenje ameriškega dolara v primerjavi z jenom in marko, so se odrazilo tudi na domaćem trgu. Borzni promet v rednem trgovovanju so padli na vsega 100 do 300 milijonov tolarjev na dan. Tečaji delnic so en dan naraščali in drugi padali, pri čemer so cene najprometnejših delnic nihale do 5 odst. Taške razmere so sicer pravi raj za špekulantov in hazarderje, so pa po drugi strani nevzpostavne za velike in dolgoročne usmerjene investitorje. Ti se borze še vedno izogibajo ter čakajo na stabilnejše in bolj predvidljive razmere.

Med najpomembnejše novosti tega tedna sodi prihod vseh treh Ateninov investicijskih skladov v borzno kotacijo. Skupaj so zbrali skoraj 29 milijard certifikatov, kar jih uvršča med največje tovorne ustanove pri nas. V ponedeljek, prvi dan trgovanja, se je cena oblikovala pri vseh treh okrog vrednosti 330 tolarjev za delnico. Tudi promet z njimi je bil dokaj izenačen, približno 4 milijone tolarjev z vsakim. Ali je 330 tolarjev resnično začasna ravnotežna cena, bo

Igor spet na dolenjskih poljih?

Proti prstanasti nekrozi, ki je našim pridelovalcem krompirja naredila toliko škode, že lahko vzgojimo odporno sorto, vprašanje pa je, kako bi jo sprejeli

Ko je pred manj kot desetletjem virus prstanaste nekroze (strokovno virus PVY NTN) uničil slovito domačo (Repanškovo) krompirjevo sorto igor in s tem hkrati zavrl pridelavo semenskega krompirja, s čimer je bila najbolj prizadeta prav Dolenjska, nihče ni niti pomisnil na možno ozdravitev sorte, razen če verjame v čudež. Krompir je pač od najrazličnejših lahko prenosljivih virov (prenašajo jih listne uši, ogorčice, glive) najbolj ogrožena poljščina, ki ji v tem pogledu ni bilo pomoči.

V agronomiji že dolga desetletja velja pravilo, da ne obstaja nobena krompirjeva sorta, ki bi bila hkrati odporna proti vsem krompirjevim virozam, mozaiku, zvijanju listja, kržljavosti, kodavosti, črtavosti idr. Z običajnimi načini zlahtnjenja rastlin se take sorte ne vzgojiti iz preprostega razloga, ker križanjem lahko vnašamo v nove rastline le skupke genov (dedeni zasnov), ki ne nosijo le zaželenih lastnosti, temveč tudi druge.

Na pomoč je prišla biotehnologija, natančneje t.i. genski inženiring ali genetsko spremjanje rastlin, ta čas ena najobetavnnejših in hkrati rastlin vzbujajočih znanstvenih vej. Ta je zmožna ugotoviti in presaditi en sam želen gen, ki zavira razvoj virose, in v tem pogledu narediti krompirjevo (ali kako drugo) rastlino imuno, za bolezen neobčutljivo. S presaditvijo gena dobimo tako imenovan transgeno rastlino, ki tudi v Sloveniji ni več nikakršna znanstvena utopija, ampak že veselo raste v laboratoriju KŽK Kranj, kjer pod nadzorom raziskovalcev Nacionalnega inštituta za biologijo in drugih strokovnjakov raziskujejo njene lastnosti, kar pa

predvsem iz varnostnih razlogov pa tudi iz narave bioloških raziskav traja nekaj let.

Znanost namreč klub neslutnemu napredku ne more vnaprej napovedati in zagotoviti, da se v novo rastlino vneseni gen ne bo čez čas sprevrgel v kaj nezaželenega, v neučinkovitega ali, kar je

NAJDEBELEJŠA SADNA DREVEŠA

LJUBLJANA - Na slovenski razstavi sadja v Cekinovem gradu, prirejeni ob stoletnici Kmetijskega inštituta Slovenije, so v posebni sobi nazorno predstavili tudi najdebelejša sadna drevesa v Sloveniji, ki so jih na pobudo sadarskega društva in s pomočjo strokovnih revij poiskali sadjarji ali ljubitelji te kmetijske panege. Med njimi je našega območja oreh v Šmartnu pri Litiji, ki meri v prsni višini 440 cm obseg, in škorš v Drenovcu pri Seniščah, ki ima obseg 352 cm in ki ga je odkril znani sadjar Alojz Pirc iz Krškega. Na razstavi so se najditeljem oddolžili s priložnostnimi dari.

še hujšega, človeku ali naravi nevarnega, v nov virus in s tem v novo bolezen. Od tod izhaja strah pred pridelki s transgenih rastlin in nekatere varnostni ukrepi, kakršen je v zadnjem času začasna prepoved sejanja transgene kruze multinacionalke Novartis v Franciji, ki so jo v francoskem državnem svetu dosegli tamkajšnji varovarstveniki.

Novo sorto igor, ki bo odporna proti prstanasti nekrozi, bo torej tudi pri nas kmalu mogoče vzgojiti, kako pa jo bodo sprejeli kupci krompirja, je drugo vprašanje. Ne gre le za predsodke, temveč tudi za dejstvo, da znanost še ne more dati zagotovila, da so plodovi transgenih rastlin biološko stodostotno varni.

MARJAN LEGAN

POPLAVLJENA POLJA V RETJAH IN TRAVNIKU

LOŠKI POTOV - Močno neurje, ki je v začetku prejšnjega tedna zajelo pretežni del zahodne Slovenije, se tudi tokrat ni izognilo občini Loški Potok. Izredno naglo je voda poplavila polja v Retjah in Travniku in že ogroža kleti, v Retjah pa teniško igrišče in bife Lokvanj. Občinska komisija je že v torek odšla na teren v predel ob Čabranki, kjer je že septembrsko neurje povzročilo ogromno škodo. Predstavnik občine inž. Viljem Vesel pravi, da dodatne, večje škode zdaj ni razen na objektih in cestah, ki so bili sanirani ob prvem neurju pretekli mesec. Še vedno pa groze plazovi v vaseh nad Čabranko, s katerimi imajo ti predeli težave odkar pomnijo.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Tržna anarhija bo naredila več škode kot trtna uš

Gnev dr. Slavice Šikovec

"Quo vadis (kam greš), slovensko vinogradništvo in vinarstvo?" se sprašuje v zadnji številki revije Sad, ki izhaja v Krškem, upokojena profesorica vinarstva dr. Slavica Šikovec in nadaljuje z naslednjimi vladajočo oblasti močno obtožujimi ugotovitvami:

S trudem in trdim delom si je slovenski vinogradnik in vinar pridobil znanje in izkušnje ter ob ugodni naravnih danostih dvignil povprečno kakovost slovenskega vina. Vse to je z neuspešno izvozno politiko ter anarhističnim uvozom slabega, higienično oporečno pridelanega vina postavljeni ne le na preizkušnjo, ampak postavlja pod vprašaj obstoj slovenskega vinogradništva na splošno.

Zakaj taka črnogledost? Predvsem liberalna, bolje rečeno, anarhistično usmerjena slaba uvozna politika cenenega, spornega, slabega vina "za dodelavo in reeksport" bo naredila slovenskemu vinogradništvu več škode kot trtna uš ob koncu prejšnjega stoletja. Pristojne sprašujem, ali sploh poznača začetne črke abecedе o zaščiti geografskega porekla, kaj to je in kako važna je državna vinska zakonodaja, ki mora jamčiti za kontrolo izvajanja zakonskih predpisov in služiti zaščiti svoje gospodarske panege, koristim pridelovalcev in uživalcev tega porekla. Kako se to uredi, naj bo za zgled vinogradniška dežela Francija, ki je glede zaščite geografskega porekla vzor vsem drugim deželam sveta.

- n

Zakaj tako črnogledost? Predvsem liberalna, bolje rečeno, anarhistično usmerjena slaba uvozna politika cenenega, spornega, slabega vina "za dodelavo in reeksport" bo naredila slovenskemu vinogradništvu več škode kot trtna uš ob koncu prejšnjega stoletja. Pristojne sprašujem, ali sploh poznača začetne črke abecedе o zaščiti geografskega porekla, kaj to je in kako važna je državna vinska zakonodaja, ki mora jamčiti za kontrolo izvajanja zakonskih predpisov in služiti zaščiti svoje gospodarske panege, koristim pridelovalcev in uživalcev tega porekla. Kako se to uredi, naj bo za zgled vinogradniška dežela Francija, ki je glede zaščite geografskega porekla vzor vsem drugim deželam sveta.

- n

NOSILCI KMEČKEGA TURIZMA!

NOVO MESTO - Po pravilniku o minimalni stopnji izobraževanja, ki opravljajo dela v turistični dejavnosti, in za pridobitev potrdila za registracijo omenjene dopolnilne dejavnosti na kmetijah bo pričetek 70-urnega tečaja v torek, dne 27. oktobra 1998, ob 10. uri v poslovni stavbi Zavoda za gozdove, Šmihelska 14. Svojo prisotnost prijavite na KSS v občinah ali na tel. 068/32-11-93 v Novem mestu do 21. oktobra.

EN HRIČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

droži so v mladih vinih iz razsluženega mošta), ni potrebno žeplati po desetih dnevih. Zdrave droži vino ščitijo pred oksidacijo in mu vsestransko pomagajo pri razvoju. Da bi pa droži vino čimboli pomagale, jih pomešamo po vinu, in to večkrat.

Zbitne droži na dnu posode so nevarne in začnejo proizvajati smrdljiv vonj po gnilih jajcih. Droži hočejo imeti nekaj zraka, da se obnašajo nam v korist. V leseni sod prihaja zrak skozi pore, in čim mlajši je sod, več zraka spušča k vinu. Ni pa korišten zrak v nedotočenem sodu. Zato je možno izkoristiti sožitje "vino-droži" samo v dotočenem sodu in pri suhem vinu, predvsem belem.

Pri rdečem vinu samo delno lahko izkoristimo droži za razvoj kakovosti vina. Pod belim vinom so droži večina iz živih in odmirlih kvasovk. Pod rdečim vinom pa so droži iz kvasovk in delcev grozdja, ki so predvsem pri gnilem grozdju vinu nekoristni, mogoče škodljivi. Umen kletar, ki ve, da je bilo rdeče grozdje zdravo in ga ni s predelavo preveč razcefal, se ne bo daljšega ležanja rdečega vina na drožeh.

S prvim pretokom belega suhega vina, ki ga negujemo na zdravih drožeh, lahko čakamo tudi dva meseca in več. Ko smo se odločili za prvi pretok, je potrebno nekaj dni prej vino zažveplati.

N

i

p

a

u

n

z

o

z

g

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

Odprli Škrabčeve rojstno hišo

Vrhunec prireditve v počastitev 80. obletnice smrti jezikoslovca p. Stanislava Škrabca - Ribnica pridobila nov muzejski prostor - Hišo odprl minister za kulturo Jožef Školc

RIBNICA - Prireditve, ki so jih v Ribnici pripravili v počastitev 80. obletnice smrti jezikoslovca p. Stanislava Škrabca, so vrhunec dosegle minuli vikend. Filharmonični orkester, zbor Consortium musicum in solisti so v soboto v ribniški cerkvi izvedli Mozartov Requiem, v nedeljo pa so po maši zadušnici, ki jo je daroval frančiškanski provincial p. Stane Zore, odprli še prenovljeno Škrabčovo rojstno hišo v Hrovači.

V navzočnosti številnih znanih imen iz slovenskega političnega, cerkvenega in znanstvenega področja je hišo slavnostno odprl minister za kulturo Jožef Školc. Poudaril je, da gre za pomembnejši objekt kulturne in stavbne dediščine, kakršnega tako po zamisli preureditve v muzej, virih finančiranja in načinu prenove v Sloveniji v zadnjih letih ne poznamo. Pri obnovi so sledili želji, da bi predstavili življenjski utrip na podeželju v obdobju med obema svetovnima vojnoma, da je v hiši nekoč živel p. Stanislav Škrabec pa je predstavljeno v ohranjenih spominih družine na znamenitega sorodnika.

S prenovo stavbe, ki jo je finančiral Škrabčev sorodnik Janez Škrabec, so pričeli pred dvema letoma. Pomeni začetek uresničitve velikopoteznega načrta preureditve celotne, nad 200 let stare domačije v muzejski prostor, ki ne bo le pomnik preteklega obdobja, ampak središče lokalnega in inširšega kulturnega dogajanja. Že sedaj muzejska zbirka v notranjosti v celoti prenovljene hiše obseže.

JAZZ PRI SLONU

NOVO MESTO - Za ljubitelje jazzu se obeta zanimiv glasbeni večer v kava baru Pri slonu, kjer bo v soboto, 17. oktobra, ob osmih zvečer nastopil mednarodni jazz kvartet, v katerem igrajo: tenorsaksofonist Igor Lumpert, kontrabassist Nicola Matt, bobnar Howard T. Doody in kitarist Igor Bežget.

"Delamo priložnostno: tako smo lani začeli z Vodo, zdaj pa že pripravljamo predstavo "Za zaprtimi vrati" J. P. Sartra, avtorja, s katerim se bomo srečali na maturi. Razmišljamo tudi o Salomi Oskarja Wilda. Vse naše delo je povezano s poukom na šoli," je po četrtkovi predstavi povedal Aljoša, ki se je spomladis predstavil tudi na Linhartovem srečanju, festivalu mladinskih gledališč, z lastno monodramo Ljubezen.

Pet stalnih članov skupine se je poleti usposabljalo na gledališkem taboru v Dolenjskih Toplicah. Čeprav so po imenu držno gledališče, ne zahajajo v skrajno abstraktnosti, ki je gledaleci ne bi razumeli, radi pa so kritični do svoje okolice. Kot pravi Aljoša, niti v prenovljeni stavbi žal ni primernega prostora za tako dejavnost. Zato tudi predstava Podgane, Upornik, Beli azil. Za predstavo so se odločili dijaki sami, poleti pripravili besedilo in septembra začeli z vajami. Za dramaturgijo je poskrbel Magda, za režijo Aljoša.

B. D. G.

Vsestranski likovni umetnik

Razstava slik, grafik, risb in skulptur likovnika Dirka Heija, v Beli krajini živečega Nizozemca

Dirk Heij ob skulpturi Rast, ki jo je daroval novomeški bolnišnici.

umetnik. V Novem mestu razstavlja prvič predstavlja pa se z izbrom slik, grafik, risb in skulptur, torej z vsemi likovnimi zvrstmi, s katerimi se kot ustvarjalec izraža. Jožef Matijevič iz Dolenjskega muzeja je v svojem nagovoru označil Heija kot izvrstnega, vsestranskega likovnega umetnika, ki ustvarja vsebinsko razumljiva in visoko kakovostna dela.

MiM

skem in lani. Njegova kamera ni lovila na film nastopajočih, se pravi glavnih junakov dogajanja, ampak brezimne posameznike ali skupinice, ki so kot nekakšni samotni človeški otočki v množici ali zgrudeni v spanec od glasbe, pijače in še česa, ali zatopljeni v pogovor, ali začaranji z bližino ljubega oziroma ljubljene. Gregorič se tudi zvesto drž klasičnih fotografiskih tehnik, med povečavo ne posega v posnetek in seveda prisega na črno-belo fotografijo.

"Za Gregoričem bo v Luni govoril akademski slikar Banfi s svojim stripom, nato bo na spredu alpinistična razstava s predavanjem o vzponu na Ama Dablam, s katerim je povezano ime pokojnega novomeškega alpinista Vojna Furlana, sledila bo razstava in predavanje alpinista Markoviča iz Straže, potem bo akademska slikarka Nataša Mirtič s Sel pri Dolenjskih Toplicah razstavila grafike, sledili pa bosta še dve razstavi grafik najmlajše generacije akademskih slikarjev," pravi Srečko Malovič, ki skupaj z Ireno Adamovič vodi galerijo Luna.

Lanska sezona je bila uspešna, obisk se je povečal, zanimanje za razstave kažejo predvsem mladi, srednješolci in studentje, in kot opaža Malovič, obišče galerijo tudi tak starješi obiskovalec, ki ga v ta del mesta zvabi spreهد ob Krki.

M. MARKELJ

OTVORITEV ŠKRABČEVE HIŠE - V muzejski prostor preurejeno Škrabčovo rojstno hišo v Hrovači je odprl minister za kulturo Jožef Školc (Foto: M. L.-S.)

M. LESKOVŠEK-SVETE

SREČAVANJA JOŽETA ZUPANA - Minuli ponедeljek se je Bralno društvo Slovenije s podružnico za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje sestalo v osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentupertu, kjer so predstavili dve novi knjigi: Hoja z brači dr. Kristine Brekovec in Srečavanja Jožeta Zupana. Prva govori o avtoričinih viših s srečanjem z mladimi ob bralni znački, druga pa je zbir pogovor s 27 znanimi osebnostmi. Ob tej priložnosti je bila na ogled razstava portretnih skic akademike slike Melite Vovk. Že pred tem pa je bilo srečanje učencev z dramatikom in pisateljem Tonetom Partljičem. (Foto: P. Perc)

Likovno razgibana Luna

V galeriji Luna se je začela razstavna sezona - Na prvi razstavi fotografije Maria Gregoriča

Srečko Adamovič nadaljuje z razstavno dejavnostjo v Luni.

ZVOKI ŠESTIH STRUN

BREŽICE - Glasbena šola Brežice je v torek, 13. oktobra, zvečer priredila na gradu Mokrice kitarski koncert pod naslovom Zvoki šestih strun. Ljubiteljem glasbe so se predstavili Igor Sakač, Goran Mandžuka, Iztok Fifnja in Maja Račič.

SIMPOZIJ O ŠKRABCU

NOVA GORICA - Frančiškanski samostan Kostanjevica v Novi Gorici v sodelovanju s Slavističnim društvom Slovenije prireja v četrtek in petek, 15. in 16. oktobra v okviru Škrabcovih dnevov 3. simpozij o delu tega znamenitega slovenskega jezikoslovca, doma iz Hrovače pri Ribnici. Tema simpozija so Škrabcove presoje, polemike in portreti.

DEJALI O BIENALU SLOVENSKE GRAFIKE

Tu je doma kvaliteta

Otvoritveni del 5. bienala slovenske grafične Otočec - Novo mesto je mimo, pozornost javnosti ne pritegne več slavnostno dogajanje, ampak umetnosti sama, dela slovenskih in ameriških grafičnikov na razstavah v gradu Otočec oziroma v Kostanjevici, ki so na ogled prav po zaslugu bienala. O tej nedvomno pomembni likovni prireditvi so mnjenia strokovnjakov in nestrokovnjakov različna, gotovo pa so v paleti mnjenj posebej zanimiva razmišljanja tistih, ki niso le poznavalci slovenske, ampak svetovne grafične in sploh širšega likovnega dogajanja.

Prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor Albertine, z Dunaja: "Polemike o nepotrebnosti novomeškega bienala slovenske grafične, češ da zadošča mednarodni grafični bienale v Ljubljani, so povsem odveč. Ozreti se moramo namreč tudi vas, ne samo v svet. Samo na novomeški bienali lahko doživimo pravo podobo sodobne slovenske grafične, zato je zame kot direktorja Albertine, ustanove, ki velja za najpomembnejšo zbirko grafične umetnosti vzhodne in srednje Evrope, bienale izjemnega pomena. Na njem sem spoznal največje slovenske umetnike ne le prek njihovih del, ampak mnoge tudi osebno, in lahko sem sam izbral dela za odkup za Albertino."

Prof. dr. Joel S. Eide, umetnostni zgodovinar, direktor Northern Arizona University Art Museum and Galleries: "Ko v Združenih državah Amerike govorimo o grafični umetnosti po svetu, ne govorimo dnečno le o francoski ali nemški grafični, ampak omenjamemo tudi slovensko grafično. Slovenije je postala poznana kot središče tehnično izjemno dobre grafične umetnosti. Tu je doma kvaliteta, tu je doma izvrstna produkcija, kar dokazuje tudi sedanja bienalna razstava slovenske grafične, ki je izjemno kvalitetna, fina, tehnično, imaginacijsko, sploh v vsakem pogledu."

Enzo di Martino, likovni kritik iz Benetek: "Z grafično se že dolgo ukvarjam kot publicist. Slovenska grafična je zame ena najboljših na svetu. Poznam jo že dolgo, kakih trideset let, spremjam in spoznavam pa jo tudi na bienalnih razstavah slovenske grafične. Čeprav so nekateri veliki grafični bienali po svetu v krizi, pa mislim, da za slovenskega to ne velja. V�ejam vanj, ker je zelo zanimiv, programsko zelo natančno določen in je ravno pravšen po obsegu. Upam, da bo gost prihodnjega, 6. bienala italijanska grafična."

Prof. Branko Suhy, predsednik bienala: "Novo mesto je z bienalom dobilo nekaj najpomembnejših likovnih razstav v vsej svoji zgodovini. Poleg razstav sodobne slovenske grafične in gostujučih hrvaških, avstrijskih in zdaj še ameriških grafičnikov so bile na ogled tudi razstave Novomeščanov niso pritegnile. V tujini so pred vdom na takih razstavah dolge vrste, pri nas pa je bilo obiskovalcev malo. Če tako slavna imena ne pritegnejo, potem je pri nas res nekaj hudo narobe z odnosom do umetnosti."

ZA PETDESETLETNIKO

NOVO MESTO - Danes, 15. oktobra, ob šestih zvečer bo v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev knjižne novosti založbe Devana. Avtor Ivan Cimerman in založnik Tone Persák bosta predstavila bio-grafski roman Južni povratnik.

JUŽNI POVRATNIK

NOVO MESTO - Danes, 15. oktobra, ob šestih zvečer bo v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev knjižne novosti založbe Devana. Avtor Ivan Cimerman in založnik Tone Persák bosta predstavila bio-

grafski roman Južni povratnik.

STRAŽA - Da smo Slovenci res narod pesnikov, ne potruje le množina pri najrazličnejših založbah izdanih pesniških zbirk, ampak tudi samozaložniški poskusi, ki jih ni tako malo, ostajajo pa zvezne neopaženi. Med takimi samozaložniškimi dejanji v našem ozemju okolju je tudi knjižica pesmi Odpr se, ki jo je letošnjega avgusta v samozaložbi izdal Franc Umek iz Straže.

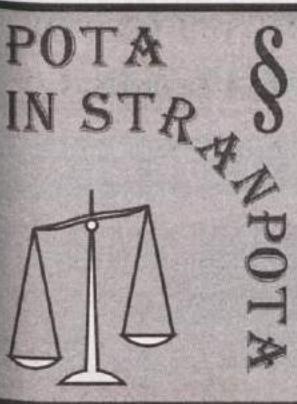
S pomočjo sina Izodka je natisnil nekaj deset izvodov svojega pesniškega prvanca, namenjenega predvsem znancem in prijateljem kot knjižna zahvala za vse, kar so mu lepega pripravili ob njegovem srečanju z Abrahamom. Franc Umek je po poklicu pravnik, po rodumu Stajerec, na Dolenjskem pa živi že od leta 1971. Pesmi je začel pisati že v šestdesetih letih, ko ga je k literarni ustvarjalnosti spodbudil pesnik Janko Glazer. Intenzivne je začel pesniti v novejšem času. V knjižici Odpr se je natisnenih enajst pesmi v zvezne nerimanah, bolj ali manj spretno ukrivenih verzih, ki nezahtevno in jasno sporočilno ubesedujejo tradicionalno motiviko: materinstvo, rođno grudo, lepote ogrožene narave, hrenenje, osebna doživetja, prijateljstvo ipd.

M. MARKELJ

Odpri se

Knjižica pesmi Franca Umka

STRŽA - Da smo Slovenci res narod pesnikov, ne potruje le množina pri najrazličnejših založbah izdanih pesniških zbirk, ampak tudi samozaložniški poskusi, ki jih ni tako malo, ostajajo pa zvezne neopaženi. Med takimi samozaložniškimi dejanji v našem ozemju okolju je tudi knjižica pesmi Odpr se, ki jo je letošnjega avgusta v samozaložbi izdal Franc Umek iz Straže. S pomočjo sina Izodka je natisnil nekaj deset izvodov svojega pesniškega prvanca, namenjenega predvsem znancem in prijateljem kot knjižna zahvala za vse, kar so mu lepega pripravili ob njegovem srečanju z Abrahamom. Franc Umek je po poklicu pravnik, po rodumu Stajerec, na Dolenjskem pa živi že od leta 1971. Pesmi je začel pisati že v šestdesetih letih, ko ga je k literarni ustvarjalnosti spodbudil pesnik Janko Glazer. Intenzivne je začel pesniti v novejšem času. V knjižici Odpr se je natisnenih enajst pesmi v zvezne nerimanah, bolj ali manj spretno ukrivenih verzih, ki nezahtevno in jasno sporočilno ubesedujejo tradicionalno motiviko: materinstvo, rođno grudo, lepote ogrožene narave, hrenenje, osebna doživetja, prijateljstvo ipd.

dežurni poročajo

TELEFONIRAL BO - V sredo, 7. oktobra, dopoldne je prišel nekdo v prodajalno Bing-Bang v novomeški BTC-ju in ukradel dva prenosna telefonska aparata GSM znane Nokia. Lastnika trgovine B. U. iz Jelenika je oškodoval za okoli 142 tisočakov.

ŠE OB DVA TELEFONA - Enake želje je imel tudi neznanec, ki je med 6. in 8. oktobrom prišel v prodajalno Telekom Trgovine na Novem trgu v Novem mestu in iz steklene vitrine ukradel dva prenosna telefonska aparata GSM znane Ericson in Motorola. Trgovino je s tem oškodoval za skoraj 270 tisoč tolarjev.

OB ORODJE - V noči na 8. oktobra je prišel nekdo do gradbišča v bližini Vranovičev in ukradel samolniko, drog za razbijanje kamna in podstavke za kovinsko cisterno. Neznanec je lastnika V. S. z Vranovičev s tem oškodoval za 30 tisoč tolarjev.

PO dolenjski deželi

* 40-letni B. V. iz okolice Otočca, ki so ga policisti ustavili prejšnji četrtek okoli pol dveh ponoči, se je zapisal na seznam tistih rekorjerjev, ki so napihali toliko alkohola, kot ga marsikdo sploh ne bi prenesel. Alkotest je namreč pokazal kar 4,52 promila alkohola. Ko so ga policisti ponoči ustavili v Smoljeni vasi, je skoraj padel iz avta. Odvzeli so mu voznisko in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Zakaj ni poznal meje 0,5 promila, ali vsaj 1,5, da bi še imel izpit, bo moral pojasnit sodniku za prekrške.

* Dan prej nekaj pred tretjo zjutraj je nekaj sivih las dvema policistoma povzročil tudi 35-letni I. R. iz Novega mesta, ki sta ga policista ustavila na Malem Slatniku. Njuno ponudbo, naj pihne v alkotest, je odklonil, sedel v avto in se skupaj s prijateljem odpeljal. Policista pa seveda za njim. Našla sta ga na dvorišču stanovanjske hiše na Ratežu, kjer sta spet poskušala srčo. To je močno razjezilo sotnika, 43-letnega F. G. z Rateža, ki je začel možema postave groziti, da ju bo ustrelil. Ker so bile njegove grožnje prepričljive, so policisti še istega dne pri njem na podlagi odredbe okrajnega sodišča v Novem mestu opravili hišno preiskavo in našli ter zasegli lovsko puško. Zoper njega so napisali kazensko ovadbo, voznik pa se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

Žrtvam na voljo vse dni 24 ur na dan

NOVO MESTO - Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, ki deluje ob pomoči 11 enot, tudi v Novem mestu in Sevnici, je začel delovati že julija letos, in čeprav temu poskusnemu projektu ni bila namenjena velika medijska pozornost, je že jasno, da je upravičil svoj obstoj. Še več:

* **V Novem mestu ima Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj sedež na Florijanovem trgu 2 (prej Prešernov trg 2), kjer sta svetovalki Ilonka in Brigitा dosegljivi med 8. in 20. uro. Poklicete ju lahko tudi na telefon 068 323 039. Če v pisarni ne bo nikogar, vas bo centrala avtomatsko prevezala na telefon dežurnega svetovalca, ki je žrtvam na voljo 24 ur dnevno.**

pokazalo se je, da ljudje, ki so žrtve kateregakoli kaznivega dejanja, prekrška ali stiske, takšno pomoč potrebujejo. "Žrtve je vsak, ki se počuti kot žrtve, tudi če tak občutek izvira iz ekonomskega ali socialnega položaja. Veliko stisk, s katerimi se obračajo občani na naše svetovalce, izvira iz medsesedkih sporov, nasilja v družini in podobno," pravi vodja projekta Desa Orel in opozarja, da se morajo žrtve zavedati svojih pravic. Vsem, ki se obrnejo po pomoč na center, skušajo posebej za to usposobljeni svetovalci pomagati s pogovorom, z nasvetom, moralno podporo, kam pa pomoč, vsekakor pa ne bodo sprejemali odločitev v imenu žrtve.

T. G.

Desa Orel

GASILSKA VAJA

KRIŽI PRI ŽUŽEMBERKU - V mesecu požarne varnosti je bila v nedeljo, 11. oktobra, gasilska vaja na območju sektorja Žužemberk. Sodelovala so društva iz Ajdovca, Dvora, Hinj, Rebr, Šmihela, Križ in Žužemberka. Na vaji je bilo preko 200 gasilcev, pionirjev, mladincev in vaščanov. Žal se vaje v Križih ni udeležila ekipa GRC Novo mesto, ki je sicer vsako leto pokazala novosti in aktivno sodelovala pri vaji. Gasilci bodo v mesecu požarne varnosti učencem pokazali svoje delo, opremo in domove. Veliko pozornosti bodo še naprej posvečali izobraževanju, tako da bo še letos pri Gasilski zvezi Novo mesto organiziran tečaj za izprasanega gasilca in tečaj za niže gasilske častnike.

S. M.

USODNO PREKRIVANJE STREHE

VELIKI PODLJUBEN - V petek, 9. oktobra, je 58-letni J. G. iz Birčne vasi pomagal prijatelju pokrivati streho na novi hiši. Okoli 17. ure je stal na tramu, nato pa je pri prestopanju zgrešil desko pod tramom in padel okoli 3 metre globoko na betonsko ploščo. Hudo poškodovanega so odpeljali v bolnišnico, kjer je naslednjega dne umrl.

izpopolnjevanju in usposabljanju na teh področjih ter sodelovanju pri nastajanju ustreznih pogledov na varnost kot pomembno vrednoto v okviru slovenske kriminalne in varnostne politike.

T. G.

NEPOSLUŠNI VOZNIK

KRMELJ - V sredo, 7. oktobra, nekaj pred enajsto dopoldne so policisti v Krmelu ustavili voznika avta Š. K. iz Sevnice. Ker je napihal 2,67 promila alkohola, so mu vožnjo prepovedali. Prepovedi očitno ni sploševal in je bil že uro kasneje udeležen v prometni nesreči s premožensko škodo. Dan in del noči je užival gostoljubje policistov.

SKOČIL NA AVTO

OTOČEC - V nedeljo, 11. oktobra, ob 3. uri zjutraj je nekdo na parkirišču pred diskoteko na Otočcu med prepirom z mimočim skočil na osebni avto last K. T. iz Smednika in poškodoval pokrov motorja, streho in brisalec.

NEUSPEŠNO PREGANJANJE VOLUHARJEV - Avguštin Kaplan iz Pristavice pri Beli Cerkvi je v nedeljo, 11. oktobra, popoldne z njive preganjal voluharje. To je počel tako, da je na izpuh Zastave 128 nataknil cev in jo speljal v luknje na njivi. Žal je očitno prišlo do pregetja, zaradi česar se je avto vžal, na pomoč pa so prišli tudi gasilci, čeprav so se nad ogenj spravili že domaći in sosedje. Goreči avto je namreč ogrožal tudi hlev. (Foto: T. G.)

Zaradi mamil za zapahe še dva mladeniča

Srečka Bregača in Andreja Rešetiča sudišče spoznalo za kriva neupravičene prodaje mamil, Daria Markežiča pa je oprostilo - Je policija pri izvajjanju posebnih metod in sredstev delala v skladu z zakonom?

NOVO MESTO - Prejšnji tened se je na novomeškem okrožnem sudišču nadaljeval in zaključila glavna obravnava zoper 34-letnega Srečka Bregača iz Škocjana, 27-letnega Andreja Rešetiča iz Grobelj pri Šentjerneju in 35-letnega Daria Markežiča iz Kopra, ki jih je otožba bremenila kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamilami.

Obtoženi Bregač je svoje dejanje priznal in ga obžaluje, v posle z mamilami pa se je podal zaradi finančnih težav, v katere je padel potem, ko je prijatelju posodil 40 tisoč mark, ki jih je ta vložil v diskoteko Trdnjava. Diskoteka je propadla, Bregač pa je izgubil denar. Kot je na prejšnji obravnavi povedal Bregač (ta ima 1- in 5-letnega otroka), mu je prijatelj začel ponujati posel z mamilami, češ da bo tako dobil nazaj svoj denar. Na takšno izsiljevanje, kot je dejal, dolgo časa ni pristal. Ljudi, ki so se ukvarjali s tem posлом, je spoznal na Dobu, ki je po njegovih ocenah tovarna kriminala.

Tako Bregač kot njegova zagovornica sta opozorila, da bi bilo potrebno oceniti, ali je policija delovala v skladu z zakonitim določili zakona o kazenskem postopku, ki izrecno pravijo, da z navideznim odkopom policija ne sme izvajati kriminalne dejavnosti oziroma

napeljati k storitvi kaznivega dejanja. Pri tem bi bilo namreč potrebno upoštevati tudi sodbo Ustavnega sodišča, s katero so razveljavili posebne ukrepe in obrazložili posebne pogoje, ki jih morajo sudišča upoštevati, ko izdajajo odredbe za uvedbo posebnih ukrepov. "Obtoženi Bregač je prepričan, da ga je k posreduvanju pri prodaji heroina napeljala policija z nastavljenim vabom," je dejala odvetnica in doda, da je zanimalo, da se je policija poslužila tajnega sodelavca šele po 15. januarju letos, ko po prepričanju obrambe za podaljšanje ukrepov ni bilo več podlage, saj bi ga lahko prijeli na podlagi nezakonite dejavnosti 15. januarja. Tudi v tem pogledu je bilo podaljševanje izvajanja posebnih ukrepov nezakonito in v smislu navodil in pogojev, ki so opredeljeni v sodbi ustanovnega sudišča nedopustno. Posebni ukrepi bi namreč morali biti omejeni na čim

krajši čas, zato je po prepričanju obrambe policija prekorila pooblastila. Bregač je opozoril še na eno pomankljivost aktivnosti policije, saj ne odkrije glavnih organizator-

* **Srečku Bregaču je sudišče izreklo kazen dve leti in pol zapora, preklicalo pa je tudi pogojen odpust, saj je očitana mu kazniva dejanja storil v času pogojnega odpusta, ko je bil obsojen za enako kaznivo dejanje. Tako mu je izreklo enotno kazen tri leta in pol zapora. Andreja Rešetiča je sudišče obsojilo na eno leto in tri mesece zapora, Daria Markežiča pa je oprostilo, saj ni dokazov, da je storil očitano kaznivo dejanje. Sodba še ni pravnomočna, na višje sudišče pa je že romala pritožba zaradi podaljšanja Bradačevega pripora, ki ga je senat izrekel zaradi ponovitvene nevarnosti.**

jev, to je vrhov prekupčevalske mreže, pač pa odkriva le najniže oziroma manj pomembne člene.

Andrej Rešetič, ki se v preiskavi ni hotel zagovarjati, je tokrat povedal, da očitkov iz otožbe ne prizna,

ker o mamilih ni vedel ničesar, niti tega ne, da naj bi bil avto šifra za mamil. Otoženi Markežič je poučil, da je kilogramski zavitek trave kupil izključno za svojo uporabo, obramba pa je ob tem opozorila še na zavrnjeno ovadbo zoper Benedičiča in Majeriča s strani tožilstva v Kranju, ki se je v bistvu nanašala na isto dejanje in isto mamil.

Tričanski senat je po zaslisanju več priča in na podlagi izsledkov posebnih metod in sredstev (nadzorstvo in smanje telefonskih pogovorov, policijsko sodelovanje, opazovanje, sledenje, slikovno snemanje in navidezni odkup) spoznal, da je Srečku Bregaču in Andreju Rešetiču kaznivo dejanje dokazano. Tako sta po predhodnem dogovoru z neugotovljenim dobaviteljem in preprodajalcem konoplje, da proti nagradi poščeta kupce zanj in jih pripeljeti k njemu, ta dogovor izpolnila 14. in 15. januarja. Srečko Bregač pa je sam dvakrat prodal heroin tajnemu policijskemu sodelavcu, prvič 11. februarja na Otočcu (za 100 gramov je dobil 6.700 mark), drugič pa 4. marca v Dobruški vasi (104 grame heroina za 7.000 mark).

T. GAZVODA

Super ugodnosti
pri nakupu
lahkih tovornih vozil

Volkswagen gospodarska vozila.
Preprosto več prednosti.

Transporter

Vozila na zalogi!
**Kratki dobavni roki
za vozila po naročilu!**
**Ugodni krediti in leasingi –
tudi za podjetja
in obrtnike!**
**Nova vozila letnika '97
še posebej ugodno!**

Avtohiša Berus Podbevkova 1, NOVO MESTO, tel.: 068/325-098, 342-360

**Na slovenski trg je pripeljalo novo Volkswagnovo vozilo.
Vabimo vas, da se nam
v soboto, 17. oktobra 1998,
pridružite na predstavitvi novega vozila.**

LUPO

Volkswagen -
ko veš, kaj imaš.

AVTOHIŠA BERUS

Podbevkova 1
Novo mesto

AVTO SLAK

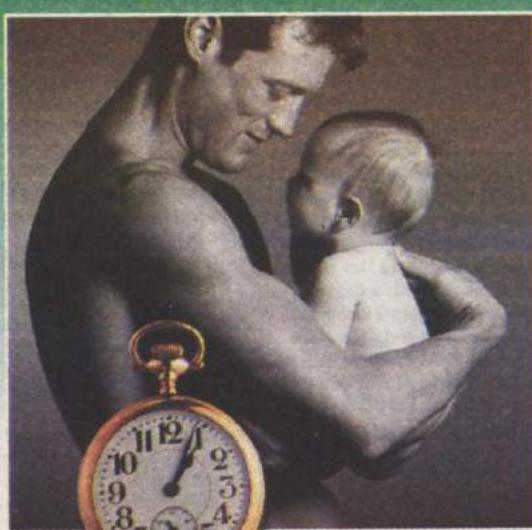
Obrtniška 51
Trebnje

WEISS AVTO

Na bregu 31
Črnomelj

RADANOVIČ

Černelčeva 5
Brežice

*Naj
denar teče v vašo
smer*

RENTNO VARČEVANJE je priljubljen in v svetu zelo uveljavljen način varčevanja, s katerim lahko uresničite Vaše dolgoročne cilje: šolanje otrok, nakup vrednejših dobrin, dodatno pokojnino ali kakšno drugo, sedaj še skrito željo.

VSEM, KI BOSTE SKLENILI RENTNO VARČEVANJE
MED 15. IN 31. OKTOBROM 1998,

ABANKA PODARI PRVI POLOG V VREDNOSTI

10.000 SIT.

Višina naslednjih pologov je Vaša odločitev. Prav tako sami izberete čas varčevanja in način razpolaganja s privarčevanim zneskom.

ABANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

kupi mi avto!

kupi mi SAXO

avto, ki vam zleže pod kožo

CITROËN

www.citroen.si
Citroën priporoča TOTAL

Kupite ljubljeni osebi avto.
Podarite nekaj, kar bo pospešilo srčni utrip
in zapeljalo usta v nasmej. Ob tem pa boste
mirno spali, saj boste vedeli, da se po svojih
življenjskih potek vozi udobno in varno.

Lepo je dobiti darilo in lepo je dati darilo.
Zato novi Citroën SAXO.

Ob nakupu novega SAXO-ja
Vam za Vašo varnost podarimo
**4 zimske gume MICHELIN
ALU platišča**
že za **1.329.000 SIT**
Kolicina je omejena

NOVI SAXO
deljiva zadnja klop, kodirni ključ, bočne ojačitve vrat, tonirana stekla, napeljava za avtoradio

Supercene v Kovinotehni

od 13. 10. do 24. 10. '98

- PC v BTC novo mesto
- PC v Intermarket centru, Brežice

S Kartico Kovinotehna
4 - 5 % gotovinski
popust!

Nemogoče je mogoče

Še več izdelkov po Supercenah boste
našli v našem novem Superceniku, ki
ga dobite po pošti in na vseh prodajnih
mestih Kovinotehne.

KOVINOTEHNA

REVOZ d.d.

Iščemo več sodelavcev za področje

INFORMATIKE

Od kandidatov pričakujemo:

- visokošolsko ali višješolsko izobrazbo (smer informatika)
- nekaj let delovnih izkušenj na področju programiranja

Kandidati z znanjem francoskega ali angleškega jezika imajo prednost.

Kaj ponuja Revoz?

- raznoliko in ustvarjalno delo
- sodelovanje v mednarodnih projektih
- dodatno izobraževanje
- stimulativno nagrajevanje
- delo z najnovejšo računalniško tehnologijo

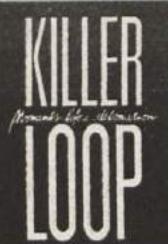
Delovna mesta so v Novem mestu.

Če vas področje informatike zanima in ustrezate zahtevam, pošljite svojo prijavo s kratkim življenjepisom v **8 dneh** na naslov:

Revoz d.d., Personalna direkcija, Belokranjska 4, 8000 Novo mesto.

TOMAS SPORT 2

TOMAS
SPORT 2

**SVETOVNE BLAGOVNE ZNAMKE ŠPORTNE OBUTVE IN TEKSTILA
PO NEVERJETNIH CENAH**

TOMAS SPORT 20x v Sloveniji

TOMAS SPORT: METLIKA, TPC-Ghetto

TOMAS SPORT: NOVO MESTO, Rozmanova 12

TOMAS SPORT: SEVNICA, Planinska 5; BREŽICE, Cesta prvih borcev 20

*En hlebec kruha lahko odkrije slovenskega Einsteina.
Hej, morda pa kar 50 Einsteinov.*

Petdeset mladih brihtnežev si namreč močno želi, da boste v tednu med 9. in 16. oktobrom nakupili kar največ

izdelkov Žita. V teh dneh bo namreč del denarja od vaših nakupov romal naravnost v Žitov sklad za štipendirjanje

nadarjenih dijakov. In čez nekaj let... Kdo ve? Med slastnimi bonboni , testeninami ,

žvečilnimi gumiji in dobrotami, ki se skrivajo pod imeni ,

in , vam res ne bo težko izbrati.

7 DOBRIH DNI ZA 50 ŠTIPENDIJ od 9. - 16. oktobra.

ZITO

Odgovori in popravki po § 9... ● Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katerega se nanašajo (13. člen).

Novomeška bolnišnica v očeh bolnika

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Ko sem se zdravil na internem oddelku bolnišnice, sem sklenil opozoriti na nemogoče razmere glede hrupa in smradu, ki ga ustvarja skoraj nepretrgani promet skozi bolnišnico. To je bil tudi moj glavni namen. Pri tem nisem "stresal srda" na nikogar. Niti z besedo nisem omenil dela občinske uprave ali kakršnekoli zamere sedanjemu županu, kar mi očita g. Dvornik. Dobro mi je znano, da sanacija razmer ni le občinska zadeva. Pobuda pa je mora priti od spodaj. Menil sem, da bi se nekdo, ki je v bolnišnici delal desetletja, aktivno zavzemal za rešitev problema. Zato pa mi je g. Dvornik pod taknil "poceni predvolilni pamphlet".

Zakaj je pri tem omenil pred leti nastale rdeče številke, ve le on. Sanacija v bolnišnici je pokazala, da ni bilo nobenih zlorab, ki bi zahtevalo kadrovske spremembe. Katera bolnišnica pa ni bila kdaj v rdečih številkah? Za bolnika to ni pomembno, on ocenjuje ustanovo le po zdravstveni in splošni oskrbi. V tem pa je gotovo bil dosežen napredok, naj omenim le tabletni sistem delitve hrane.

Menim, da je moj prispevek dosegel svoj namen. Saj je g. Dvornik pojasnil nekatere zadeve, zato upam, da se bo kaj premaknilo. Poudarjam pa, da je človeku vseeno, ali je cesta občinska ali republiška, obe enako onesnažujejo okolje.

Ob koncu še menim, da si županski kandidati svoj ugled pri volilcih ustvarjajo predvsem s svojim delom, zaupanjem in dobrimi odnosmi z ljudmi ter splošno razgledanostjo, ne pa z mnenji posameznikov.

JOŽE PEKOL
Novo mesto

Sramoten županov izpad

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Da vse skupaj ne bo prikazano samo enostransko, skozi laživo in grobo potvarjanje resnice s strani "famoznega" in vsemogočnega novinarja Andreja Bartlja, ki (mimo grede) sploh ni bil na prizorišču dogajanja, želim, spoštovani bralci Dolenjskega lista, v obrambo svoje osebne integritete in funkcije županstva, da prisluhnete in prebere-

te, kaj se je v resnici zgodilo.

Kmalu po končani otvoritvi slovesnosti grafičnega bienala na Otočcu sem v razgovoru s poslanec Janezom Mežanom (minister Školj) je že odšel na ogled razstave) opazil, da me fotoreporterka Nedela Alenka Žabvi pod taktirko in po navodilih novinarja Aleksandra Luca vztrajno in vsiljivo "lovi" v svoji televizijski mirno stopil k njej in jo vprašal, kdo je in za katero časopisno hišo dela. Povedala je, da je od Nedela. Z ozirom na moje slabe izkušnje z Delom sem zato Žabvijo povedal, da ne želim fotografiranja. Razkačena je hitela zatrjevati, da je na javni prireditvi in da lahko počne, kar hoče. Vrnil sem se k poslancu Mežanu in opazoval, kako vladljuno so medtem pristopili k najstarejšemu kandidatu za župana dr. Tonetu Starcu in ga fotografirali brez težav. Potem je Žabvija v brez pozdrava in opravičila (grobno je prekinila razgovor z Mežanom) pomolila pred mano vabilo na bienalo, za katero je nisem niti spraševal. Ker je spet vztrajala z vabilom, govorč: "Vidite, imam vabilo," sem ji mirno dejal, da je vse lepo in prav, da pa se ne želim fotografirati. Žabviji sem se zaželet le večer. Oddaljila se je za nekaj metrov in me ponovno vztrajno s premikanjem stojišča lovila v televizijski mirno stopil k njej, z levo roko prekrije objektiv in reklo, da ne želim fotografiranja. Začela je vreščati, da se je ne smem dotikati in da gre za fizični napad, medtem pa me je zmerjala s klovnom. Stala s blizu drug drugega in to je vse. Nisem planil proti njej, nisem zgrabil njenega fotoaparata, nisem je s silo odrinil in nisem vpil, nai se pobere proč, kot je laživo zapisal Bartelj. Nasprotno, ko sva z Žavbljevo stala blizu, je to opazil direktor Krkinih Zdravilišč Vlado Petrovič in skušal ugotoviti, za kaj gre. Žabvija mu je hitela dopovedovati, da sem jo fizično napadel in da naj me vrže ven, sam pa sem mu povedal, da me je zmerjala s klovnom in da se ne želim fotografirati. Po teh besedah sem se Petroviču zahvalil, da so mi uničili dan, in mirno odšel domov.

Naj še povem, da dekle (Žabvija) ni bilo nič prestrašeno in ni se je bilo potrebno nikam oprijeti (ujeiti), (da ne bi padla?) in ni pritajeno klicala na pomoč. Nasprotno, dekle je vpilo, da sem klov in da me naj (Krkaš) vržejo ven. Tudi direktor Petrovič ni skušal odvleči stran in sam se nisem imel nikomur iztragnati, kot nesramno opisuje Bartelj, ki še doda, da sem vse skupaj poslal v k...! To je višek nesramnosti s strani Bartlja in čista izmišljotina. Z vso odgovornostjo zatrdim, da nisem nikoli nikogar poslal v k...! Vsi vedo, da to ni moj slog izražanja! Žabvijeve, direktorja Petroviča in zbranih na Otočcu nisem nikam pošiljal! To Bartljevo žaljivo podtikanje presega vse meje razumnosti in dopustnosti. Zato Andreja Bartlja pozivam, da se mi na istem mestu v Dolenjskem listu javno opraviči, in mu bom vse z veseljem odpustil. V nasprotnem primeru bom moral zadoščenje iskati na sodišču.

Župan
FRANCI KONCILIA

Škofovsko pastirske pismo

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Pismom duhovnika Jožeta Packa s Čateža ob Savi sledim bodisi v Delu ali Dolenjskem listu že vrsto let. Opažam, da žal pogosto odražajo dokaj skrajna stališča. Tokrat pa gre že za pravo potvarjanje, zato se oglašam. Na srečo je Delo v So-

botni prilogi že 19. septembra letos objavilo celotno vsebino-Pastirskega pisma slovenskih škofov. G. Pacek je iztrgal iz celote le kraji citat iz zaključka tega pisma, medtem ko celotna vsebina pisma govori o uvanjanju verouka, celo o čudnih stališčih Cerkve do razmer v družbi, ki po mnenju sociologa religije dr. Marjana Smrketa v razpravi "Se bo izrodilo, kar se ni zaštralo?" nad objavljenim pastirskim pismom v isti Sobotni prilogi ni dokazana v nobeni znani raziskavi javnega mnenja oziroma primerjanih sosednjih držav Avstriji ali Italiji. Sploh kaže to celotno študijo dr. Smrketa prebrati, saj pastirsko pismo utepeljeno zavrača in bi mu s citiranjem delal le silo.

Zanimivo je, da sporne pojave v družbi z njenega obroba g. Pacek na široko razporeda v svojem pismu. Kar nam je doslej le manjkalo, je bilo, da bi otroki, učence in dijake v časopisih ob objavah njihovih izgredov še žigosali s tem, kdo je kdo, so njegovi starši verni ali ne, kateri so bolj "odštekani"? Pogosto poslušamo na slovenskem radiju "Sobotno ragljo". Neverjetno, koliko optimizma veje npr. iz pisem otrok iz osnovne šole Sentrupert ali drugih še manjših krajev naše male Slovenije! Kot pravi dr. Smrke v analizi poročil policije ali drugih organov, zadev ne gre pospološevati.

Katera Cerkev je našemu narodu dala prvo tiskano besedo? Ali niso morali slovenski protestanti prav zaradi slovenskih "papežnikov" tovoriti prvih slovenskih knjig, med njimi celo Sveti pismo, v sodih, medtem ko jih je prav naslednji

katoliški škof nemalo sežgal? Ob prvem papeževem obisku v Sloveniji so prav zato nekateri pričakovali nekakšno papeževopravilo...

Prav mučno je že poslušati katerokoli novo pridigo novega nadškofa dr. Rodeta z novimi-starimi zahtevami do nove obubožane družbe in naroda. Pravi balzam je bilo zato ob koncu minulega tedna slediti izjavam torontskega kardinala Ambrožiča, kako beži od strankarske politike.

Zanimivo je, da je gnev uradne Katoliške cerkve v hudi zamudi, zatem ko je večina šolske zakonodaje že šla skozi slovenski parlament (15. marca 1996, kot celo sami navajajo v pastirskem pismu). Koristne bi bilo več pogovorov z družinami, posebej pa med starši in otroki, predno sploh prihaja do težav. Tako bomo prenašali mnogo koristnih tradicij našega naroda in ohranili dobre odnose, tako potrebine za vzgojo mladih osebnosti. Naj se sami spravijo z Bogom in družbo takšni lokalni odlčniki, kot so avstrijski škof Groer ali naši duhovni preučniki, ki niso videli nič slabega, dokler so mlademu fantu plačevali "za spolne storitve". V kakšnem duhu in vzgoji so zrasli ti?

ALFRED ŽELEZNÍK
Boštanj 56

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Vleče le še denar

Mladi in mediji je naslov letošnjih osnovnošolskih parlamentov. Osrednji bo v beli Ljubljani in mladi bo imeli takrat priložnost povedati, kaj si mislijo o televizijskih oddajah, v katerih delijo velike vsote denarja za deljanja, ki bi jih bila zmožna opraviti nekaj minut dresirana opica. Na sto tisoč tolarjev dobijo udeleženci kvizov, če zavrtijo kolo s poskakujajočo žigico ali če švknejo kroglico tako, da pristance v "pravem" zaboljku. Še več: mladenca odide domov z bogato nagrado, če pokaže, pomislite, popek. Televizijski kvizi, kjer je bilo treba pokazati veliko znanja in torej tudi truda, so preteklost. Dandanašnji je dovolj že, če si izzreban, kajti na prvem mestu je prodaja tistega, ki je prispeval nagrado. Ni se torej čudit, če mularija ob razpisu različnih tekmovanj najprej vpraša: "In kaj je za nagrada?" In če ni dovolj razkošna, tudi prijavil ni, pa če se šolniki še tako trudijo prepričati jih, da je znanje najpomembnejše in da je mik v sodelovanju, ne zgolj v dobitvanju. TONI GAŠPERIČ

Izjava o slovenščini

kot učnem jeziku

Prizadevanja za uveljavljanje angleščine kot učnega jezika ob slovenščini pri pouku nekaterih predmetov v osnovni šoli niso nova, so pa vztrajna in kljub številnim strokovnim ugovorom ne pojenjujejo (na primer pouk racunalništva, geografija v 6. in 7. razredu). Oprijemlje se jih celo glas na prednosti in sodobnosti, povahu na, naj bi bila v prid časovne gospodarnosti. Osnovno načelo prenove pouka slovenščine je, da so tudi učitelji drugih predmetnih področij v slovenski šoli odgovorni za jezikovo podobo svojega področja.

Smo torej proti uvajanju tujega jezika kot učnega jezika pri katerem koli predmetu, ne glede na to, odkd také pobude prihajajo. Istočasno ponovno poudarjam, da smo slavnosti proti vsem poskusom zmanjševanja sedaj predvidenega števila ur materinske na kateri koli stopnji. Z vso resnostjo opozarjam, da imajo večje število ur slovenskega jezika v državnih šolah v Zamejstvu kot v Sloveniji, kjer je slovenščina državni jezik, primerjava s položajem državnega jezika v Sloveniji in v državah z velikim številom govorcev, kjer se tudi vse bolj zavedajo nujnosti, da se omili vse večji vpliv angleščine, bi razkrila še večje nesmisle, ki se jim moramo upreti v skladu s svojo poklicno in narodno etiko.

DR. ZOLTAN JAN
Predsednik Slavističnega društva Slovenije

DOLENJSKI LIST vaš četrtkov prijatelj

Z njim smo prihranili nekaj bencina.

In nekaj sekund.

Proton Garant Rally je novo, lahko tekoče olje visoke kakovosti z gradacijo 5W-30. Motorju vašega vozila omogoča lažji zagon, miren tek in prihranek pri gorivu. Proton Garant Rally zmanjšuje trenje v motorju in tako poveča njegove zmogljivosti. Motorna olja Proton so pomagala do naslova državnih prvakov v rallyju tudi vozniku Tomažu Jemcu, vozniku Matjažu Korošaku in njunemu Fordu Escortu Cosworthu.

Motorna olja novih dimenzij.

PETROL

Ker ni podatkov o plačilih, davkarji še enkrat na slepo pošiljajo položnice

Ko sem avgusta dobila položnico za plačilo posočnine, kot so ljudje krajše poimenovali pomoč ljudjem v porušenem Posočju, sem v prvem trenutku pomislila, da bi denar dala kar enemu od nesrečnikov. Tako bi bila vsaj prepričana, da je pomoč zares prišla v prave roke. Potem sem se 15. septembra raje oddočila za plačilo na način, ki ga je od mene zahtevala država, in upala, da si bo lahko z denarjem kdo od prizadetih čimprej pomagal.

A pretekli teden, ko sem na plačilo posočnine že pozabila, sem od metliške izpostave Davčne uprave Republike Slovenije prejela obvestilo, v katerem mi sporočajo, da sem jem 6. oktobra še vedno dolžna posočnino, ter me pozivajo, da dolg poravnam takoj, sicer ga bodo prisilno izterjali. Med vrsicami je zapisano tudi, da obvestilo velja kot informacija, če sem obveznost že poravnala. Zame je bila to predvsem informacija, da je pri evidenci o plačnikih posočnine nekje močno zaškripalo. In imela sem prav.

Vodja metliške davčne izpostave Josip Fabina je pojasnil, da so šla plačila za Posočje neposredno v državni proračun, medtem ko naj bi njim vsak dan iz Republiškega računskega centra pošiljal podatke o plačnikih. Vendar po enem mesecu niso dobili še nikakršnega seznama, medtem ko so metliški dacarji (in zagotovo ne le oni) dobili z vrha načrta, da ljudem pošiljajo izterjave za neplačane račune. Fabina je zagotovil, da so v Ljubljano že trikrat postali zahtevi, naj na tem področju končno naredijo red. A ker ga v Ljubljani očitno ne morejo ali nočejo narediti, so davkarji na slepo začeli pošiljati opomine.

Ob tem se mi poraja vrsta vprašanj. Med drugim, kakšen je red pri razporejanju denarja za Posočje, če ga očitno že pri evidenci plačnikov ni? Se na davčnih izpostavah ne bi mogli upreti zahtevi, da na slepo pošiljajo opomine krajancem in jih potem - nič kriči nič dolžni - slisijo od razjarjenih davkoplacačevalcev, ki so pravočasno poravnali dolg? In, ne nazadnje: mar ni bilo poteti večno nerganja prav zaradi velikih poštinih stroškov?

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
Metlika

ZVERI V TURIZMU

KOČEVJE - V kočevski knjižnici je bilo 30. septembra predavanje o zverih kot turistični zanimivosti. Predavatelja sta v uvodu poučila, da se oddih v naravi, posebno v gozdnem okolju, pričas vse bolj uveljavlja. Omogočata ga naravna ohranjenost gozdov ter številna divjad in zverjad. Tovrstna turistična ponudba je na območju Kočevja premalo razvita, v predavanju pa je bila omenjena možnost, da bi gozdarstvo in gozdarski strokovnjaki s tako dejavnostjo dobili nove naloge in lahko tudi kaj zaslužili. V turistični ponudbi naj bi vključili oznavanje naravnih znamenitosti, tudi zveri (ris, volk, medved) in to upoštevali tudi pri načrtovanih spremembah občinskega prostorskega plana.

V. D.

ŠE O RAZSTAVI OB STOLETNICI

Revozova "polimana" preteklost

Vodstvo Revoza bi moral povesiti glavo in se nad predstavitvijo krepko zamisliti

Nedolgo tega je novomeški Revoz ob stoteletici tovarne Renault pripravil, po obisku sodeč, zanimanja in posnemanja vreden ogled doslej mnogim očem skritega dogajanja med notranjimi stranmi tovarniških zidov, zraven pa je med zidove atrija grmskega gradu pritaknil še pregledno in sila skromno razstavo starejših

avtomobilov. Na eni strani so bili Renaultovi konjički, na drugi pa vozila, ki jih je pretekle dni proizvajal IMV po svoji ali tuji pameti. In prav ta razstava je bila katastrofa. Polno sramu bi moralovodstvo Revoza povesiti glavo in oči globoko v tla in se krepko zamisliti nad takšno predstavitvijo svoje preteklosti.

Nekaj stotisoč avtomobilov je že prišlo s proizvodnimi trakov novomeške tovarne, bili so v različnih izvedbah, predvrgačenih oblik in različno opremljeni in konstruirani. Mnogo znanja in še več dela je bilo vloženega vanje. Očitno so prodali prav vse. Zavesti, da so ti avtomobili ne zgolj odlično tržno blago, temveč tudi dokument razvoja, pameti in dela tovarne, ni imel očitno nihče vgrajene v sebi.

Vse, kar je na septembrsko razstavo Revoz zmogel pripeljati, je bilo namreč nekaj izposojenih avtomobilov, največji del njih sploh ne v občudovanju vrednem stanju, eden je bil kar gasilski, in še kakšen poleg je bil tudi še zvesto v službi vsakodnevnika, ki ga je pošteno zdelal. Da bi bili vsaj lepo napravljeni? Kje pa! Celo s selotejpom je bil poliman eden njih (človeku, ki je Revozu posodil ta avto, bi lahko plačali vsaj njegovo popravilo, kajne?).

Tudi v tem pogledu smo torej lahko Novomeščani razočarani nad Revozom, ki očitno ne zmore ustvariti zbirke svojih današnjih in preteklih izdelkov. Če jih je prej niso zbirali sistematično, potem bi jih lahko vsaj danes od koga od kupili in restavrirali. Po svetu in celo pri nas je precej ljudi, ki imajo v domačih garažah prave zbirke starih in manj starih, toda izredno skrbno urejenih avtomobilov. Vedno sem bil prepričan, da se morajo tudi v kakšnem delu te velike novomeške tovarne skrivati spolirani in sijoči avtomobili in ostali proizvodi, ki sta jih v nekaj desetletnih preteklosti ustvarila IMV in Revoz oz. njuni delavci. Kje pa! Še enkrat več in zopet sem se motil.

Res dvomim, da ob neverjetnem kapitalu, ki ga Revoz ustvarja, ne more bolj spostljivega odnosa do svoje lastne preteklosti pa tudi do preteklosti njegovih ljudi in Novega mesta. Žal je tako, da će nekdo nekaj zmore, to žal še ne pomeni, da se čuti tudi dolžnega in zavezanga to napraviti.

Pa tudi Novo mesto in njegova oblast bi morebiti lahko pomisli, da danes teče čas hitrejš in da je današnji proizvod izpod rok Novomeščanov lahko jutri že za v muzej. Novo mesto - nikar ne mislite, da je edino - takšne muzejske zbirke nima, toda prepričan sem,

ZAHVALA

Pri razvoju dejavnosti ljudske knjižnice Metlika širjenjem knjižnične mreže in odpiranjem izposojevališč so nam v preteklih letih pomagale pri delu in izposoji knjižničnega gradiva. Bojana Matešič iz Metlike in Anka Krstine iz Bereče vasi, ki sta vodili izposojbo na Suhorju, ter Anica Lilič in Mirjam Gosenca, obe z Radovice, ki sta delali v radovškem izposojevališču. Za delo, ki so ga vestno opravljale, skrb za urejenost prostorov in sodelovanje pri organizaciji prireditve za mlade se jim iskreno zahvaljujemo.

ANICA KOPINIČ,
direktorica Ljudske knjižnice
Metlika

Molk je res zlato

LOŠKI POTOKE - To je veljalo pri županskih kandidaturah pred štirimi leti in tako je danes. V javnosti sicer krožijo nekatera imena, a brez uradne osnove. Verjetno se nekaj na tistem plete. Znano je le, da je nekdo, ki očitno želi biti župan, nagovarjal stranke, naj glasujejo za njega. Mogoče je kandidatura samo s podporo občanov predlagana in negotova. Kako so na ta predlog reagirale stranke, pa še ni čisto jasno, saj do sedaj še ni bilo nobene javne razprave, kjer bi voliči lahko kaj slišali in morda celo rekli. Sicer pa je neurodno slišati, da nekateri podpirajo sedanega župana Janeza Novaka, kar je tudi prav, če upoštevamo, da je že v tem mandatu ostalo nedokončanih in obljubljenih projektov toliko, da bi potreboval vsaj še dva mandata za dokončanje.

A. K.

da bi jo skupaj z novomeško industrijo lahko ustvarilo ter tako povsem dostenjno predstavilo tujcem in prihodnjim rodovom razvoju novomeške industrije, ki šteje že precej za mesto in njegove ljudi zelo pomembnih desetletij. Za zgled so jim lahko vsi tisti, ki doma skrbno brijejo prah s svojih ljubih spomnikov.

P.S.: Znano je, da Revozov oče Renault pridno in skrbno hrani izdelke svoje pameti. Revoz te zavesti nima privzgojene. No, in se kdo reče, da se kdaj pa kdaj ne zgodii, da jabolko pada zelo daleč od drevesa. Zgodi se.

TOMAZ LEVIČAR

ŠKOCJANSKA JESEN

ŠKOCJAN - Kulturno in turistično društvo Škocjan priredita v nedeljo, 18. oktobra, ob štirih popoldne srečanje pevcev ljudskih pesmi. Prireditve pod naslovom Škocjanska jesen bo v dvorani gostilne Luzar, nastopilo pa bo 12 skupin pevcev in skupina rogistov.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

ČRNOVELJ - Zavod za izobrazevanje in kulturo (ZIK) organizira med 18. in 24. oktobrom tradicionalno prireditve Teden vseživljenskega učenja. V nedeljo, 18. oktobra, bo ob 19. uri v kulturnem domu premeritev gledališke predstave Vojka Zidarja Črnomeljska kronika - historična retrospektiva, ki jo bo zaigrala gledališka skupina ZIK Črnomelj. V torč, 20. oktobra, bo ob 17. uri v kulturnem domu delavnica moderiranja pouka (sprejemajo prijave), v sredo, 21. oktobra, bosta v zgornji avli kulturnega doma Irena Bohte in Nada Žagar poročali o študijskem obisku na Danskem, ob 18. uri pa bo v knjižnici vpis v bralni klub Knjižni molček.

SREČANJE STAROSTNIKOV V VAVTI VASI

V soboto, 10. oktobra, so se v osnovni šoli Vavta vas zbrali starejši krajani iz krajevne skupnosti Straža, ki so že dopolnili 70 let. Prijetno srečanje je organizirala K.O.R.K Straža pod vodstvom predsednice Marije Zupančič in drugih prireditvenih članov krajevne odbora. Pozdravila sta jih tudi sekretarka O.Z.R.K Novo mesto Barbara Ozimek in ravnatelj šole Maksimiljan Starc. Po kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci vavtovške šole, so poskrbeli tudi za pogostitev krajjanov.

NOTRANJI RADOVNIK SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notraniški radio določa teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Kje po Sloveniji ima Modiana svoje prodajalne? (Nagrada brisača); Iz katere države izvira blagovna znamka Jockey? (Nagrada polo majica.) Odgovore je treba do sobote, 17. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obvešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrjenca z dne 27. septembra sta Tamara Slabe iz Logatca in Pavel Mušič iz Mengša.

NOVINARI V PRECEPU

LJUBLJANA - Vse večja konkurenca med medijskimi hišami postavlja vedno bolj v ospredje medijske pozornosti črno kroniko, zaradi česar so novinarji, ki o njej poročajo, pogosto negotivi, saj so po eni strani dolžni obveščati javnost, po drugi pa spoštovati zasebnost in varstvo osebnih podatkov. Zato sta sindikat novinarjev Slovenije in slovensko društvo novinarjev pripravila okroglo mizo, na kateri so svoja mnenja o številnih odprtih vprašanjih povedali tako novinarji kot predstavniki državnih ustanov: od ministrov za notranje zadeve in pravosodje, ter varuhov človekovih pravic do policije, tožilstva in drugih. In dilem je veliko. A ne zato, ker bi bila zakonodaja zastarela, pač pa zaradi pravnih pravil, ki bodo, upajmo, po tem posvetu deležne konkretnejših rešitev.

250 ORAŽNOVCEV NA PRVEM SREČANJU V KOSTANJEVICI - V soboto, 10. oktobra, so se v Kostanjevici pričeli srečale različne generacije oražnovcev, zdravnikov, ki jim je bilo skupno to, da so si od leta 1925 pa vse do danes v času študija delili isto streho - v Oražnovem domu v Ljubljani. Kraj srečanja ni bil naključen. Dr. Ivan Oražen je bil namreč rojen v Kostanjevici, kjer je živel v težkih razmerah, a postal je doktor vsega zdravilstva, se bogato oženil, ker pa ni imel otrok, je vse premoženje zapustil Medicinski fakulteti, s čimer je omogočil ali olajšal študij okoli 800 mladih medicincem. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjiga o tem mestu, ki sta jo napisala dr. Zvonka Zupančič Slavec in dr. Franjo Štolfa. Prihodnje leto bo minilo 130 let od Oražnovega rojstva, prvo srečanje oražnovcev pa sovpada tudi z 80-letnico Medicinske fakultete. (Foto: T. G.)

SREČANJE STAROSTNIKOV - Krajevna organizacija Rdečega križa Kandija Grm je v petek v telovadnici grmske šole organizirala srečanje starostnikov, ki se ga je udeležilo kar 220 krajjanov, starejših nad 70 let. Najprej jih je pozdravil ravnatelj šole Marjan Špiral, nato predsednica krajevne organizacije Marija Košir, predsednica O.Z.R.K. Anica Bukovec in drugi. Učenci grmske šole so pripravili prijeten kulturni program, za zabavo pa je poskrbel ansambel Plut iz Semiča. Eden najstarejših krajjanov, Franc Adam, je na srečanju zbral podpise, ki jih bo priložil k čestitki Leonu Štuklju ob njegovih 100-letnicah. (Foto: J. Dornič)

MESEC PIVKE NA DOLENJSKEM - Minuli teden je podjetje Pivka predstavilo prodajni program in aktivnosti ob mesecu Pivke na Dolenjskem. Pivka, znana po piščanju in kunčenju mesu ter izdelkih iz tega mesu, ki spadajo med varovalna živila, je te dni izdelke obleklia v novo embalažo in jih bo ta mesec predstavila tudi dolenskim kupcem. V Pivki prodajo na leto 7 ton piščanega mesa in ustvarijo 4 milijarde tolarjev realizacije. Njihov cilj je do leta 2003 postati drugo največje podjetje perutinarske industrije. Kljub nakupu delnic s strani konkurenčne družbe Perutnine Ptuj v višini 38,28 % ostaja Pivkina poslovna politika nespremenjena, dogovori pa bodo stekli v prihodnjih dneh. Na sliki: vodja prodaje Tjaša Rupnik, direktor začasne uprave Primož Plahuta in komercialist Miran Jurak. (Foto: Majda Luzar, EPS)

"RIBIŠKI CAR 1998" RD ČRNOVELJ - RD Črnomelj je letos že šestič zapored priredila družinsko ribiško tekmovanje za naslov Ribiški car na reki Lahinji v samem mestu. Tekmovanja so vsako leto vse bolj obiskana, kar je dokaz, da so dobro organizirana. Letos je tekmovalo 23 ribičev, po legi lepega vremena pa so jih pritegnile še lepe, praktične nagrade, ki jih je prispevala RD Črnomelj. "Ribiški car 1998" je postal Boro Spasojević iz ulovljenim krapom (5,70 kg), prvi oprod za ulovljeno ščuko Ignac Turk in drugi oprod za ulovljeno ščuko Drago Bedič st. Ribiški tovarisi jim iskreno čestitamo. (Stane Lozar, RD Črnomelj)

KMETIJE VESELI PRIDOBITVE - "Največja investicija Mercatorja - Kmetijske zadruge Stična v zadnjih letih je prenovljena samopoštrena trgovina in trgovina s kmetijskim repromaterialom ter nov nov bife v Radovih vasi - na Pluski. To je bila že stara želja krajjanov, ki smo jo zdaj uresili." Milena Vrhovec. Zgradili so tudi nov nadstrešek za skladilščenje ter uresili prostor za odkup živine. Z gradbenimi deli, ki se niso v celoti sključena, so pričeli julija letos. O pomenu pridobitve sta spregovorila tudi predsednik zadruge Črsto Zupančič (na sliki skupaj z Vrhovčevim predstavnikom) in podžupan ivanške občine Jože Košak, odprtve so potpeljali Šentviški slavčki, s plesom pa Šentviški folklorna skupina Vidovo. Sledil je oglj prenovljenih prostorov, trgovci pa so za prve kupce pripravili prijetno presenečenje - žrebanje nagrad za nakup za

Novomeščana med svetovno elito

Na svetovnem kolesarskem prvenstvu Branko Filip 17. v kronometru in Štangelj 28. na cestni dirki - Prvič v konkurenči vseh najboljših profesionalcev na svetu

NOVO MESTO - Pred nastopom Gorazda Štanglja in Branka Filipa na svetovnem kolesarskem prvenstvu profesionalcev na Nizozemskem si v novomeščem klubu niso obetali takega uspeha, kot sta ga dosegla, saj Branko ni posebej treniral vožnje na čas, kjer je osvojil imenitno 17. mesto z le poltretjo minuto zaostanka za svetovnim prvakom Špencem Olanom, razmere na cestni dirki pa suhemu Gorazdu Štanglu niti slučajno niso ustrezale, tako da je njegov prihod na cilj in 28. mesto izjemni uspeh.

Branko Filip je za svoj nastop v kronometru zvezel šele teden dni pred prvenstvom, zato se nanj ni mogel posebej pripraviti. Tudi opreme sprva ni imel prave, a si je obe koleksi na tekmovanljiv vozilu sposodil, tako da je bil opravljen vsaj približno tako kot tekmeči. Svoj nastop v dirki na čas je začel nekoliko zadrljano, saj se je bal tudi spolzke in ovinkaste ceste, v nadaljevanju pa je ves čas stopnjeval tempo in se na koncu uvrstil na izjemno 17. mesto. Izjemnost uspeha 23-letnega Novomeščana potrjuje dejstvo, da nihče med najboljšimi 30-imi ni bil mlajši od njega, pa tudi njegov zaostanek 2 minut in 28 sekund za Olanom je sorazmerno zelo majhen. Manj sreče je imel Filip na nedeljski cestni dirki, na kateri je zaradi številnih padcev in okvar moral odstopiti.

Edini cilj, ki si ga je pred nastopom na peklenko težki cestni dirki na svetovnem kolesarskem prvenstvu zadal Gorazd Štangelj, je bil, da pride na cilj. Pravi, da ni bilo enostavno. Že po treh krogih oziroma po dobrimi urah vožnje se je zanj začelo

nastopi v konkurenči najboljših kolesarjev na svetu. Dež, mraz, blato in zelo močan veter so hitro izplili moči peresno lahku, 62 kg težo.

Branko Filip

Medtem ko so se nakateri najboljši kolesarji na svetu, med njimi tudi letosni kolesarski kralj Marco Pantani, zaradi izbrane proge in razmer na njem nastopu na prvenstvu odpovedali, Gorazd Štangelj ni želel izpustiti prve priložnosti, da

nastopi v konkurenči najboljših kolesarjev na svetu. Dež, mraz, blato in zelo močan veter so hitro izplili moči peresno lahku, 62 kg težo.

* Pred nastopom na dirki na čas je med naša reprezentanta na Nizozemskem kot strela z jasnega udarila vest iz domovine o nenadni smrti klubskoga zdravnika in njegovega velikega prijatelja dr. Mira Balažiča. Oba nastopa na svojem največjem tekmovanju do sedaj sta novomešča kolesarja posvetila njegovemu spominu.

kemu, 181 cm visokemu Gotenčanu, ki je imel ob zadnjem merjenju le 3 odst. maščobnega tkiva, kar bi bilo pri normalnem človeku že smrtno nevarno. Ves čas do konca 265 km dolge preizkušnje si je govoril: "Samo še en krog, potem pa magari odstopim." Povprečna hitrost je naraščala iz kroga v krog, a Gorazd se je kot klošč držal vodilne skupine. Ko se je dirka začela razpletati je nekakaterim manjšim skupinam uspel uiti, a Gorazd je s svojim reprezentančnim tovaršem Martijnom Hvastijom ostal v igri za visoka mesta vse do konca. Oba sta prispevala na cilj sicer precej izmučena, a v prvi večji skupini, ki je za zmagovalcem Švicajem Camenzindom zaostala 14 minut.

Gorazd Štangelj

BLAS OSMI

SEVNICA - Na državnem šahovskem prvenstvu za igralce nad 60. letom je Sevnican Janez Blas v Radovljici med 31 nastopajočimi osvojil 8. mesto. Brežičan Branko Urek pa je bil dvajseti. Za Blasa je to izjemni uspeh, saj je bil pred tekmovanjem po ratingu med vsemi udeleženci na 28. mestu.

TURNIR TOPLIŠKE OBČINE

DOLENJSKE TOPLICE - Čeprav Dolenjske Toplice se vedno spadajo v mesto občino Novo mesto, so tamkajšnji nogometni pripravili turnir za pokal občine Dolenjske Toplice. Pomerila so se moštva šestih zaselkov, v finalu pa je po strešjanju prostih strelrov s 3:2 podhosta premagala Sotesko.

SEVENŠEK IN BOŽIČ

KOČEVJE - Na prvenstvu dolenjsko-štejskeškega šahovskega zveza v Rogaški sta v natačnem zbijanju nastopila tudi tekmovalec kočevskega sodnika. Tekmovanje je šteло tudi za kvalifikacije za državno prvenstvo. Kočevca sta bila uspešna, saj je bil Sevenšek četrti in Božič šesti. (R. M.)

KEGLJAŠKI IZIDI

Kegljači z našega konca so bili konec minulega tedna uspešni. V prvi ligi so Kočevke doma igrale z ekipo Mechano iz Izole 4:4, v drugi ligi pa so Trebnjanke v gosteh premagale Pivko s 6:2, Krčanke pa doma Kortan z enakim izidom. V moški drugi ligi (zahod) so Ribnčani doma s 6:2 premagali Gorico Tekstino, Kočevci pa so z enkim izidom izgubili v gosteh pri Lokomotivi. Na vzhodu je črnomaljski Rudar kar z 8:0 premagal Šoštanj. (N. G.)

NOGOMETNAŠICE PRVIČ ZMAGALE

NOVO MESTO - Tudi nogometnašice novomeščke ekipe Radio Krka so dočakale svojo prvo zmago. V nedeljo so na domaćem igrišču z 2:0 premagale litijsko ekipo Jevnica Pišnjave. Zadetka sta dosegli Metka Škrbec in Suzana Šoštarčič, trener novomeščkih nogometni Franc Zadravec pa je zaradi zmage svojih varovank po 25 letih moral obriti svoje lepe brke.

OBKOLPSKI MARATON

KOSTEL - V soboto, 17. oktobra, bodo Kostelci pripravili tekaško tekmovanje po dolini reke Kolpe. Start teka bo ob 10. uri v Fari, po 22,4 km spusta pa bo cilj v Dolu. Prijaviti pa se bo dobro neposredno pred startom. Dodatna pojasnila daje Stanko Nikolič po telefonu 061-802-175.

Šport iz Kočevja in Ribnice

ROMAN KEJŽAR ZMAGAL V RIBNICI

Prizadervni člani Triatlon kluba Ribnica so ob občinskem prazniku pripravili prvi ribniki tek. Nastopilo je 53 tekmovalev iz 13 klubov, ki so bili razdeljeni v osem skupin.

Roman Kejžar in Romeo Živko sta položivo proge tekla skupaj, nakar je Kejžar pospel in sam pritekel na cilj. V skupini do 50. leta je zmagal Matija Ozanič (TSD Kostel), na drugo mesto pa se je uvrstil Darko Rovanšek iz MTK Travna Gora. V močni konkurenči med veterani se je vnovič izkazal Franc Kocijančič (Kočevje). Med Ribnčani je zmagal Alojz Mohar nad Lojetom Strletom (oba Travna Gora), tretji pa je bil Rafael Plut (Ribnica). Med ženskami sta v svojih kategorijah zmagali Irena Petkovsek iz Logatca in Nevenka Kotar iz Trbovelj. (M. G.)

• RIBNICA - V 2. kolu druge lige so rokometaši Grče premagali Ajdovščino z 3:12.

• KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so presenetili s slabo igro in zato zasluzeno izgubili proti Cerknici (61:75).

• KOČEVJE - Športnega društva Sokol Kočevje je pripravilo drugi turnir v badmintonu. Načrti sta 25 igralcev. Med posamezniki je zmagal Denis Šalehar, pred Robertom Klančarjem in Janezom Smolo. V igri dvojic sta zmagala Robi Klančar in Frenk Alič iz Ribnice.

• KOČEVJE - Na igrišču za tenis v Gaju so loparje vihteli igrači državnega zborna in uslužbeni občinske uprave Kočevje. Zmagali so poslanici.

• RIBNICA - V mladinski državnih reprezentanci v rugbyju, ki je v Ljubljani premagala Madžarsko s 26:10, je nastopilo osem ig-

M. GLAVONJIĆ

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Pokal Radivoja Korača, skupina M, 1. kolo - POMPEI RIM: KRKA 102:75 (52:42). Ostali izidi: Hapoel Galil Elyon - Lovčen Cetinje 97:90; levcica: 1. Rim 2, 2. Hapoel 2, 3. Lovčen Cetinje 1, 4. Krka Novo mesto 1.

Liga Kolinska, 7. kolo - KRKA: ZM LUMAR MARIBOR 84:65 (45:33); KRKA: Jevtović 4, Petrov 15, Smodiš 24, Grum 2, Meluš 6, Ščekić 7, Nakić 26. LESTVICA: 1. Union Olimpija 14, 2. Pivovarna Laško 13, 3. Krka 13, 4. Savinjski Hopsi 13, 5. Loka Kava 10 itd.

1. BSKL, 3. kolo - KRŠKO: GD HRASTNIK 84:50 (42:25); KRŠKO: Mesič 3, Puntar 14, Ogorčec 11, Božič 7, Zlatarski 10, Rozman 13, Boh 7, Avsenik 17, Hočevar 2. LESTVICA: 1. Rogla Atlas 6, 3. Krško 5 itd. V soboto bodo Krčani igrali v gosteh z Radensko.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 1. kolo - TPV NOVO MESTO: MARSEL PTUJ 3:1 (9, -7, 11, 3). V drugem kolu bo TPV igral v gosteh z ZM Ljutomerom.

1. DOL, moški, 1. kolo - BLED: KRKA 3:0 (9, 6, 6); ŽUŽEMBERK: FUŽINAR 0:3 (-3, -5). V drugem kolu bo Krka v soboto, 17. oktobra, igrala v gosteh z mariborskim Stavbarjem IGM, Žužemberk pa prav tako v gosteh

s kanalskim Salontom Anhovim. 2. DOL, moški, 1. kolo - KOČEVJE: LJUTOMER 2:3 (-7, -16, 6, 10, -10). V 2. kolu bo Kočevje igralo v gosteh z Brezovico. 3. DOL, zahod, ženske, 1. kolo - KOČEVJE: BRESTANICA 3:0, PARTIZAN ŠKOFJA LOKA: TPV NOVO MESTO II 3:0, LESTVICA: 1. Kočevje 2, 8. TPV 0, 10. Brastanica 0. V 2. kolu bodo Novomeščanke igrale doma z Bledom II, Brestaničanke s Piranom in Kočevke v gosteh s Kamniškami.

3. DOL, zahod, moški, 1. kolo - PNEUMA CENTER MOKRONOG: BOHINJ 3:0; LESTVICA: 1. Pneuma center Mokronog 2. V 2. kolu bodo Mokronožani igrali v gosteh s Termom Lubniki.

ROKOMET

1. SRL, moški, 4. kolo - CELJE PIVOVARNA LAŠKO: AFP DOBOVA 32:26 (18:12); srečanje Gorenje: Krško in Prevent: Trebnje sta bili odigrani senci. 1. Celje P. Laško 8, 2. Radeče 6, 3. Gorenje 5, 4. Prevent 5, 5. Trebnje 4... 7. Dobova 3, 11. Krško.

NOGOMET

2. SNL, 9. kolo - TABOR SEŽANA: ELAN 2:0; LESTVICA: 1. Dravograd 23.2. Tabor Sežana 22.3. Pohorje Ruše 22.4. Drava Ptuj 15.5. Gor. Opekarne 15.6. Elan Novo mesto 14.7. Zagorje 14.8. Nafta Lendava 13. itd.

Motokrosisti zdaj doma

Državno prvenstvo končano- Uspeh Dolenjcov in Posavcev - V soboto in nedeljo v Prilipah

Na zadnji dirki letosnjega državnega prvenstva v motokrosu v Radielu pri Mariboru je Novomeščan Matej Žvan (Fun sport Krško), le še

* 17. oktobra bo v Prilipah pri Brežicah prva dirka v stadionskem motokrosu in dan kasneje še mednarodna dirka v klasičnem motokrosu, medtem ko bosta odpovedani tekmici v Stranski vasi pri Semiču šele v začetku novembra.

Izidi dirke v Radielu: 80 cm - 1. Žvan (Fun sport Krško), 3. Može (Mel Novo mesto)... 8. Germšek (Fun sport)... 10. Šperhar (NIN Semič), 12. Natalija Konda (Komenda); 125 cm - 6. Mežnar (Mel Novo mesto), 9. Jazbar (AMD Brežice) itd.; 250 cm - 2. Čuden (AMD Brežice). Končni vrstni red za državno prvenstvo: 80 cm - 1. Žvan 370.3. Može 300, 6. Šperhar (NIN Semič), 16. Konda; 125 cm - 1. Jelen 361, 4. Mežnar 223; 250 cm - 1. Kragelj 317, 2. Čuden 214, Pavkovič 180...

VARNOSTNIKI BODO STRELJALI ZARES

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 15. oktobra, se bodo uslužbeni dvajsetih varnostnih služb iz vse Slovenije v novomeški vojašnici v Bršljinu pomerili v praktičnem streljanju. Svoje orožje bodo na trebu postajali merili v človeške silhete, ki bodo predstavljale napadalce, kakršnimi bi se lahko srečali pri svojem delu.

NA MATAJUR

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto,

15. oktobra, pripravilo izlet na 1642 m visoki Matajur. Odhod avtobusa bo ob 5. uri s parkirišča nasproti novo meške avtobusne postaje. Izlet bo vodila vodnika Mateja Vidmar in Marko Rems, prijavite pa se lahko po telefonu 0609 652 426 (Marko) ali 22 181 (Tone).

GREGORC PREMOČAN

NOVO MESTO - V finalu teniškega masters turnirja v starostni skupini do 14. leta se je v Kopru med 12 najboljšimi slovenskimi tenisarji Novomeščan Tadej Pucelj prebil v finale, kjer je bil Ljubljanač Luka Gregorc zanj premčan nasprotnik. Pucelj je dvoboju izgubil s 4:6 in 4:6. Na masters turnirju za igralce do 12. leta je Novomeščan Igor Ban prav tako izgubil šele v finalu.

DŠI JESEN

NOVO MESTO - Novomeščka agencija za šport je razpisala tudi jesenski del tekmovanj za DŠI-namizni tenis do 20. oktobra, badminton 31. oktobra, odbojkA, pikardo in streljanje do 3. novembra, keglejanje 7. novembra, šah 10. novembra in košarka 11. novembra. Več posameznih tekmovanjih lahko zveste od Mirana Jermana po telefonu 322-267.

ZLATA TOČKA - Nogometni Novomeščani Elana so si hitro opomogli po hudemu porazu z Dravogradom, tako da so prejšnjo nedeljo proti tedaj vodilnemu Pohorju na domaćem igrišču zaigrali spet, kot znajo, in osvojili točko. Obe moštvi sta igrali odprt, zato so tudi gledalci prišli na svoj račun, saj so videli dva lepa gola in eno najboljših nogometnih predstav na novomeškem štadionu zadnjih let. Novomeščani so imeli v 92. minutu lepo priložnost za zmago, ko se je kapetan Janez Gruden (na sliki med samo-stojnim prodorom) sam znašel pred gostujočim vratarjem, ki ga je tik pred vrat zaustavil z grobim prekrškom, a sodnik ni dosodil enajstmetrovke. Na tekma v gosteh gre Novomeščanom slabše, saj so tekmo z drugovršenim Taborom v zadnjem kolu izgubili z 0:2. (Foto: I. V.)

DIREKTOR TEM ČATEŽ DRAŽI "ODPISANE" DELAVCE

Nočeta biti novodobna tlačana

"Vse je spravil ob regres, delno pa verjetno tudi ob odpravnine. Tri delavke je imel v sejni sobi od 8. do 15. ure in jimi ni dal malice, kot na kakšnem sodišču! Res sva prizadeva nad takim odnosom in izsiljevanjem direktorja Andreja Bajuka, ki mu gre predvsem za to, da delavci ne bi dobili tistega, kar jim pripada. Upava, da to ni čisto njegovo maslo, ampak kakšnih svetovalcev," sta ogorčeno in prizadeto prijedovala 62-letni Mihail Anžlovar in 56-letni Stanislav Grm, bivša delavec Tovarne elektromateriala TEM Čatež, d.d.

Oba sta doma v okolici Gabrovke: Grm iz Tlake, Anžlovar pa iz Brezij pri Kumpolju, in sta trdno odločena, da ne bosta novodobna tlačana, ampak se bosta do konca borila za svojo pravico in s področja Svobodnih sindikatov. Anžlovar in Grm sta bila namreč med 12 starejšimi delavkami in delavci, ki jih je septembra 1996 TEM Čatež opredelil kot trajni presežek, edina, ki sta se te dni uprla podpisu "dogovora" s TEM, katerega je direktor Bajuk zapisal, da "delavec umakne in se odpove tožbi, ki je v teku, in da po tem datumu nima več nobenih zahtevkov do družbe in da bo družba povečan obseg dela opravila z notranjo racionalizacijo in reorganizacijo ter umaknila potrebo po navedenem delu oziroma delavcu."

Kaj je v ozadju tega dogovora in kaj je pripeljalo do sporja, ki se vse bolj zaostruje? Delavcem, ki jih je TEM leta 1996 opredelil kot trajne presežke, s sklepom (podpisal ga je direktor Bajuk) pripada tudi odpravnina v višini najmanj polovice delavčeve povprečne plače v zadnjih treh mesecih za vsako delo dela pri delodajalcu. Delavce so uvrstili med trajne presežke "zadoli nujnih operativnih razlogov ekonomsko narave" in to obrazložili s tem, da družba pač ne dosega planiranega obsega naročil, in sicer "na tujem trgu zaradi neustrezne politike tečaja tolarja, na domačem trgu pa zaradi nelikvidnosti in nesolventnosti kupcev, ki posledenega obsega naročil niso sposobni plačati". V takšnem položaju podjetja, Anžlovar in Grm, podobno kot njuni sodelavci, ki so jih že junija 1996 uvrstili na listo oz. predlog za predčasno

upokojitev, niso hoteli odzirati kruha mlajšim sodelavcem in so se bolj ali manj spriznili s takšno odločitvijo. Podpisali so tudi sporazum s svojim podjetjem, da jim zaradi težav pri zagotavljanju sredstev za enkratno izplačilo odpravnine, to izplača v treh obrokih. TEM je polovico odprav-

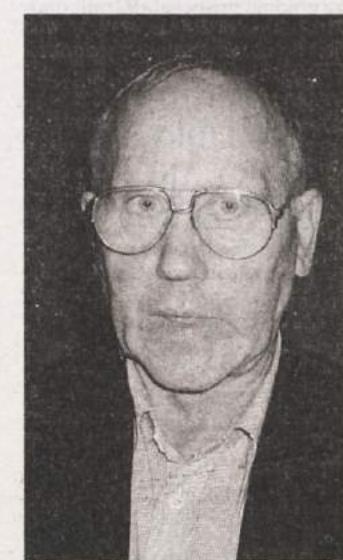
sedah Mikliča gre za skrajno žaljiv odnos do ljudi. "Nobeden ne more prisiliti, da mora delavec nazaj v firmo, ki ga je vrgla ven," meni Miklič in dodaja, da je sporno ravnanje državnih uradnikov v Uradu za delo v Litiji, ki ne bi smelo popustiti pred pritiskom podjetja TEM, da je zavod za zaposlovanje dal nalog oz. potrebo po delu. To je postal vzvod pritiska na Anžlovarja in Grma. Po Mikličevih besedah se je skušal pogovoriti z direktorjem Bajukom, a kateri kaže neuspešno; v vodstvu TEM pa naj bi bili še bolj živčni, ker biši direktor TEM Jože Bregar, ki so ga v letu 1996 na hitro odslovili, po govoricah v bajno, za javnosti neznano visoko odpravnino, ni izplačal milijon tolarjev za inovacije, zdaj pa bo tožba z obrestmi vred stala TEM že kar 4 milijone tolarjev!

Anžlovar je bil v TEM vodja vratarske službe, Grm pa je delal na različnih delovnih mestih v proizvodnji. Bil je tudi sindikalni zaupnik. Oba sta prinesla direktorju Bajuku, ki ju je te dni vztrajno vabil in po malem tudi grozil, da će drugega ne, bosta pa vsaj pometavalo, tudi zdravniško spričevalo o zmanjšani delovni zmožnosti zavoljo skrhanega zdravja oz. invalidnosti. "Marsikanske krivice

sem že videl in doživel, česa taka pa še ne. Očitno delavec danes ni nič vreden, ti novodobni kapitalisti pri nas nenavadno radi grozijo s knjižicami, kot da so pozabili, kje so bili včeraj in kaj se morda lahko pripeti tudi njim," pravi Anžlovar. Grm pa dodaja, da je razmišljal celo o gladovnem strajku, če bi ga prisilil, da bi se moral vrniti v podjetje, kjer bi ga vodilni ponizevali in šikanirali.

Direktor Andrej Bajuk je odločno zanikal, da bi grozil delavcem, ki jih poklical na pogovor, ker pa se je želel pogovoriti z vsakim posamično (po približno pol ure), saj so kot posamezniki tudi vložili tožbo zaradi neizplačenega regresa, tako so mu naposled svetovali pravniki. "Povprašajte, če se sploh v kakšnem trebanjskem podjetju delavci prejeli podpravnine tako, kot jih bo pri nas ta dvanaesterica. Zahteva, da bi poleg polne odpravnine dobili še regres za dopust le za 15 dni dela v letu 1997, to je pa že preveč, če vemo, da smo ga redno zaposlenim lahko izplačali šele v decembru tega leta! Popreg sem preveril, da takšno stališče podpira velika večina zaposlenih v TEM. Delavce smo povabili, naj se zglašajo v podjetju, ker imamo spet dosti dela, saj se je v zadnjih dveh letih povečal samo finančno obseg poslovanja za okrog 30 odstotkov. O vlogi sindikata pa bi rekel, da je nastopal le z grožnjami vseh vrst. Njegovo ravnanje ni bilo korektno, ker je obveščal le enega izmed 12 delavcev. Skratka posrednikov je bilo veliko, svoje vloge pa niso dobro odigrali. S sekretarjem Mikličem sva se dogovarjala tudi o 'mehkejši varianti', potem pa so vse zapletli, je med drugim povedal direktor TEM Andrej Bajuk.

PAVEL PERC

Mihail Anžlovar

nine delavcem po tem sporazumu izplačal do konca lanskega leta, drugo polovico pa bi moral do konca leta 1998.

Ko so delavci terjali še izplačilo regresa za letni dopust (gre za 102.000 tolarjev za leto 1997), vodstvo TEM pa o tem ni hotelo niti slišati, so se obrnili po pomoč na območno Zvezdo svobodnih sindikatov (ZSSS) v Novem mestu; tedaj pa so se stvari začele zapletati. Vseh 12 prikrajšanih delavcev je vložilo tožbo pri novomeškem oddelku delovnega in socialnega sodišča. Po teh "pozdravih" iz dolenske metropole je očitno krenil direktor TEM Bajuk v protiofenzivo. Kot nam je povedal sekretar ZSSS Novo mesto Jože Miklič, so se jih delavci pritožili, da direktor pritisca na njih, naj se odpovedo tožbi za regres, in jih grozi, da jih bo sicer poklical nazaj v podjetje na slabše plačana delovna mesta. Po be-

Stanislav Grm

MODNI KOTIČEK

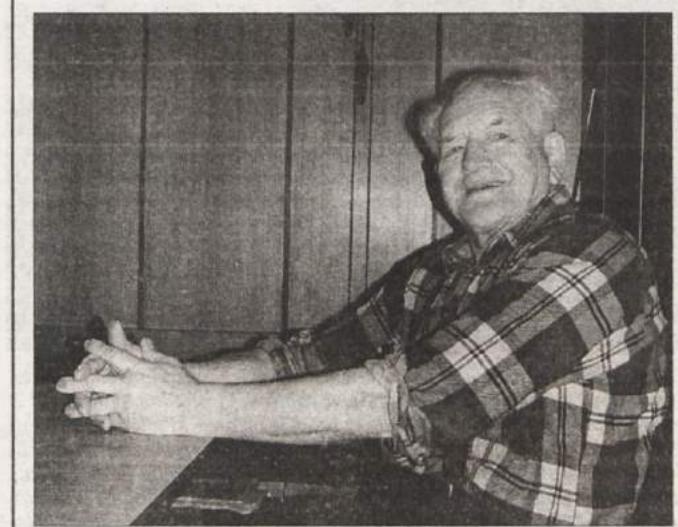
Trendovsko licenje

Prihajajoči jesen in zimo so modne smernice kot pričeskah v slogu: svobodno za vse. Vsak ženski obraz je zgodba zase, le poznati jo je potrebno. Najnovejše smernice oblikujejo same, z barvami iz preprostih in lepih kozmetičnih proizvodov, ki jih ponujajo priznane kozmetične hiše po svetu: Lancome, Estee Lauder, Christian Dior, Elizabeth Arden, L'oreal, Chanel, Helena Rubinstein. Odvisno od potreb, navadno zapravljenosti.

V ospredje ponovno vstopajo polne in veličastne barve. Senčila se ujemajo in dopolnjujejo z bogatimi in razkošnimi tkaninami, z barvami karmina, fuksije in škrlnata. Prisotni so rdečerjavni in vznemirljivo bleščeci rožnati toni. K razkošnosti barv pripomorejo tudi kovinskozlati poudarki, ki spominjajo na staro, rahlo potemneno zlato. Končni rezultat je močan in drzen izgled, ki dopolnjuje jesensko garderobo. Osnova vsega pa so močno poudarjene ustnice v rožnatih odtenkih. Povsod je lahko prisotno svetlikanje. Pigment kože prihaja v vseh odtenkih glede na vašo barvo kože. Dovoljene so domišljije kombinacije: rdeče na oceli, vijolično na ustnicah, roza na lícicah, zeleno na nohtih. Prisotne so tudi pastelne barve in črni toni.

Tudi nohti postajajo pomembni del zgodbe, saj prevzemajo odgovornost kot barvno usklajeni dodatek k popolnemu načinu. Tokrat v vseh možnih barvah sodelujejo pri uravnoteženju barvne palete neke osebe. Barvno ujemanje z oblačili zahteva več kot le paleto rjavih in rdečkastih tonov. Tu so različni odtenki modre barve, od svetle, sinje do tintne in mornarske. Zeleni, rumeni, oranžni, škrlnata, vijolična, roza se v svoji čistosti dopolnjujejo s svojimi perlastimi različicami in z zlatom, srebrno ter črno. Modno licenje je podobno zabavanju in eksperimentirjanju z barvnimi kolekcijami licil za oči, ustnice in licica. Privočite si to razkošje!

JERCA LEGAN

NAŠE KORENINE

Ni več mlinov ne povodnji

Radulja se vali mimo, vsa nabrekla od jesenskih voda. Grozeča se mi zdi, ko jo takole gledam: rjava, globoka in nepredvidljiva. Se vedno sem pod vtišom radijskih novic, ki v vseh koncev Slovenije, zlasti iz Posočja, Gorenjske, Štajerske, pa tudi iz gornjega toka reke Krke, poročajo o vodah, ki so prestopile brez vode, povzročile veliko škodo. Tudi od Šentjerneja sem je Krka že narasla in Drama že postaja vredna svojega imena. Pa me domačin Janez Hočevar iz Škocjanja kmalu pomiri. In pozneje, ko sediva na suhem v zavetju njegove tople kuhih, mi pripoveduje: "Pred drugo svetovno vojno in še nekaj desetletij po njej je Radulja skoraj vsako pomlad in jesen poplavljala travnike in polja ob strugi in vdrala v bližnje hiše, tudi takoj v Škocjanu. Prav tako je bila ta hiša, v kateri je bila prej usnjarna, pogosto poplavljena. Takrat je bilo samo v spodnjem delu Radulje in na dolskem potoku kar dvanajst mlinov in ob vsakem je bil jez, ki je zadreževal vodo."

Janez, ki je doživel več kot osemdeset pomlad, bi že moral vedeti. Kot večina teh voda prihaja tudi on iz gornjega konca doline. Rodil se je v Dolnjih Dolah. Pri Kupinovih se je po domače reklo pri hiši, kamor se je k Janezovi materi Mariji prizadel njegov oče Franc. Že rodove nazaj je bila pri hiši gostilna in tudi Janez je moral postreči gostom, čim mu je nos segel čez šank. Ker so imeli šest otrok, je bilo razumljivo, da doma ne bo kruha za vse, zato se je Janezek že takoj po osnovni šoli odločil, da bo šel v uk k enemu od številnih rokodelcev v Škocjanu. Rad bi bil krojač, a usoda je nanesla, da je bilo učno mesto prej prosto pri čevljarju. Tako se je fant pri mojstru Gorencu seznanil z usnjem, čevljarsko dreto in kopiti in jim ostal zvest vse življenje. Vajenci so bili tiste čase še nekakšni hlapčiči pri hiši in so moralni prijeti za vsako delo, od kmečkega do gospodinjskega, uk pa je moral počakati. Tudi pri Gorencu je bilo tako. Vsek teden je šel gospodar v Novo mesto nakupovat sveže usnje in druge potrebsčine za obrt in takrat je moral biti Janez že zgodaj pokonci, da je nakril živino in pripravil konja in voz za na pot. Pravi praznik pa je bil, kadar je lahko tudi fant sedel poleg čevljarja na voz in se srečal s pisanim življenjem v mestu.

Vajenska doba pa se je le izteklja in Janez je postal pomočnik pri mojstru Dominiku Kovaču. Pomočniki so bili ponosni na svoj stan, saj so redno dobivali plačo in so hodili na kosiško v gostilno, kjer so moževali. Tisti čas je bil Škocjan živahen kraj. Petintridesetega leta je Janez zapustil Dole in se za stalno naselil v njem. Videl je njegove zlate čase. To je bil kraj številnih obrtnikov in rokodelcev, trgovcev in gostilničarjev. Od blizu in daleč so se zgrinjali ljudje sem na sejme in proščenja in marsikatero blago je tu menjalo lastnika. Samostojna občina je bil takrat škocjan,

Le nekaj se je dokončno spremenilo: nič več ni tistih romantičnih mlinov, ki so z velikimi kolesi in slikovitim jezovim dajali dolini svojevrsten čar. Ostal je le Ferkoljev, prej Strgarjev mlin. Pa tudi tega ne poganja več voda. Ker pa so jezovi zginili, tudi ni več povodnji, ki so bile včasih za to dolino huda nadloga. Zato Janez zdaj brez skrbi zarezuje vodovje, ki se mimo njegove hiše vali Krki v objem: ne more mu odnesti doma, ki sta si ga ženo Frančiško ustvarila, niti sina Janeza in vnučinke Jane je v njem ne.

TONE JAKŠE

NJEGOV SVET TIŠINE - Polde Benčina in svoji delavnici. (Foto: A. K.)

POTOŠKE KORENINE

Tik takanja svojih ur ne sliši

Polde Benčina iz Travnika v Loškem Potoku je bil rojen 1919. Kmalu se bo končalo osmo desetletje njegovega življenja. Doktor, ki so mu prizadel v življenju, pa je vsaj za dve življenji. Kljub tegobam in krivicam, ki jih je doživjal, pa jih danes pri skoraj vsem desetletih še malo ne kaže. Dan za danem dela v svoji mizarski delavnici in ustvarja prav umetnine, ki jim daje naokrog ni para. Že pred drugo vojno je postal pasilec in je danes gotovo najstarejši član PGH Hrib. Njegova kalparija pa se dejansko začela leta 1941. V vojaški sukni je prve načade doživel v Beogradu. Eksplozije so prizadele njegov sluh, ki je leti slabšal, in danes živi v popolni tišini. Razpad Jugoslavije je dočakal na Palahi in od tam dolzel peš proti domu. Po nekaj mesecih je prisel domov kar v vojaški uniformi. 1942. leta je šel partizane in bil še tisto leto ujet, poslan v Italijo, kjer je do razpada Italije zamenjal pet taborišč. Od tam se je spet peš vračal domov, kjer pa so ga ujeli Nemci in dvledli v taborišče Dachau. Konec vojne je dočakal v taborišču Ottobrun.

Polde nerad govori o teh grozobah. Še pri osemdesetih pravi, da rad napisal knjigo, a nekako nima korajče. V Dachau je našel devilne Potočane. Mnogi so za dnevnost ostali tam, sam pa se je edežno prebil v Slovenijo, kjer ga je nova oblast spet zaprla, pozneje pa vtaknila v vojaško sukno. Je srečo to ni dolgo trajalo in se še istega leta vrnil domov. Kot izučenega mizara so ga poslili pri obnovi požgane vasi

Za zajtrk raje svež sok in sadje

Prisluhnimo telesu in spremimo prehranjevalne navade, ki obremenjujejo telo

Človekova sposobnost predelave zaužite hrane je povezana z učinkovitim delovanjem treh rednih dnevnih naravnih ciklov: hrano vsak dan vnašamo v telo, nekaj je vskršamo in izkoristimo, nekaj pa je izločimo.

Med spanjem, ko naše telo ne počne nič napornješega, asimilira, kar si je prisvojilo podnevi. Če jemo pozno zvečer, se naslednje jutro slabu počutimo. Cikel asimilacije, ki steeče brž, ko hrana zapusti želodec, je oviran. Naše telo si želi jesti zgodaj zvečer, tako da minejo najmanj tri ure, preden ležemo k počitku, in je hrana že zapustila želodec, tako da se lahko pravcočasno začne asimilacija.

V jutranji fazi čiščenja ali izločanja se naš organizem čisti preko blata, urina, suhih in grenačkih ust, obloženega jezikja, potenza... Organizem tedaj nameni vso svojo moč za izločanje odvečnih in škodljivih presnovnih ostankov iz organizma. Vsaka jutraj in določne zaužita težja hrana moti čiščenje, saj nam jemlje precej vitalne moči za prebavo. Zjutraj bi morali jesti 2 do 4 ure po jutranjem vstajanju. Najbolje je, da na prvi obrok počakamo do prave

lakote, nato pa spijemo 2 do 3 dečilice sveže narejenega zelenjavnega ali sadnega soka ali pojemo sveže sadje. V enem obroku jejmo le eno vrsto sadja. Za prebavo takega zajtrka porabimo najmanj energije, v sadju nakopičeni sladkorji pa nam dajejo največ energije.

Naš običajni zajtrk (bel kruh, siri, klobase, jajca, marmelada, surovo maslo...) je popolnoma narobe sestavljen, saj telo potrebuje ure, da ga lahko prebavi. Ne drži, da nam močan in težko prebavljiv zajtrk da energijo. Če pa za zajtrk pojemo sadje ali spijemo svež sok, lahko kasneje pojemo, kolikor želimo ali zmorem. Toda poslušati moramo svoje telo in prenehajmo jesti, ko smo siti. Če zjutraj in dopoldne uživamo samo sadje in sokove, si zagotovimo neverjetne energetske zaloge za cel dan, saj ta hrana za prebavo skoraj ne potrebuje energije. Pomembno pa je, da sadje dobре preživečimo.

Na lahkem zajtrku temelji lahak delovni dan. Da nam kalorično bogat jutranji sendvič s kavo in mlekom da potrebno fizično in psihično moč, je utvara. Preden prebavimo težak in neprimeren zalogaj, bo minilo vsaj 8 do 12 ur.

Zivljene je navada. Navada pa je železna srajca. Če hočemo spremniti naše prehranjevalne navade, lahko to storimo postopno ali čez noč. Za začetek se navajamo na poznejše obroke zjutraj in na zgodnejše večerje. Vsak dan premaknimo obrok za 5 minut. V dveh ali treh mesecih bomo v bioškem ritmu. Sicer pa ne bo

nič narobe, pravzaprav bo celo zelo koristno, če že jutri ukinete običajni zajtrk in vpeljete novega. Pri tem boste potrebovali pomoč knjige ali izkušenega terapevta.

ANICA JENEZIČ - MIKEC

DERBI SEVNIŠKIM ROKOMETĀŠEM

SEVNICA - V posavsko-zasavskem derbiju 1.B lige so sevniški rokometari v zagrizenem boju z RK Rudar Trbovlje priborili zmago z izidom 28:26 (12:14). Slabo luč na sicer korektno srečanje so vrgli trboveljski navijači, ki so v 44. minutu na vsaki načini hoteli obračunati s sevniškimi privrženci. Za Sevnicanje je dosegel Šeeki 8, Rupret in Sirk pa po 5 zadetkov. V soboto so sevniški kadeti na svojem prvenstvenem srečanju premagali vrstnike AFP Dobova po boljši igri v drugem polčasu s 25:19 (9:10). Za domačine je zadel Brečko kar 11-krat, Robida pa je dosegel 8 zadetkov.

PRVA MRLIŠKA VEŽICA

Pri pokopališču na Vidmu v Dobrepolju gradijo mrlisko vežico, ki bo prva v Dobrepolju, saj morajo zdaj pokojniki ležati kar na svojih domovih. Vežica bo dokončana letos, gradi jo Gramiz Kočevje, njen gradnja bo veljala 32 milijonov tolarjev, skupaj z ureditvijo okolice, ki bo prišla na vrsto v prihodnjem letu, pa 51 milijonov tolarjev.

ZMAGA DOMAČINA

DOLENJA VAS - Balinarji iz Dolenje vasi so pripravili tekmovanje v natančnem zbijanju, na katerem je med 11 tekmovalci iz dolenjskih balinarskih klubov zmagal domačin D. Pangerčič, drugi je bil S. Tomšič iz Krškega in tretji domačin D. Šukunda. (R. M.)

KINO ABONMA

IVANČNA GORICA - Konec septembra so v ivanškem kulturnem domu začeli z rednimi predstavami, ki so na sporednu ob sobotah, včasih tudi ob petkih. Program je pester. Razpisujejo kino abonma (najmanj deset vstopnic). Vstopnina za odrasle je 500, za učence in študente 400, za abonente pa 350 tolarjev.

Drobne iz Litije

IVAN BIZJAK V LITIJI - Na povabilo občine je Litija prvič obiskal varuh človekovih pravic Ivan Bizjak s sodelavci. Srečal se je z vodstvom občine, upravne enote, geodetske uprave in centra za socialno delo. Obiskal je lokalno radijsko postajo Geoss, kjer je odgovarjal na vprašanja poslušalcev, si ogledal litijsko policijsko postajo, poslansko pisarno litijskega državnega poslanca Francija Rokavec in dom starejših občanov v Črnom potoku. Svoj obisk je zaključil na gradu Bogensperk z novinarsko konferenco.

KRVODAJALSKA AKCIJA USPELA - Zadnje dni septembra je bila v litiskem zdravstvenem domu redna jesenska krvodajalska akcija. Udeležilo se je preko 400 krvodajalcev, med njimi 29 prvič.

PESNIŠKA ZBIRKA JOŽETA SEVLJAKA - "Jaz pa prosim za košček modrine" je naslov zbirke otroških pesmi pesnika in pisatelja domačina Jožeta Sevljaka. Učencem vseh litijskih osnovnih šol je bila prejšnji teden predstavljena v litiskem kulturnem domu. Jože Sevljak je izdal že tri samostojne pesniške zbirke za odrasle: Razklani prag, Jalova setev in Rožnata kepa, ter roman Zeleni kres. Otoške pesmi so predstavili mladi recitatorji in pevci pod vodstvom mentoric Mili Rogelj in Judite Juvančič, posebno doživetje pa je bil nastop glasbene družine Rada Černeta. Ob tej priložnosti so v avli Kulturnega doma Litija odprli likovno razstavo radijskega in televizijskega napovedovalca Bogdana Baroviča.

K. ŠUSTERŠIČ

IZLET NA GORENJSKO

Društvo upokojencev dolenjskih in belokranjskih občin, ki je bilo ustanovljeno pri ministrstvu za obrambo, je 16. septembra za vse člane organiziralo ekskurzijo na Gorenjsko. Ogledali so si vojašnico na Bohinjski Beli, predstavili so jim opremo specialne enote, gorniško usposabljanje in plezanje v steni, ogledali so si vadbeni prostor na Pokljuki in stalno slikarsko razstavo. Sponzorjem, slati MORS, se najlepše zahvaljujejo, da so njihovim upokojenim delavcem omogočili spoznavanje enot in pogovorje dela v Slovenski vojski.

TEKMOVANJE V KRIŽIH - Gasilsko društvo Križi pri Žužemberku je bilo gostitelj tradicionalnega pionirskega in mladinskega tekmovanja mladih suhokranjskih gasilcev. Sodelovalo je več kot petnajst ekip iz sedmih gasilskih društev sektorja Žužemberk. Mladi gasilci in gasilke so pokazali solidno znanje. Pokale najboljšim ekipam je podelil sektorski poveljnik Franc Škuča, ki je tudi vodil tekmovanje. S potekom tekmovanja in nastopom je bil zadovoljen tudi Tine Filip, poveljnik GZ Novo mesto. Rezultati: pionirji: 1. Ajdovec, 2. Reber, 3. Žužemberk; pionirke: 1. Križi, 2. Šmihel, 3. Žužemberk; mladinci: 1. Križi, 2. Hinje, 3. Šmihel; mladinke: 1. Šmihel, 2. Dvor, 3. Ajdovec. (Foto: S. Mirtič)

OB 50-LETNICI DOLENJSKIH PEKARN NA OBISKU ŠE ZADNJA SKUPINA ŠOLARJEV - Dolenjske Pekarne so začele ob lanskem tednu otroka z otroško pekarsko delavnico, v kateri se je ob strokovnem vodstvu Štefana Radakoviča in Vére Splichal skozi vse leto zvrstilo okoli 8.000 otrok iz vrtcev in osnovnih šol, ki so tako spoznali cel postopek nastanka osnovnega živila in pogoje dela pekov. V četrtek, 8. oktobra, je Dolenjske Pekarne obiskala še zadnja skupina šolarjev osmošolcev iz Šentjerneja, ta obisk pa sovpadala tudi z začetkom praznovanja 50-letnice Pekar. (Foto: T. Gazvoda)

OGROMNO ŠTOROVK PO DEŽU - V hosti za cerkvijo v Smolenji vasi je Novomeščan Jože Seničar, ki ima tam blizu vinograd, prejšnji teden naletel na nenavadno bogato rastišče štorovk, ki so popolnoma obrasle pred širimi leti požagani hlad in panji. Jože je povedal, da se lani na tem mestu štorovk ni bilo, zanimivo pa je, da jih, čeprav so rasle le lučaj od ceste na lahko dostopnem mestu, tri dni nihče ni pobral. (Foto: I. V.)

SE-MA, d.o.o. Smolenja vas 33 a 8000 Novo mesto

Redno ali pogodbeno zaposlimo

SODELAVCA ZA PRODAJO IN SERVISIRANJE TESTNIH NAPRAV ZA AVTOMEHANIČNE DELAVNICE

Pogoji:

- elektrotehnik-elektronik ali elektro inženir oziroma strojni tehnik ali strojni inženir
- zaželeno aktivno znanje agleškega oz. francoskega jezika
- vozniško dovoljenje B-kategorije

Pisne ponudbe pošljite na naslov:

SE-MA, d.o.o., Smolenja vas 33 a, 8000 Novo mesto
telefon: 068/341-158
0609/628-209

Za novo prodajalno v METLIKI iščemo:

1. POSLOVODJO

- s končano poslovodsko šolo in

- najmanj 3 leti delovnih izkušenj na delovnem mestu poslovodje

2. PRODAJALKE

- s končano šolo za prodajalce

- lahko pripravnik

3. FARMACEVTKO

- s končano srednjo šolo za farmacevtskega tehnika in strokovnim izpitom

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljete prijave s kratkim življepisom ter kontaktno telefonsko številko v 8 dneh po objavi na naslov:

dm drogerie markt, d.o.o.

Ljubljana, Šmartinska 152

Po Jazovih poteh

Dvanajstletni Primož Mihelič iz Vinice igra na gudalo in orglice

VINICA - Legendarni Jazo, ki si je pred drugo svetovno vojno ter med vojno vihro, dokler ga ni doletela kruta smrt, lajšal svoje težko in ubožno življenje z igranjem na orglice in ljudsko glasbilo gudalo, bi bil, če bi še živel, gotovo zadovoljen, ko bi videl, da belokrnski rojaci nanj niso pozabili. Najbrž ima največ zaslug, da ni zasel v pozabovo, slikar Božidar Jakac, ki ga je portretiral, nič manj pa Franc Šutej iz Štečjega sela pri Vinici, ki se je poimenoval kar Jazo. Pa seveda Vera Vardjan iz Velikega Nerajca, ki izdeluje gudala. Razveseljivo pa je, da po Jazovih stopinjah stopajo že rosnost mladi fantiči.

Eden teh je šestošolec Primož Mihelič iz Vinice. Veličkrat je opazoval Franca Šuteja in se čudil njegovemu igranju, ko pa mu je učitelj Mirko Bartolj podaril gudalo in mu predlagal, da bi začel nanj igrati, se je odločil, da gre po Jazovih stopinjah. Primož, ki igra in tudi pojde v folklorni skupini vinskih osnovne šole, se je spoprijel z gudalom pred dvema letoma, medtem ko je orglice igral za hob že prej. "V začetku sem se znašel kar sam, tako da lahko rečem, da sem samouk. Ko pa me je slišal Šutej stric, mi je dal nekaj nasvetov in se ponudil, da bi me učil," pove Primož ter se pojavlja, da ni nastopal le v Beli krajini, ampak celo že na Reki. M. B.-J.

238 REŠEVALCEV KNJIŽNEGA KVIZA

SEVNICA - Tukajšnja občinska knjižnica je tudi letos pripravila reševanje nalog slovenskega knjižnega kviza 98. Reševanja se je udeležilo 238 učencev, največ iz vinskih OŠ Sava Kladnika - 120 oz. še 22 več, ko ji pristejemo podružnično šolo na Studencu. Sledijo OŠ Šentjanž (39), Blanca (32), Krmelj (15), Tržiče (8) in Bostanj (2 reševalca). Med reševalci je bilo največ petošolcev. Tema letosnjega kviza je bil Oton Zupančič in Bela krajina. Ob zaključku kviza je na prireditvi 30. septembra igralec in pesnik Andrej Rozman-Roza izzrebal učenca sevniške šole Vanjo Bec, ki se je 5. oktobra udeležila zaključne prireditve v Ljubljani.

GLASILO BLANŠKE ŠOLE NAJBOLJ IZVIRNO

BLANCA - Ekipa osnovne šole Blanca je na 18. srečanju društva Mladi gasilec, ki delujejo na slovenskih osnovnih šolah, v Sečovljah pri Portorožu med 36 starejšimi ekipami osvojila 7. mesto. Glasilo blanške šole pa je bilo ocenjeno kot najbolj izvirno in je bilo uvrščeno na 1. mesto, zaradi pa so Blančani dobili še knjižno nagrado. Učenci 8. razreda Milena Stopar, Klemen Božič, Manca Marko in Darja Roščar so tekmovali kot edina ekipa iz Posavja, poleg glasila s prispevki o požarni varnosti in ekologiji, pa so Blančani prinesli tudi likovni prispevki o tej temi. Blančani ekipa se je pomembila s konkurenco še v teoretičnem poznavanju požarnovarnostnih predpisov, v tekmovalju v vedrovko, v poznavanju vozov, gasilskega orodja in kraja gostitelja ter v prvi pomoci.

KONCESIJA ZOBOZDRAVKINU KUZMANOVIĆU

TREBNJE - Zasebnemu zobozdravniku dr. st. Čedomirju Kuzmanoviću so že podelili koncesijo za opravljanje zobozdravstvene dejavnosti za odrasle v trebenjskem zdravstvenem domu, in sicer za določen čas. Ker se je leto iztekel, so trebenjski svetniki glede na vse pozitivna soglasja, mnena in priporočila ministrstva za zdravstvo soglašali z županom Metelkom, da ni ovir, da ne bi tokrat podelili Kuzmanoviću koncesijo za nedoločen čas.

R. M.

KONCESIJA ZOBOZDRAVKINU KUZMANOVIĆU

TREBNJE - Zasebnemu zobozdravniku dr. st. Čedomirju Kuzmanoviću so že podelili koncesijo za opravljanje zobozdravstvene dejavnosti za odrasle v trebenjskem zdravstvenem domu, in sicer za določen čas. Ker se je leto iztekel, so trebenjski svetniki glede na vse pozitivna soglasja, mnena in priporočila ministrstva za zdravstvo soglašali z županom Metelkom, da ni ovir, da ne bi tokrat podelili Kuzmanoviću koncesijo za nedoločen čas.

R. M.

Primož Mihelič z gudalom in orglicami

Po Jazovih poteh

Dvanajstletni Primož Mihelič iz Vinice igra na gudalo in

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 15. X.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.25 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Plesna šola Kazina
9.55 Otočna oddaja
10.35 Divja Amazonija, serija, 7/12
11.25 Druženje v praznovanje, serija, 10/10
12.05 J.A.G., amer. nanič., 22/22
13.00 Poročila
13.25 Zgodbe iz škojke
13.55 Tedenski izbor
Iz muzeja
14.35 Korenina Slovenske lire
15.05 Osmi dan
15.35 S svojimi čenci, nem. drama
16.20 Slovenski utriki
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Tedi
18.05 Glejte kako rastejo
18.20 Parada plesa
19.05 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Brezglaivo, angl. nadalj., 1/6
21.05 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Podoba podobe
23.20 Richter Enigma, portret pianista, 1. del

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 21/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 7/130; 10.50 Rdeča ptica, nem. nadalj., 5/6; 11.35 Cik cak; 12.25 Ples na ulici - 13.15 Naša krajevna skupnost - 14.05 Svet poroča - 14.35 Euronews - 16.10 Kot voda za čokolado, mch. film - 18.05 Opremljevalke, naniz., 16/21 - 18.30 Lahko noč, ljubica, angl. nanič., 3/11 - 19.00 Kolo sreča - 19.30 Videoring - 20.00 Šport - 20.55 Konec dolgega dne, angl. film - 22.20 Bela soha II, angl. glas. serija - 23.10 Nočni pridihi: Večni sanjač, amer. nanič., 24/24; 23.35 Lazar, amer. nanič., 9/22

KANAL A

7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samurai - 9.30 Bradyjevi, hum. nanič. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. nanič. - 10.30 Mannix, nanič. - 11.30 Dobri časi, slabci časi - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Zmenkarje - 14.00 Oprah show, ponov. - 15.00 Drzni in lepi - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Zaljubljeni sorodnika, film - 22.00 Zasaćeni na delu - 23.00 Mesto zločina - 0.00 Svilene sence - 1.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

21.11.15 Lahko noč, ljubica, angl. nanič., 3/11 - 11.45 Zaporniški tek, amer. film - 13.25 Euronews - 16.40 Konec dolgega dne, angl. film - 18.05 Indaba, franc. nanič., 14/25 - 18.30 Čudežni otrok, nanič., 17/22 - 19.00 Kolo sreča - 19.30 Videoring - 20.00 Moj mali Idaho, amer. film - 21.40 Koncert ob 100-letnici Leona Štrikja - 23.20 Klieni, amer. nanič., 15/19 - 0.10 Nočni pridihi: Izpovedi mladostnikov, 1/22; 0.40 Lazar, 10/22

KANAL A

7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samurai - 9.30 Bradyjevi, hum. nanič. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. nanič. - 10.30 Mannix, nanič. - 11.30 Dobri časi, slabci časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, nanič. - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, nanič. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, nanič. - 17.30 Fant zre v svet, hum. nanič. - 18.00 Princ z Bel Aira, nanič. - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Miza za pet, nadalj. - 21.00 Roxanne, film - 22.30 Tretji kamen od sonca, hum. nanič. - 23.00 Svilene sence, nanič. - 0.00 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Naispot, glas. oddaja - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 20.50 Predstavitev - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1

14.50 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 14.10 Odprto - 14.55 Izobraževalni program - 15.25 Program za mlade - 17.00 Hrvaska danes - 17.50 Govorimo o zdravju - 18.35 Kolo sreča - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Zločini in kazni (dok. serija) - 20.55 Koncert - 22.00 Opazovalnica - 22.30 Ljudje smo - 23.25 Nočna straza: Oddelek za umore V (serija); Psi faktor II (serija); Brez milosti (film); Sedmi element + filmska klapa

HTV 2

14.30 Tv koledar - 14.40 Orlov gnezdo (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Televizija o televiziji - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.30 Zakon L.A. (serija) - 21.30 Peklenki val (film) - 23.35 Fatamorgana - 0.35 Čuvaji casa

SOBOTA, 17. X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.00 TELETEKST
8.00 Zgodbe iz škojke
8.30 Pika Nogavička, gled. predstava, 3/3
8.55 Nesrečniki, ris. nanič., 3/26
9.45 Petka
11.25 Mladi violinisti, I. oddaja
12.00 Tedenski izbor
Tedenik
12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.10 Tedenski izbor
Prisluhnimo tišini
13.40 Polnočni klub
14.50 Narednik York, amer. film
17.00 Obzornik
17.15 Mednarodno tekmovanje pevskih zborov MB 98
17.50 Na vrtu
18.15 Ozare
18.20 National geographic, amer. dok. serija, 2/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Šou je šel
21.45 Homo turisticus
22.05 Steklena džungla, angl. dok. oddaja, 1/6
22.40 Poročila, sport
23.10 Iz muzeja
23.50 Pot brez povratka, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.25 Jeklene ptice, nanič. - 11.15 Moj mali Idaho, amer. film - 12.55 Euronews - 17.30 Videoring - 20.00 Kdo ima kolege, ne potrebuje sovražnikov, nem. film - 21.30 Vrtinci - 22.15 Don Kihot, ris. nanič., 6/39 - 22.40 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanki: Alvin; Zajec dolgovivec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljem, nanič. - 10.00 Sanjan o Jeannie, nanič. 10.30 Klub avencija - 11.00 Pasji prijatelji - 12.00 Rimski počitnice, film - 14.00 Bogato dekle - 16.00 Obraz tujke, film - 17.30 Prijatelja v kriuli, nanič. - 18.00 Dušni pastir, nanič. - 18.30 Sam svoj mojster - 19.00 Airwolf, nanič. - 20.00 Sabrina, film - 22.00 Odkop - 23.00 Družice, film - 0.30 Odkop

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Konjunktura oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litinski mozik

1.05 TV spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 14.30 Živa resnica - 15.00 Izobraževalni program - 15.30 Program za mlade - 18.30 Kolo sreča - 19.10 Risančka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Odprto - 20.55 Iziv! (kviz) - 21.25 Pol ure kulture - 22.05 Opazovalnica - 22.35 Atlantska Kanada (potopis. serija) - 23.10 Zakon ulice (amer. film)

1.05 TV 2
15.05 TV spored - 15.15 Posebni popotniki (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Kraljestvo divjine (dok. serija) - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.35 Dojenji X (serija) - 21.35 Filmske čarovnje III (dok. serija) - 22.05 Nesrečniki (franc. film)

PETEK, 16. X.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.35 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Glejte kako rastejo
9.40 Tedi
10.15 Parada plesa
10.30 Zenit
11.05 4 x 4
11.35 Na vrtu
12.05 Brezglaivo, angl. nadalj., 1/6
13.00 Poročila
13.55 Podoba podobe
14.25 Lepa Vida, posnetek predstave
16.20 Mostovi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Sprečevi v naravo
17.45 Palček David, ris. nanič.
18.20 Zgodbe iz Amerike, 2/3
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub
0.05 Slovenski jazz v klubu Gajo

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 22/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 78/130; 10.50 Opremljevalke, naniz., 16/

HTV 2

16.25 Oddajnik Belje - 16.35 Tv koledar - 16.45 Prizma - 17.35 Čudežne Ameriške pokrajine (dok. oddaja) - 18.30 Glasbena oddaja - 19.00 Risana serija - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Mednarodni festival šansonov v Zagrebu - 22.15 Triler - 23.20 Svet zabave - 23.50 Oprah Show

NEDELJA, 18. IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.45 Teletekst
8.00 Živžava
Skrivnostno življenje igrač, lut. nanič.
8.15 Ciklin kotiček, risanka
8.25 Cofko Cof, ris. nanič.
8.50 Srebrnogrivi konjički, ris. nanič.
9.10 Telerime
9.15 Zares divje živali, nanič., 6/26
9.50 Ozare
9.55 Nedeljska maša
11.00 Vsi smo ena družina, japon. serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Poročila
13.40 Šou je šel
14.40 Novice iz sveta razvedrila
15.10 Besna mama, franc. film
17.00 Obzornik
17.15 Slovenski magazin
17.45 Po domače
18.40 Korenina Slovenske lire
19.10 Risanka
19.20 Žrebjanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Intervju
22.35 Poročila, šport
22.55 Murphy Brown, amer. nanič., 7/25
23.20 Vendeta, Šved. nadalj., 6/6

SLOVENIJA 2

9.00 Pravi biznis - 9.55 V vrtincu - 10.35 Sounder 2, amer. film - 12.45 Pripravljeni - 13.15 Euronews - 16.55 Jesenice - 19.30 Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - 21.10 Velika vojna in oblikovanje stoletja, angl. dok. serija - 22.05 Šport v nedeljo - 22.55 Pasteur, franc. film - 0.35 Motociklizem

KANAL A

8.00 Risanki: Alvin; Zajec dolgovivec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljem, nanič. - 10.00 Sanjan o Jeannie, nanič. 10.30 Klub avencija - 11.00 Pasji prijatelji - 12.00 Rimski počitnice, film - 14.00 Bogato dekle - 16.00 Obraz tujke, film - 17.30 Prijatelja v kriuli, nanič. - 18.00 Dušni pastir, nanič. - 18.30 Sam svoj mojster - 19.00 Airwolf, nanič. - 20.00 Sabrina, film - 22.00 Odkop - 23.00 Družice, film - 0.30 Odkop

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 13.30 Ste sinoči spreghledali? - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 19. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 2.00 TELETEKST
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.50 Pustolovščine, nanič., 6/24
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Po domače
12.05 Komisar Rex, nanič., 7/13
13.00 Poročila
13.25 Gore in ljudje
14.15 (Ne)znan oder
14.45 Mutasti bratje, predstava SSG Trst
16.20 Med valovi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Nina in Ivo, otroška nanič., 8/8
17.45 Waynove dogodivščine, avstral. nanič., 21/26
18.20 Mila naša Mila
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Nostromo, nadalj., 6/6
21.05 TV konferenca
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Marguerite Duras, amer. dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 9.30 Vprašanje zakonitosti, angl. nanič., 3/7 - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 24/65; 10.25 Pacific Drive, avstral. nanič., 80/130 - 10.50 Okno po zločinu, nadalj., 9/10 - 11.40 Studio City - 12.35 Sobotna noč - 14.35 Euronews - 16.30 Kdo ima kolege, ne potrebuje sovražnikov, nem. film - 18.05 Gospod in gospa Smith, nanič., 5/12 - 19.00 Kolo sreča - 19.30 Videoring - 20.00 Osamljeni planeti - 20.55 Brea kože, ital. film - 22.25 Svet poroča - 22.55 Nočno pridihi: Mladostniške izpovedi, braz. nanič., 23.25 Lazar, nanič.

KANAL A

7.30 Risanki: Mogočni mišek; Mork in Mindy, Super samurai - 9.30 Bradyjevi, nanič

LEKARNA STRAŽA

objavlja prosto delovno mesto

FARMACEVTSKI TEHNIK

z opravljenim strokovnim izpitom

Pisne prijave in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov:

Lekarna Straža
Ulica talcev 26
8351 Straža pri Novem mestu**PODGORJE, d.o.o.**

Tovarna ploskovnega pohištva

Trubarjeva 24

8310 ŠENTJERNEJ

razpisuje prosto delovno mesto

ČISTILKE

Pogoji za zasedbo prostega delovnega mesta:

- končana osnovna šola
- državljanstvo Republike Slovenije
- smisel za red in čistočo

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.

Prijava z dokazili pošljite na naslov: PODGORJE, d.o.o., Tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 ŠENTJERNEJ, v kadrovsko službo najkasneje v 5 (petih) dneh po objavi.

Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih (8) dneh po preteku roka za prijavo.

LEKARNA STRAŽA

objavlja prosto delovno mesto

MAGISTER FARMACIJE

z opravljenim strokovnim izpitom

Pisne prijave in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov:

Lekarna Straža
Ulica talcev 26
8351 Straža pri Novem mestu

• Starši so kost, na kateri si otroci ostrijo svoje zobe. (Ustinov)

• Moški so moški. Ženske so božanske. (Anonimnež)

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

PODGORJE, d.o.o.

Tovarna ploskovnega pohištva

Trubarjeva 24

8310 ŠENTJERNEJ

razpisuje prosto delovno mesto

ČISTILKE

Pogoji za zasedbo prostega delovnega mesta:

- končana osnovna šola
- državljanstvo Republike Slovenije
- smisel za red in čistočo

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.

Prijava z dokazili pošljite na naslov: PODGORJE, d.o.o., Tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 ŠENTJERNEJ, v kadrovsko službo najkasneje v 5 (petih) dneh po objavi.

Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih (8) dneh po preteku roka za prijavo.

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upal,
da bolezni s trdo voljo
bo ugnal,
a poše so ti moči
in zaprl si oči.

V 62. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ KRALJ
iz Jelendola

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za sv. maše, nam kakorkoli pomagali, bili v mislih z nami in pokojnega pospremili k zadnjemu počitku v tako velikem številu. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, Pogrebni službi Blatnik in gostilni Luzar. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad spet prišla bo na moj vrt
in bo vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.
(Gregorčič)

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

**ANICA
KOMLJANEĆ**
z Bučke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče ter za sv. maše in jo v tako velikem številu ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za pomoč družini Fifolt, sodelavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, bolnišnici Novo mesto, Mestni občini Novo mesto, JP Komunala, Košarkaškemu klubu Krka, Kolesarskemu klubu Krka Telekom ter govornikom za lepe besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 48. letu nas je nenadoma zapustil mož, oče, sin in brat

dr. med. MIROSLAV BALAŽIĆ
specialist internist

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v tako velikem številu ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za pomoč družini Fifolt, sodelavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, bolnišnici Novo mesto, Mestni občini Novo mesto, JP Komunala, Košarkaškemu klubu Krka, Kolesarskemu klubu Krka Telekom ter govornikom za lepe besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: žena Katica, hčerka Ana, sin Jure, mama in brat z družino ter ostalo sorodstvo

LEKARNA STRAŽA

objavlja prosto delovno mesto

MAGISTER FARMACIJE

z opravljenim strokovnim izpitom

Pisne prijave in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov:

Lekarna Straža
Ulica talcev 26
8351 Straža pri Novem mestu**POGREGNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila

**MARIJA
DOVJAK**

dolgoletna učiteljica v Prečni

Iskreno se zahvaljujemo nekdanjim učencem, sostanovalcem Seidlove ceste 32, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovalo cvetje in sveče ter vsem, ki so pokojno pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena hvala Domu starejših občanov Novo mesto, g. proštu Lapu za opravljen pogrebni obred in ganljive besede slovesa, pevkemu društvu Šmihel in Pogrebnu zavodu JP Komunala za organizacijo pogreba.

Družina Mesojedec

ZAHVALA

Prazen je dom,
prazno vse,
ni več tvojega smeđljaja,
le trud tvojih rok
in lep spomin nate nam ostaja.

V 86. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, stari ata, pradelek,
brat, svak in stric

JOŽE JARKOVIČ
iz Čadraž 4, Šentjernej

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem za izraze sožalja, darovane vence, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, posebej pa ZLSD Šentjernej, KO ZB Šentjernej, DU Šentjernej, GD Bela Cerkev, Krki, tovarni združil Novo mesto, pevcem GD Šmihel pri Novem mestu, Pogrebni službi Oklešen, govornikom gospodu Jožetu Hribarju, gospodu Francu Verbiču in gospodu Slavku Gregorčiču za besede slovesa ter gospodu Aloju Frančiču za organizacijo pogreba. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Albina, sin Slavko in hči Majda z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre, stare mame, prababice, tete in tačke

**TEREZIJE
ŠUKLJE**
z Dol. Lokvice 13

Z bolečino v srcu se najtopleje zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in krajanom KS Lokvice za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna zahvala vsem Stankovim, sosedji Jožici za pomoč in ganljive besede slovesa, pevkam za zapete žalostinke, g. Janžekoviču za zaigrano Tišino ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi brat in stric

**LUDVIK
VIDMAR**
Češence 2, Mirna Peč

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za besede sožalja, vence in sveče. Posebno se zahvaljujemo ge. Joži Barbo za njeno nesrečno pomoč. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in Pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je tragično zapustila

**FRANCKA
FINK**
roj. Povše

Smrečnikova 26, Novo mesto

Ob boleči izgubi drage sestre in tete se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, stanovalcem stanovanjskega bloka, Družvu invalidov in gluhih za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, nosilcu praporja in vsem, ki ste pokojno spremili k zadnjemu počitku. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje tvoje imelo je svoj moto:
poštenje, delo in srčno dobroto!
Iz dneva v dan neutrudno si garala,
za svoje in za druge se razdal...
Trpela mnogo si, se žrtvovala,
le redki so ti znali reči hvala.
Čeprav v hladni gomili počivala boš odslej,
tvoja ljubezen in tvoj moto živita v nas naprej.

V 78. letu je umrla naša

**MARIJA MATKOVIČ
roj. Žonta**

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom Bereče vasi in Potov Vrha, ki so pokojno pospremili k zadnjemu počitku, jih darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter jih namenili lepo misel, nam pa izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem, ki so pokojno imeli radi, jo obiskovali v času bolezni, ter prijaznemu osebu Doma starejših občanov za vso skrb in nego.

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 15. oktobra - Terezija
Petek, 16. oktobra - Jadwiga
Sobota, 17. oktobra - Marjeta
Nedelja, 18. oktobra - Luka
Ponedeljek, 19. oktobra - Etbin
Torek, 20. oktobra - Irena
Sreda, 21. oktobra - Urška
LUNINE MENE
20. oktobra ob 12.09 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 15. do 19.10. (ob 18.30) akcijski film Armageddon. 21.10. (ob 18. uri) grozivi film Krik 2. 21.10. (ob 20.30) pustolovski film Zorro maščevalc.

ČRNOMELJ: 16.10. (ob 20. uri) ameriški film Dež za ubijanje. 17.10. (ob 18. uri in 20. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka.

DOPREPOLJE: 16.10. (ob 19.30) pustolovski film Preživetje na robu divjine. 17.10. (ob 19.30) ZF film Smrtonosni spopad II. 18.10. (ob 15. uri in 19.30) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.

GROSULPLJE: 16.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.

VELIKI LEBOWSKI, komični krimič (*The Big Lebowski*, 1998, ZDA, 120 minut, režija: Joel Cohen)

Zadnji film bratov Joelja in Ethana Cohena je pri večini povzročil nemalo zmedenosti in presenečenja. Tisti, ki so pričakovali kompaktno in zaščiteno krvavo smešno zgodbico, kot smo jo nazadnje gledali v Fargu, so bili naravnost sesuti, saj je dogodkovna nitka v Lebowskem v tem oziru močno "razstrelana". Lebowski je namenoma ležeren film o ležernih ljudeh. Neženiran ležernost pa je itak prevladajoči moto večine vlog Jeffa Bridgesa, tokrat kot Velikega Lebowskega, drugič kot ciničnega radijskega DJ-ja v Kraljevem ribiču, tretjič kot propadlega nastarja v Bogdanovičevi Zadnji predstavi iz daljnega 1971. leta.

Jeff Lebowski vztrajno zahetva, da ga kličejo "dude", frajer dejansko pa je prototip največjega "luzerja" v Los Angelesu. Samec srednjih let, živi od podpor za nezapostene, ne hodi k fizerju, sploh se ne preoblači in

TOMAŽ BRATOŽ

IVANČNA GORICA: 16.10. (ob 16. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV. 17.10. (ob 19. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.

KOČEVJE: 15.10. (ob 18. in 20. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine. 18.10. (ob 18. in 20. uri) ZF film Smrtonosni spopad II. 19.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.

KRŠKO: Od 15. do 18.10. (ob 18. uri) akcijski film Mačevalci. 17. in 18.10. (ob 18. uri) romantična komedija Upanje ostaja.

METLIKA: 16.10. (ob 20. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka. 18.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Dež za ubijanje.

NOVO MESTO: Od 15. do 21.10. (ob 16. uri) pustolovski film 6 dni, 7 noči. Od 15. do 21.10. (ob 18.30 in 21. uri) ZF film Dosjevi X.

RIBNICA: 17.10. (ob 22. uri) ZF film Smrtonosno orožje IV. 18.10. (ob 17. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.

SEMIČ: 18.10. (ob 18. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka.

VELIKE LAŠČE: 16.10. (ob 20. uri) ZF film Smrtonosni spopad II. 17.10. (ob 20. uri) akcijski film Smrtonosno orožje IV. 18.10. (ob 20. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.

TREBNJE: 16.10. (ob 20. uri) in 18.10. (ob 17. uri) komedija Šest dni, sedem noči.

vedno nosi hlače za na plažo in plastične opanke, če pa ga zazebbe, si nadene še utrijen kopnati plašč. Posluša Dylan, CCR in podobno navlako iz uporniških šestdesetih, ko naj bi bil tudi on še angažiran, vendar je Jeff tak lenuh, da se sploh ne spomni več, zakaj je bil kdaj za "stvar", če je sploh kdajkoli (za) kaj bil. Esencija njegovega njemu niti najmanj dolgočasnega življenga je kegjanje. Enostavno in premočrno hedonistično življenje prekineta dve gorili, ki ga prebutata, češ da njegova razsipa sopoga še vedno ni vrnila dolga mafijskemu producentu porno filma. Jeff ugotovi, da jih je po krivem "falso" namesto soimenjaka, invalidnega in bogatega debeluha, ki je poročen z nekdanjo porno starletto. Do zapleta pride, ko malo kot da ugrabi, stari pa ga kot kurirja pošlje izročit milijonsko odkupnino...

Lepota in intrig Velikega Lebowskega je v obskurnih detajlih perfekcionistično posnetih zmahih kegljačev, krogle, ki se prikotati po kromiranih vodilih in mehko drvi proti četi kegljev, v zdizajniranih sanjah o vikingških lepoticah. Plus John Turturro kot pedofilični seks-latino šminker, ki ima boljšo koreografijo kot Travolta v Vročici sobome noči in preklinja precej huje kot podgorški ateti.

TOMAŽ BRATOŽ

NOVO MESTO - Žabja vas

- stanovanjski blok, novogradnja
- predvidena vselitev: marec 2000
- ugodne cene, popust pri predplačilu
- zagotovljene cene ob podpisu predpogodbe
- informacije: NESK nepremičnine, Ljubljana tel.: 061/131-0283 GSM: 041/731-981

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKI PLUG Posavec kupim. (068)24-057. 4059

TROSILEC hlevskega gnoja, odvzemalec silaže in dvobrazni plug Slavonce prodam. (068)21-143. 4079

KUPIM

ODKUPUJEMO leskovo kolje za "štile" in lepo bukovino. (068)87-318. 4055

ENOINPOL SOBNO STANOVANJE ali starejšo hišo v Novem mestu ali bližnji okolici kupim. (068)23-050. 4075

MOTORNA VOZILA

126 PGL, letnik 1989, 50.000 km, prodam za 50.000 SIT. (068)25-938, popoldan. 4030

ZARADI BOLEZNI ugodno prodam 126 P, garažiran, za 20.000 SIT, hrasov sod, star 3 leta, za 10.000 SIT in cirkular, 5 KM, za 50.000 SIT. (068)45-393. 4039

FORD ORION 1.6 CLX i, letnik 1991, z veliko dodatne opreme, prodam. Sandi Škedelj, Dol. Vrhpolje 12, (068)41-162. 4044

LADI SAMARI, letnik 1993 in 1995, prodam. (068)66-512. 4044

JUGO KORAL 45 prodam. (068)21-602. 4060

GOLF D, letnik 1991, rdeč, ohranjen, prodam. (068)324-466 ali (041)754-909. 4061

R 18, letnik 1979, garažiran, prvi lastnik, 152.000 km, prodam. (068)22-579. 4061

BMW 316, letnik 1987, prodam. (068)50-443. 4062

PRIMERO 1.6 SLX 5 HB, letnik 1998, salonski primer, ugodno prodam. Informacije ob obisku. (068)75-180. 4063

NISSAN MICRA, letnik 1993, 70.000 km, v odličnem stanju, prodam. (068)75-180. 4064

JUGO KORAL 45, letnik 1989, rdeč, nujno prodam. (068)324-477. 4066

R 19 RT, letnik 1994, karamboliran, prodam. (068)324-716, od 15. do 16. ure. 4073

ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, 72.000 km, belo, strešno okno, redno servisirano, ohranjen, ugodno prodam za 549.000 SIT (5.800 DEM). (068)26-559. 4077

GOLF JX D, letnik 1988, prodam. (068)42-652, popoldan. 4083

GOLF II 1.6 D, letnik 1988, bel, 3V, zelo lepo ohranjen, registriran do 3/99, prodam. (041)720-038. 4088

FIAT PANDA CLX, letnik 1993, bel, 3V, nikoli poškodovan, avtoradio, prodam. (041)720-038. 4089

ALFA ROMEO 33 1.3 S, letnik 1987, rdeč, 130.000 km, prodam. (068)391-59-75, dopoldan, ali (068)75-407, popoldan. 4091

OPEL KADETT 1.6 D, letnik 1988, zelo ohranjen, prodam. (068)81-094 ali (069)636-778. 4097

OPEL CORSO 1.2 swing, letnik 12/94, prodam. (068)53-191. 4058

ŠKODO FAVORIT GLX, letnik 1993, ohranjen, prodam. (068)65-119. 4069

R 4, letnik 1990, zelo lepo ohranjen, prodam. (068)67-008. 4072

R 4 GTL, letnik 1987, rdeč, prodam. (068)81-463, popoldan. 4081

OPEL KADETT, letnik 1979, registriran do 3/99, vozen, poceni prodam. (068)44-126. 4082

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 7/99, prodam. (068)81-158. 4068

PRODAM

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. (063)451-082. 2826

KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. (063)762-433. 3147

SINTHESYZER, 4 oktave, 100 ritmov, skoraj nov, stojalo, koček, poceni prodam. (068)324-377, po 18. ur. 3849

NA ZALOGI po zelo udobjni ceni briketi za kurjavo. (068)83-124. 4016

SUHE smrekove plohe in ostrešje za hišo, v Kočevju, prodam. (068)324-257. 4023

ZELO MALO RABLJENO peč na trda goriva Kuppersbusch, primočno tudi za kuhanje, prodam. (068)48-331. 4026

MOŠT iz cepljega grozdja prodam. (068)84-840. 4031

800 KILOGRAMSKO pnevmatsko stiskalniko za grozdje prodam. (065)46-141. 4041

PRALNI STROJ in jogi posteljo ugodno prodam. (068)20-243. 4042

1.5 M² javorjev desk, debeline 2 cm prodam. (068)83-396, okoli 12 ure. 4050

KOSTANJEVO KOLJE na rastilu, v Gologinjku pri Mirni Peči prodam. (068)323-133. 4051

JEDILNI KROMPIR, repo za kisanje, krmno peso in jabolka za sol prodam. (068)321-957. 4070

SYNTESIZER Goldstar GEK - S 230 in Synsonic Keyboard prodam. (068)83-557. 4087

NATAKARICA dobri delo v novem gostinskom lokaluh. (068)83-150. 4036

MLAJŠEGA DELAVCA s C-kategorijo zaposlim. (068)76-462. 4037

NATAKARICA dobri redno zaposlitev v baru Maja na Suhorju pri Metliku. (068)50-434. 4046

KLUJČAVNIČARJA in pomočnega delavca zaposlim. (068)81-571 ali 42-437. 4049

REDNO ZAPOSLIMO dekle s končano trgovsko solo za delo v trgovini Big star. Informacije na naslovu: Pod Trško goro 49, Novo mesto, ali na (068)372-600. 4074

ZANIMIVO DELO na domu z možnostjo dobrega tedenskega zaslužka nudimo. (041)746-273. 4078

MIZARJA s prakso ali za priučitev takoj zaposlimo. Mizarstvo Zupančič, s.p., (068)75-374 ali (041)682-512. 4095

TRIFAZNI CIRKULAR, 5,5 KW, Bimetal, kovinski, star 2 leti, ugodno prodam. (068)60-155. 4096

GROZDJE žametne črnine in modro frankinijo, še na rasti, zrelo, ugodno prodam. (068)21-777. 4086

140 M² lamenčnega parketa prodam po 500 SIT. (068)324-259. 4032

KOMBINIRANO PEČ Ferroterm, 40 KW, prodam. (068)321-953. 4033

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave načlavniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostava pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE
<http://www.posta.si>
 e-mail: info@posta.si

PBS. Poštna banka Slovenije, d.d.

Ugodni potrošniški krediti na 60 mesecev že od
 TOM + 6,9 % naprej – tudi za nekomitente!

Informacije na tel. št.: 062/449 24 70.

Bi tudi vi želeli živeti brez bolečin v križu, sklepih, mišicah in brez ostalih težav? Taheeo izdelki so prava rešitev!
 Roža, d.o.o., Črnomelj
 Tel. 068/51-947

BISTRO

Novi trg, Novo mesto
 Tel. 322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardelle, lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite
 in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri
PARTNERTRADING, d.o.o.,
 iz Novega mesta!

Salon Diana

Nova poslovalnica na
NOVEM TRGU
V NOVEM MESTU!

Tel.: 322-041

- moški, ženski klobuki ter ostala pokrivala
- modni dodatki
- izposaja ženskih poročnih oblik, deklinskih oblik za prvo sv. obhajilo
- poročni dodatki

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

ISDN & SiOL

Danes
 pametna,
 jutri nujna
 odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SiOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa.

Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SiOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom
 Slovenije
 Nacionalni operater telekomunikacij

VI NAM – MI VAM

glas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA
 Muzejska 3
 ☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!

Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

TILIA

DOLENJSKI LIST

Dolenjske Toplice ...

Vzemita si trenutek zase

Zanjo

3 polni penzion
 denzitometrija - merjenje kostne gostote
 1 - x fitball
 1 - x fango obloge
 2 - x gimnastične vaje v vodi
 1 - x delna ročna masaža
 1 - x podvodna masaža
 2 - x savnanje
 kopanje v termalnih bazenih
 sobotni ples

... ker
 človek
 ni stroj !

Zanj

3 polni penzioni
 1 - x cela in 1 - x delna ročna masaža
 2 - x podvodna masaža
 2 - x vaje v fitness centru
 2 - x gimnastične vaje v vodi
 2 - x savnanje
 kopanje v termalnih bazenih
 sobotni ples

Cena programa na osebo v dvoposteljni sobi:
 hotel Vital 38.300, hotel Kristal 36.700.
 Turistična taksa in zavarovanje
 nista vključena v ceno.

KRKA ZDRAVILIČKA

Rezervacije in informacije: telefon 068 65 230, fax 068 65 662

VIKEND PAKETI * PROGRAMI ODDIHOV * PROGRAMI ZDRAVLJENJ

PORTRET TEGA TEDNA

Zlatko Romih

Zivljenje in delo Zlatka Romiha, ki je konec septembra kot inšpektor za varnost cestnega prometa na upravi za notranje zadeve Novo mesto zaradi upokojitve odložil policijsko obleko, je bilo vseskozi neločljivo povezano s prometom. Že kot otroka ga je privlačila mehanika, zato je kot 14-letnik odšel v vajenško šolo za aviomehanika. Mehanik je bil do leta 1969, ko je šel služiti domovini na Hrvaško, kjer je bil v centru za šolanje voznikov inštruktor za tovornja vozila. Njegova življenska pot ga je po vojski še nekaj časa vodila po delavnicah, kmalu pa je postal voznik tovornjaka, čeprav ga je ves čas od leta 1967, ko je kadetica v Tacnu sprejela prvo generacijo bodočih policistov, preganjala ideja, da bi sel v policijske vrste.

Željo je uresničil leta 1973 (mimogrede: takrat se je tudi poročil in v zakonu dobil dve hčerki), po končanem šolanju pa se je začelo njegovo delo na cesti, kkjer je bil policist prometnik. Za takšno delo je imel torej popolno znanje, ki mu je velikokrat še kako prišlo prav, na primer, kadar je bilo potrebno kakšnemu vozniku, ki je zaradi okvare na avtu ostal na cesti, pogledati pod pokrov motorja in rešiti, kar se na cesti rešiti da. Z nasmeškom se spominja tudi pripeljajev z vozniki vlačilev, ki so se, ko so bili zaradi velike gneče na Dolenjki začasno izločeni iz prometa, lovili po parkir-

TANJA GAZVODA

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pohvala Bramacu - Vina preveč, vino uvažajo - Bučka razdvojena - Novo mesto brez tujega tiska - Račun iz komunale - Mrliška vežica v Metliki - Oglajevanje v Novem mestu

Dežurni novinar v četrtek je sprejal precej klicev. **Plutovi iz Seviča** so sporočili pohvalo za podjetje Bramac. Ko so kupovali kritino, so jimi v Bramacu prijavljeno svetovali, kje jo bodo dobili počeni. "To je bil res koristen nasvet. Pošteno podjetje so, saj gledajo na kupca."

Franc iz Krškega pa je ogorčen. Lani so grozdje plačevali vinogradnikom po 150 tolarjev za 1 kg, letos pa po 40. "Država je dala ljudem nepovratna sredstva za vinograd, cele hrive so zasadili s trami, zdaj kmetje nimajo kam prodati vino. Ministrstvo za kmetijstvo dela slabo. Vino uvažajo v Sloveniju, domačega kmeta pa ne zaščitijo. Pa se nihče ne zgane."

Tudi **Tonetu z Bučke** ni vseeno. "Podpiram Koprčane v prizadevanju za človeške pravice in demokracijo. Podpiram državni zbor, ki ja na podlagi rezultatov treh referendumov vrnil krajevno skupnost Bučka Sevnici. Bučka nikdar v zgodovini ni bila pod

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žali, če bi radi kaj spremenili, morda koga poхvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dall kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

šču in poskušali obračati nerodno in dolgo vozilo. Zlatko jim je v takšnih trenutkih z veseljem pomagal.

Policisti prometnik je bil eno desetletje, in to prav v času, ko je bila magistralna cesta št. 1 najbolj krvava. "Takrat smo novomeški prometniki imeli na skrbti to cesto vse od Biča do Bregane, saj UNZ Krško še ni bila ustanovljena. Verjetno na tej cesti ne bi našel 100-metrskega odseka, na katerem ne bi obravnaval karambola. Kaj vse smo policisti počeli, da bi preprečili morijo! Bila so obdobja, ko ni bilo tudi po več tednov nobene smrtne nesreče, a to ugodno stanje se je običajno na hitro obrnilo," pričoveduje.

Ko je zapustil delo na terenu, je postopno končal višjo policijsko šolo in napredoval: od po-

VEČ KOT 100-CVETA DATURA

- Na vrtu Anice Černe iz Šentjerneja je letos daturi res ugajalo. Lani je zrasla niti pol metra, prezimela je v pralnici, letos pa je zrasla več kot 2 metra visoko in se na štirih vrhih okrasila z več kot 100 cvetovi.

Posebnost je rastline, ki ji pozimi listi ne odpadejo, je tudi ta, da je tokrat cvetela že tretjič v enem letu.

(Foto: T. G.)

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V Rogaško Slatino, Ormož in Jeruzalem

Na izlet vas spet vabimo v soboto, 24. oktobra. Šli bomo v Rogaško Slatino, si tam ogledali steklarino in pot nadaljevali do Ormoža, kjer si bomo ogledali tovarno sladkorja. Pot nas bo vodila še do Jeruzalema, kjer bo tudi pozno kosilo. **Odhod z novomeške avtobusne postaje ob 7. uri, prihod okoli 21. ure.**

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 4.100, za ostale 4.900 tolarjev. Prijavite se čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 19. oktobra, na telefon:

068/321-115, 325-477

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST!

in
MANA
turistična agencija

SEIDLOVA GEOLOŠKA ZBIRKA

Štiristo milijonov let star fosil

V novomeški gimnaziji je urejena ena redkih, a zelo bogatih geoloških zbirk pri nas

NOVO MESTO - V sklopu praznovanj 250-letnice novomeške gimnazije je tudi ureditev Seidlove geološke zbirke, ki je ena redkih takih zbirk na Slovenskem. V zbirki je precej fosilov iz okolice Šmarjetne, Šentjerneja in Vinjega Vrha, to območje pa velja za slovensko posebnost, saj so tu najdbiča fosilov, starih okoli 20 milijonov let. Novomeška gimnazija pa ima tudi 400 milijonov star fosil najbolj znamenite vrste polža miocenskega obdobja, ki ga odlikuje velikost: hišica je velika do sedem centimetrov in je v porcelanastem ovoju. Omenjen primer je bil najden v Vajndolfu pri Šentjerneju.

Tudi med minerali, ki so zbrani tako rekoč iz celega sveta, je nekaj izjemnih primerkov, kot sta dragocen opal in malahit. Od mineralov, najdenih na slovenskih tleh, pa sta edinstvena wulfonid - cinkov mineral iz Mežice ter limonina geoda, verjetno iz opuščene železove rude, najdena blizu Žužemberka.

Kot je dejala ravnateljica gimnazije prof. Helena Zalokar so zbirko poimenovali po Ferdinandu Seidlu, akademiku, uglednem prirodoslovcu, matematiku in fiziku, ki je pred prvo svetovno vojno učil tudi na novomeški gimnaziji. Osnoval je zbirko kamnin in mineralov, pri tem pa mu je pomagal gorenjski župnik in navdušen geolog Šimon Robič, ki je

primerke opremil tudi s podatki o najdbiču, ki jih žal, nimajo vse eksponati v gimnaziji zbirki. Z zbirko je po drugi svetovni vojni nadaljeval prof. Vinko Fabian.

V knjigi, ki je nastala ob zbirki, je fosile predstavljal dr. Vasja Mikuž z geološke fakultete v Ljubljani, mag. Renato Vidrih s Seizmoloskega zavoda Slovenije je opisal minerale, prof. dr. Rajko Pavlovec, prav tako z geološke fakultete

v Ljubljani, pa je prispeval uvodnik in podatke o Ferdinandu Seidlu. Veliko delo pa je tako pri urejanju zbirke kot tudi pripravi knjige opravila dipl. geologinja Andreja Škedelj - Petrič z novomeškega Zavoda za varstvo naravnine in kulturne dediščine. Postavitev zbirke in izdajo knjige je omogočila Krka, tovarna zdravil.

LIDIJA JEŽ

ČETVERČKI UPIHNI SE DEM SVEČK - Biharjevi četverčki iz Novega mesta, ki so poleg trboveljskih četverčkov edini v Sloveniji, so prvega oktobra praznovali že sedmi rojstni dan. Posebnega rompompoma za to niso pripravili, saj živijo skromno ob očetovi pokojnini, mamica Damjana na prično zaključuje študij na fakulteti. Filip, Samo, Tilen in Adam (na sliki od leve proti desni) so veliki prijatelji, radi se igrajo skupaj. Nedavni obisk Lego kamiona jih je tako navdušil, da so ga obiskali vsako popoldne, enako oblečeni za lego mizicami so pri obiskovalcih vzbujali veliko pozornost. (J. P.)

NEVARNI PRITOKI TEMENICE

Voda zalila kleti in odnašala

Hujše katastrofe le ni bilo, škoda pa je kljub temu na cestah, njivah in tudi v objektih

Čeprav tokratno deževje v našem delu Slovenije ni povzročilo precej težav, s kaskrnimi so se ubadali v

nekaterih delih države, pa je množim tudi pri nas povzročila precejšnjo škodo.

Hudourniški značaj je spet pokazal Florjanski potok, ki se v Sevnici izlivlja v Savo, saj je poplavil 5 hiš. Kakšno moč je imela povodenje 6. oktobra malo pred 7. uro, priča tudi podatek, da je kot za šalo prevrnila 180 kilogramov težak stroj pri Slavku Kovačiču. Lokalni cesti sta zalila potoka Blančica in Vranjščica v Trboveljskem potoku. Med Lončarjevem Dolom in odcepom za Gmajno so deroče vode spodjedle in odnesle brežino potoka s cestno bankino vred. O škodi poročajo tudi s Spodnjega Brezovega in s ceste Podvrh-Trnovec-Lončarjev Dol. Sava je poplavila cesti Breg-Sevnica in Sevnica-Blanca, da sta bili nekaj časa zaprti. Večja škoda, ki po nestrokovni oceni znaša 4 milijone tolarjev, je nastala na 20 hektarjih kmetijskih površin, skupna škoda brez škode na privatnih objektih pa je 18,5 milijona tolarjev.

V trebanjski občini je voda prizadela predvsem naselja v dolini Temenice. Poplavljeno bil del ceste Trebnje-Veliki Gaber. Plaz je zasul cesto Šentlovrenc-Dolga Njiva. Poplavljena je bila tudi cesta v Šentlovrencu. V veliko pomoč so bili gasilci, ki so črpali vodo iz hiš. Vaščani pravijo, da takšne povodnje ne pomnijo vsaj 70 let. Nekaj časa so bile vasi Mačji Dol, Potok, Dolga Njiva ter Veliki in Mali Videm odrezane od

Matkovič je pojasnil, da mrliška vežica stoji na parceli, ki je last občine Metlika. "Mestna skupnost Metlika je prosila, da ji damo mrliško vežico v last. Vendar smo predlagali po príporočilih vladnih strokovnjakov, da se objekt ne da v last, ampak v uporabo mestni skupnosti Metlika."

Drago iz Novega mesta je vprašal, kdo dovoljuje postavljati paneje na Koštialovi ulici v mestu. Po njegovem kvariju tamkajšnje lepo okolje. Na sedežu novomeških krajevnih skupnosti so pojasnili, da je postavljanje velikih ogljevalskih panojev v pristojnosti mestne občine Novo mesto in javnega podjetja Komunalna Novo mesto.

M. LUZAR

NENAVADNI KROGI - Mikložičevi iz Jankovičev pri Adleščih v Beli krajini so pred tremi leti opazili, da na njihovi košenici na obodu kroga s premerom 15 metrov raste drugačna, bolj temno zelenata trava. V začetku oktobra pa je prav na tem obodu pognoval na desetine gob. Marjan Mikložič je skupaj s sosedom Borisom Razresenom (na fotografiji) s pomočjo knjige sicer poskušal določiti, za kakšne gob gre, a mu ni uspel. Ker pa se Marjan zanima za bioenergijo, je hotel tudi s te plati ugotoviti, za kaj gre. Povedal je, da čuu, če stoji v krogu, čudne vplive, ki zanj niso ugodni. Sicer pa sta pri bližnjih Fučkovih še dva podobna kroga. Morda bodo ti nenavadni pojavi v Jankovičih pritenili koga, ki bo znał pojasnit, od kod in zakaj je prišlo do njih. (Foto: M. B.-J.)

HOTELI OTOČEC

RESTAVRACIJA TANGO

HIT-ov gost

VLADO KALEMBER

ponovno v restavraciji Tango na Otočcu **17.10. od 20. ure**

dalje kot HIT-ov gost. Prijatelji razvedrila lepo vabljeni. Rezervacije so potrebne na tel. št. **068/75-700, 75-165**.

V soboto, 24.10., pa bo v povezavi s Turističnim in Kulturnim društvom Otočec prikaz ličkanja in trgovine v restavraciji Tango. Tudi za to so potrebne rezervacije.

NAJUSPEŠNEJŠI DOLENJSKI HARMONIKAR - Mladi harmonikar Janez Lekše iz Hudjen pri Škocjanu se je na letošnjem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubeče, ki steje za državno prvenstvo, med 400 tekmovalci uvrstil med 24 najboljših. Septembra je bilo finalno tekmovanje. Osvojil je zlato plaketo in prejel majolko kot zmagovalce občinstva. Na raznih tekmovanjih je dosegel veliko zmag, tudi v Italiji. Nastopal je pri Avseniku v znanih gostilni pri Jožovcu. Najraje igra skladbe Miheliča, Avsenika in Slavka. Njegov vzornik in učitelj je prikazani harmonikar Toni Sotošek. Pod njegovim vodstvom vadi tretje leto. Njegove želje so, da bi nekoč ustvari novil dober ansambel. (Foto: M. Ristić)